ANA MERINO

harta sentimentelor

PREMIUL NADAL, 2020

clasici contemporani LITERA

clasici contemporani LITERA

Clasici contemporani Litera
pune laolaltă scriitori contemporani laureați
sau nominalizați ai unor prestigioase premii literare
care le prefigurează statutul de „clasici".
Operele de ficțiune cele mai noi, cele mai vândute,
cele mai iubite din zilele noastre –
cărți pe care abia aștepți să le citești.

Ana Merino (născută la Madrid, în 1971) este o scriitoare care trăiește în Statele Unite ale Americii. Predă studii culturale și scriere creativă la Universitatea de Stat din Iowa. În 2011, a înființat un masterat de scriere creativă în limba spaniolă pe care l-a coordonat până în 2018. A dezvoltat abordarea academică a benzii desenate și romanului grafic, organizând expoziții și publicând eseuri în domeniu. A activat ca editorialistă externă pentru *El País* și ca membră în comitetele directoare și executive ale unor centre și organizații pentru autori de literatură și de bandă desenată. În prezent, face parte din Consiliul Director al Teatrului Riverside din Iowa.

A publicat nouă volume de versuri, printre care *Preparativos para un viaje* (Premiul Adonáis pentru poezie, 1994), *Los días gemelos* (1997), *La voz de los relojes* (2000), *Juegos de niños* (Premiul Fray Luis de León, 2003), *Compañera de celda* (2006), *Hagamos caso al tigre* (2010), *El viaje del vikingo soñador* (2015). A scris câteva piese de teatru care au avut premiere în Zürich și Iowa. A publicat, de asemenea, cărți pentru adolescenți, între care *El hombre de los dos corazones* (2009). *Harta sentimentelor* (*El mapa de los afectos*) este primul său roman destinat adulților, distins în 2020 cu prestigiosul Premiu Nadal.

ANA MERINO

harta sentimentelor

Traducere din limba spaniolă
LAVINIA SIMILARU

LITERA
București

El mapa de los afectos
Ana Merino
Copyright © 2020 Ana Merino

Ediția în limba română este publicată prin înțelegere
cu Ana Merino c/o MB Agencia Literaria S.L., prin intermediul
Simona Kessler International Copyright Agency SRL.
Foto copertă © Mark Owen / Trevillion Images

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

Harta sentimentelor
Ana Merino

Copyright © 2021 Grup Media Litera
pentru ediția în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Mihaela Serea
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MERINO, ANA
Harta sentimentelor / Ana Merino; trad. din lb. spaniolă:
Lavinia Similaru. – București: Litera, 2021
ISBN 978-606-33-7651-1
ISBN EPUB 978-606-33-7899-7
I. Similaru, Lavinia (trad.)
821.134.2

Tatălui meu și mamei mele

Eu sunt tata și mama
sunt copiii mei
și sunt lumea
sunt viața
și nu sunt nimic
nimeni
o fărâmă însuflețită
cineva în vizită
care n-a fost
care nu va fi după aceea.

Idea Vilariño, *Nocturni* (1955)
Fragment din poemul „Odată“

– Nu, nu pot să mă fac invizibil suficient de repede! Cum putem să oprim această făptură Torță?

– Așteaptă și o să vezi, surioară! Cei Patru Fantastici abia au început să se bată!

Stan Lee, *Cei patru fantastici*, vol. I

1. TOATE SECRETELE

Își ascundea comorile în pădure, în scorbura unui copac din care se ivea o creangă mare, pe care obișnuia să se urce în copilărie, ca să contemple orizontul, ori ca să spioneze vânătorii care pătrundeau în desișul acela cu copaci uniți. Câteodată, întorcându-se acasă, se întâlnea cu ultimii vânători ai după-amiezii și nu o dată îl certaseră: „Băiete, de unde ai ieșit? Ai grijă, nu umbla pe-aici, că într-o zi o să se-ntâmple o nenorocire".

Pe Samuel nu-l intimidau aceste amenințări; vânătorii nu treceau niciodată prea aproape de copacul său. El se simțea în siguranță îmbrățișând trunchiul gros, cu crengi puternice și frunzoase. Era locul lui favorit, turnul de scrutat stelele vara și colțul de furie iarna. Chiar și în zilele cele mai friguroase se cățărase în copac, ca să stea liniștit și să fumeze în secret țigări fără filtru, sfâșiind densitatea înghețată a văzduhului cu fumul iute, pe care îl savura în gură, înainte de a-l expulza. Refugiul îi era a șaptea ramură puternică, într-o scară de lăstari imenși și luxurianți. Un cuib părăsit de ciocănitoare, pe care îl lărgise cu briceagul lui, se transformase în ascunzătoarea perfectă pentru lucrurile interzise. Acolo păstra de copil o cutie metalică în care punea țigările pe care le șterpelea cu mare grijă de la adulți. Pe atunci îi plăcea deja să se imagineze ca fiind unul dintre ei, în timp ce trăgea de câteva ori din țigară și contempla din ascunzătoarea lui întinderea pădurii, marginile șoselei și drumurile forestiere. Iscodea cu atenție meticuloasă tot ce se mișca și nota în mici agende pline de desene schematice. În caietelele acelea înregistra detaliat, ca într-un jurnal, deplasările vânătorilor, întâlnirile furtive ale amanților sau băgarea de seamă a feluritelor animale, când mergeau prin hățiș.

Samuel era marele observator al pădurii, supraveghetorul foșnetelor. Cu instinctul său particular se transforma într-un soi de spiriduș invizibil, în stare să se metamorfozeze între ramurile copacului său gigantic. El a știut mai bine ca oricine de povestea de dragoste a lui Tom cu domnișoara Valeria, învățătoarea de la școala primară. O aventură secretă, care a durat trei veri și din care Samuel a învățat să interpreteze straniile texturi ale tandreței. Peste mulți ani, simțea încă o pudoare ciudată și incitantă când îl vedea pe Tom la supermarket. Valeriei îi pierduse urma după ce ea se căsătorise cu un coleg, un învățător deopotrivă foarte tânăr, cu care se transferase

într-un oraș mare din sud. Mulți au spus atunci că aceia doi erau prea ambițioși ca să se mulțumească cu viața deloc sofisticată din așezările din Vestul Mijlociu american, din Iowa rurală, unde peisajul câmpurilor agricole de ferme și culturi se combina cu păduri dese, ca cea care îl adăpostea pe Samuel. Valeria a plecat, dar copilul n-a uitat niciodată urma secretă și senzuală pe care a lăsat-o existența sa în după-amiezile acelea ale verii, când îi permitea lui Tom s-o iubească, încredințată că nu știa nimeni absolut nimic despre întâlnirile lor.

Dragostea furtivă a lui Tom cu Valeria a avut mult dintr-o inițiere nestatornică și a ocupat destule paragrafe în caietele lui Samuel, cu schițe și însemnări cifrate. A coincis la rândul ei cu trecerea aceea agitată de la copilărie la adolescența care a răsărit în băiat ca un cuib de tânjiri tăcute din foișorul crengilor stufoase. A visat ore în șir la misterioasa Valeria și la supusa ei relație cu Tom, un bărbat prea bătrân pentru ea; diferența de vârstă dintre ei era de treizeci de ani. La început, în vara lui 2002, descoperirea aceasta a fost în însemnările lui un apendice confuz și surprinzător într-o după-amiază călduroasă în care două vulpi dăduseră târcoale în apropierea copacului său. Samuel le-a urmărit cu privirea, ajutat de binoclul de vânătoare pe care îl moștenise de la bunicul lui; obișnuia să și-l ia cu el în multe dintre incursiunile sale, ascuns în rucsac, pentru când se juca de-a straja pădurii, în după-amiezile nesfârșite ale verii. Tom și Valeria erau destul de aproape, se plimbau în ritm domol, oprindu-se să scruteze drumul. N-au observat prezența perechii de vulpi, care i-a înconjurat în crâng. Valeria asculta captivată povestirea lui Tom, dar până la Samuel ajungeau doar murmure răzlețe. Ce făceau oare aceia doi mergând prin pădure? Pe băiat îl surprinse teribil s-o descopere pe Valeria cu Tom.

Valeria, cu rochiile ei de bumbac înflorate, cu talia atât de fină, încinsă cu o curea groasă de piele lăcuită și cu pantofii cu toc subțire, cu o fundă mare într-o parte, tot din piele lăcuită. Doar ce terminase facultatea și lucra de câteva luni ca învățătoare suplinitoare în sat. Făcea senzație când intra în restaurantul familial al doamnei Dolan și cerea un milkshake de vanilie la tejghea. Acolo o văzuse Samuel pentru prima oară. Se uitase țintă la ea din cauza comentariilor unchiului său, David, și ale prietenului acestuia, Greg.

Aproape în fiecare miercuri, David îl ducea să ia o gustare la restaurantul doamnei Dolan. Îi părea rău de sora sa mai mare, mama lui Samuel, care avea soțul mereu plecat, pescuind în cea mai mare parte a timpului în largul mării, iar ea lucrând ca secretară

recepționistă la Garth Tickled, un avocat dubios, care făcea o afacere bănoasă din necazurile celorlalți. Astfel că David a stabilit o gustare săptămânală cu nepotul său, Samuel. Îi plăcea rutina aceasta, chiar dacă era presărată cu gânduri lipsite de importanță și plictisitoare anecdote școlare, pe care nepotul său le descria ca pe niște epopei. Uneori li se alătura Greg, colegul său de birou, căruia îi plăcea să profite de orice scuză ca să prelungească ziua de lucru bând bere și conversând relaxat despre orice femeie mai tânără de treizeci de ani care intra în restaurant. David râdea de temperamentul prietenului său de macho slobod la gură, care lăuda, fără pic de rușine, toate femeile.

– Greg, ce chestii spui, taci, că îl avem pe Samuel aici, cu noi.

Greg îi privea cu înfumurare și își ștergea urmele de bere cu mâneca.

– Păi dacă fata e frumoasă de-ți vine s-o mănânci.

Samuel se uită în treacăt la învățătoare, o fată mărunțică, cu o rochie înflorată și cu părul strâns într-o coadă. Reflectă literal la comentariul lui Greg. Ce gust avea oare noua învățătoare, că îi plăcea atât de mult prietenului unchiului său? Gustul fetelor trebuia să fie delicios, dacă lui Greg îi lăsa gura apă întotdeauna. În plus, disimularea unchiului său i se părea amuzantă. Samuel știa din sursă sigură că David se dădea în vânt după fete, pentru că ascundea în baie reviste erotice sub maldărul de prosoape împăturite. Le descoperise într-o zi, erau reviste pline de femei goale, cu sâni uriași. Lui Samuel i se păruse ridicol ca unchiului său să-i placă aceste lucruri. Erau fotografii plicticoase și cam nasoale de corpuri feminine prost luminate, în care pielea negricioasă contrasta cu marca dezagreabilă și albicioasă a costumului de baie.

Descoperirea aceea nu stimulă deloc imaginația lui Samuel, dimpotrivă, îl făcu să privească cu profundă neplăcere goliciunea feminină. Maică-sa îl certa pentru că rămânea absorbit, citind ore întregi benzi desenate cu supereroi; dacă ar fi știut ce făcea fratele ei și ce îngrozitoare erau revistele lui...

– Băiete, nu te saturi să citești mereu aceleași lucruri?

– Nu, mamă, răspundea Samuel entuziasmat, ăsta e ultimul număr, dar coperta seamănă mult cu altele, însă ăsta e nou, eh.

– Pentru mine sunt toate la fel. Și, pe de altă parte, cred că e timpul să începi să citești alte lucruri, mai interesante decât copilăriile alea, nu?

– Mami, tu nu înțelegi.

În ilustrațiile acelea care îi plăceau atât de mult, se întâmplau lucruri fabuloase și surprinzătoare, personajele erau invincibile, aveau sentimente și luptau pentru o lume mai bună. Desenate cu niște trăsături care îl încântau, de multe ori le copia meticulos în foi separate, sau pe copertele interioare ale manualelor lui. De ce își pierdea unchiul său timpul cu revistele lui pline de doamne urâte, când erau femei formidabile în benzile desenate, ca Sue, capabilă să se facă invizibilă și să creeze câmpuri de forță? Samuel nu avea nevoie să o vadă goală ca să se emoționeze și să simtă puterea energiei sale mentale. Într-o zi puse pe masa de la restaurant câteva exemplare din neprețuitele sale benzi desenate, sperând să trezească empatia celor care știu să aprecieze fiecare ilustrație, dar descoperi cu o enormă neplăcere că nici pe unchiul său, nici pe Greg nu îi interesau câtuși de puțin.

– Nu-mi spune că îți plac supereroii! exclamă Greg cu ironie. Ca tâmpitului de Ronald, care citește doar rahaturi din astea.

David se încruntă.

– Ajunge, Greg, nu e vinovat băiatul de belelele tale de la serviciu.

– Ah, David, scuză-mă, uitasem că tu ești prieten la cataramă cu sus-menționatul pisălog, care, pe lângă faptul că e un nimeni, citește prostii din astea, de parcă ar avea vârsta mintală a nepotului tău.

Samuel abia avu timp să reacționeze, ca să-și protejeze exemplarele, introducându-și-le repede la loc în rucsac. Greg își proiectase asupra lor frustrările profesionale, îndepărtându-le brusc cu mâna și mototolind una dintre coperte.

– Să lăsăm asta. David încercă să schimbe subiectul. Uite cine a venit.

Valeria intrase în restaurant și lumina după-amiezii se filtra prin părul ei blond, pe care Samuel îl vedea pentru prima oară în vânt, dându-i o nuanță magică și misterioasă. Tenul ei aproape transparent contrasta cu cămașa azurie și cu pantalonii asortați. „E Sue", gândi Samuel surprins.

„Poate că e fata invizibilă", își imagină iarăși, privind-o fascinat și îmbujorându-se ușor.

Cuvintele lui Greg îi întrerupseră gândurile.

– În ceas rău m-am hotărât să mă așez la casa mea, se lamentă prietenul unchiului său.

– Chiar dacă n-ai fi făcut-o, n-ai avea nici o șansă, îi zise David.

– Măcar lasă-mă să visez, răspunse Greg, sorbind îndelung din halba de bere, pentru ca apoi să eructeze în mod dezgustător.

Când Samuel crezu că vede în Valeria personalitatea secretă a lui Sue din *Cei patru fantastici*, relația dintre ea și Tom încă nu progresase, cu toate că se plimbau deja destul de mult împreună. Întâlnirile le erau aparent inocente, rătăciri circulare prin pădure, pe care Samuel le nota. Totuși, începând cu intrarea aceea extraordinară a Valeriei în restaurant, copilul a redactat un jurnal mai elaborat, inserând desene cu Sue, pe care le copia din benzile lui desenate. Ce-or fi pus la cale aceia doi?

Într-o zi își dădură primul sărut și Samuel trebui să accepte că Valeria nu întotdeauna o adăpostea pe Sue a visurilor lui. Tom nu semăna deloc cu nici unul dintre personajele din banda sa desenată favorită, nici măcar cu vreunul rău, pe care să fi meritat osteneala să-l pomenească. Atunci când relația deveni mai intimă, lui Samuel îi era greu să-i spioneze, pentru că se refugiau foarte bine în arbuștii stufoși. Știa că ceva se întâmplă, dar nu fu în stare să vadă cu tot luxul de detalii decât peste două veri. Îndrăzni atunci să se ascundă într-un copac din apropierea pajiștii cu ace de pin și iederă. Samuel nu se mai temea să fie descoperit, întrucât curiozitatea adolescenței abia mijite era o energie superioară oricărui alt sentiment. Așa fu martor la o dragoste pasională, cu adieri de tăceri profunde, care îl umpleau de lehamite și îi păreau de neînțeles. Firește, Valeria și Tom voiau ca nimeni să nu știe de aceste relații furtive, care își găsiseră în pădure leagănul manifestării maxime. La sfârșitul celei de-a treia veri, învățătoarea le anunță tuturor logodna ei cu unul dintre colegii de la școală, iar după câteva luni se căsătoriră și plecară.

Samuel trăi cu neliniște și cu multă surprindere aceste evenimente. Nu o auzise niciodată pe Valeria vorbind de planuri de viață de o asemenea magnitudine. Mai mult decât atât, nu i-a spus niciodată lui Tom ce gândea; fusese de la început o relație pasională, dar supusă și pe tăcute. Samuel s-a dus la biserică împreună cu mama lui, să vadă nunta. S-a simțit foarte straniu, pentru că întâmplarea a făcut să se așeze pe una dintre ultimele bănci, lângă Tom. L-a scrutat pe furiș, avea un aer liniștit și fixa tânăra pereche. Pe Samuel l-a luat cu amețeală când s-a gândit că el era singurul care cunoștea detaliile iubirii dintre Tom și Valeria. Trei veri de săruturi dense și de suspine suave, pe care caietele lui le-au consemnat cu minuțioasă precizie.

Valeria era superbă în ziua nunții ei. Îmbrăcată în alb, purta părul strâns într-un coc împodobit cu minuscule flori silvestre. „Ce frumoasă sunteți și ce simplă, ce bine vă stă coafura“, a murmurat mama lui Samuel când a trecut prin fața lor. E adevărat, o prindea

teribil, căci lăsa să i se vadă minunatul gât fără bijuterii. Samuel a privit-o fascinat și a simțit că îl năpădește un vag sentiment de vină. În una dintre întâlnirile intense din pădure, Valeria își pierduse medalionul de aur fin, un crucifix cu pietricele de cristal, pe care i-l dăruise bunica ei pentru prima comuniune. Tânăra l-a căutat de multe ori menționând-o, ridicând stratul de ace de pin și cercetând pe drum. Nu l-a găsit niciodată. Samuel îl ascunsese în scorbura acelui copac, unde peste ani se urca să fumeze țigări și își amintea cu delicată plăcere texturile invizibile ale Valeriei.

2. LUNA DE MIERE

Valeriei îi trecu criza de nervi la șaptezeci de kilometri. Începu să plângă în tăcere, contemplând peisajul de pe șosea răsucindu-se la fiecare curbă. Trecuse de la furia imensă la o tulburătoare seninătate, în care plângea ca să-și verse focul. Se gândi la elevii ei, la cei mici, pentru care viața era un montagnes russes de emoții. Treceau de la râs la plâns și se lăsau în voia năbădăilor explozive. De câte ori nu privise plânsetele neconsolate ale copiilor mici! Suspinele întretăiate ale dezolării infantile închegându-se într-un țipăt interminabil. Dar când crești, știi că nu poți să faci același lucru, deși te simți la fel ca ei, trebuie să-ți controlezi amărăciunea aceea sfâșietoare.

Valeria era conștientă că o invadase un impuls alimentat de frustrarea unei călătorii infernale, pline de strigăte și reproșuri. Periplul idilic se terminase cu fuga. Senzația de libertate, de minusculă libertate macerată în impulsul acela, în gestul categoric de a ieși în fugă și de a dispărea. Zona de servicii îi fusese poarta spre un univers paralel, în care acum aduna kilometri spre necunoscut. Îndată ce Paul s-a dus la baie, Valeria s-a urcat în primul autocar care se pregătea să pornească, a plătit zece euro și s-a așezat în spate, lângă o femeie cu văl, care moțăia și murmura printre sforăieli. Nu avusese niciodată o viziune atât de clară asupra propriei vieți și a ceea ce îi era necesar în momentul acela. Voia doar să stea liniștită, fără să simtă veșnica negativitate a lui Paul bătând-o la cap. Pasiunea se condensase și devenise putredă într-o călătorie plină de certuri. Aerul dens și fierbinte al nefericirii a târât-o spre un autocar aproape în mers.

Unde o duceau oare cei zece euro? Se juca cu gândul acesta și cu moneda de doi euro pe care i-o dăduse rest șoferul. Nu îndrăznea să întrebe, fiindcă spaniola ei era destul de precară, deși oamenii care o însoțeau nu păreau nici ei spanioli. Toate femeile erau acoperite și vorbeau într-o limbă muzicală. Evident, erau din vreo țară din nordul Africii. Vălurile femeilor și djellaba unora dintre bărbați îi trădau. Valeria trecuse în altă lume, fără a-și da seama că înfățișarea ei, cu pantaloni scurți, sandale din curele, care îi arătau unghiile delicate, date cu lac roșu și tricoul azuriu cu decolteu, era în discordanță în decorul acela. Ea era cea care se trăda ca turistă adevărată. Șoferul părea spaniol și îi vânduse biletul cu toată naturalețea. Nu o privea nimeni, nu provoca nici un fel de reacție în rândurile celorlalți

călători. Cel care trebuia să fie agitat era Paul, căutând-o în jurul magazinului din zona de servicii. Dar Valeriei nu-i păsa de asta, în gestul ei impulsiv se concentrase o lehamite reală de femeie obosită. Nu trecuseră nici trei săptămâni și căsătoria îi devenise o povară, de parcă ar fi durat treizeci de ani. Nu se vedea îmbătrânind cu Paul. Nu se vedea în viața aceea nouă pe care o începuseră împreună. Iluziile din primul moment se spulberaseră. Zece zile pe șosea și totul se destrăma.

Ea nu alesese să viziteze sudul Spaniei. Fusese cadoul înveninat al soacrei sale. Valeria crezuse că deslușește în călătorie un complot sinistru, ca să nu-i dureze căsătoria. Mânia îi clocotea din nou în măruntaie și o făcea să-și muște buzele. Furia ei nu mai era rodul unei escalade de reproșuri într-o mașină închiriată. Nervozitatea i se amesteca cu o cascadă de sentimente contradictorii. Călătoria aceea era un periplu toxic. Un labirint întortocheat, plănuit de mama lui Paul. Doamna Estella Valna, cu lungile ei unghii false, desenase ruta. Postura ei afectată de soacră încântătoare era parte din plan, pentru ca Paul și ea să se despartă. Reușise. Zece zile de conviețuire în altă țară, sub un val puternic de căldură, fuseseră suficiente pentru ca Valeria să abandoneze.

Cum ar fi putut face cale întoarsă? Autocarul își continua drumul pe autostradă și Valeria nu și-l mai imagina pe Paul năucit, căutând-o prin zona de servicii. Acum pesemne că o suna pe Estella, povestindu-i amănuntele dispariției sale neașteptate, explicându-i cum îl lăsase cu ochii în soare, în mijlocul autostrăzii de sud, la nivelul localității Arcos de la Frontera spre Málaga.

Era oare Paul conștient de cât de sătulă era Valeria de el în călătoria aceea? Cum avea să reacționeze Estella la telefonul fiului? Va crede că dispariția ei putea fi un sechestru?

Estella Valna divorțase de trei ori și acum era căsătorită cu un vechi prieten din adolescență, care creștea porci și cultiva câmpuri cu soia. Se căsătorise cu un fermier după ce își încercase norocul cu un vânzător de asigurări, tatăl lui Paul, cu care conviețuise aproape zece ani; și cu un instalator pe care îl suportase șase ani, și cu un militar cu care rămăsese mai puțin de unul. Estella Valna se credea fascinantă deoarece colecționa soți și vorbea pe șleau despre viața ei privată. Avea să adopte o atitudine tragică în timpul convorbirii cu Paul. Întrucât îi plăcea să exagereze totul, avea să alimenteze posibilitatea unei sechestrări. Ceva la fel de sinistru ca strania dispariție a lui Lilian, mama lui Adam. Adam era unul dintre elevii

Valeriei, un copil de la atelierul de artă din preșcolar. Copilul acela roșcat avea puternice atacuri de furie, dădea șuturi și își scuipa colegii. Acesta era felul în care încerca să asimileze absența bruscă a mamei sale. Valeria își aminti cu tristețe neputința bietului copil, care plângea neconsolat după ce rupea foile pe care desenase. Amărăciunea în șiroaie groase de lacrimi străbătându-i micul chip. Când Valeria îl îmbrățișa ca să încerce să-l calmeze, putea simți angoasa tremurătoare a însești existenței în corpușorul acela de copil speriat. Era ca și cum ar fi stat pe margine și ar fi contemplat abisul.

Valeria se simți vinovată. Corect ar fi fost să-i spună lui Paul că e sătulă și că s-a terminat călătoria. Să-i explice că discuțiile pline de digresiuni, de țipete și de reproșuri nu erau ceea ce aștepta ea. De ce se certau? Nici măcar nu era capabilă să-și amintească exact ce motiva absurdele și exaltatele dispute în care se contraziceau, se provocau și sfârșeau prin a se urî. Valeria intuia că în momentele acelea ura era reciprocă. O lună de miere cu furie, distorsionată de nemulțumirea generală și de căldură. Până și semnele de circulație lăsau loc unei nepotrivite escalade de insulte. Paul era bun șofer, dar părea că pe șoselele spaniole simțea o dublă motivație să apese pe accelerație. Valeria, care detesta senzația de strâmtoare a acelor șosele și mai ales detesta camioanele intimidante, era stresată:

– Paul, nu goni așa.

– Valeria, știu foarte bine ce fac.

– Pur și simplu, mi-ar plăcea să mergi puțin mai încet.

Atunci Paul își ieșea din pepeni, ca și cum în comentariile Valeriei, speriată de curbe și de viteză, ar fi locuit o ordine represivă, care îl împiedica să conducă în largul său. Situația se agrava pentru că ea era incapabilă să conducă o mașină cu cutie manuală. Obișnuită cu mașinile automate, șoselele foarte late și șofatul liniștit, aici nu putea să-l înlocuiască pe soțul ei și să-i ușureze drumul. Pe Paul îl durea gâtul și îl plictisea să stea la volan încordat atâtea ore, suportând agresivitatea celorlalți șoferi, condimentată cu comentariile Valeriei despre felul său de a conduce. Călătoria încetase să fie promițătoare și, când ajungeau la hoteluri, Paul era prea obosit și nu voia să facă nimic. Valeria, frustrată, se ducea să dea o raită singură, fără să înțeleagă eterna proastă dispoziție a bărbatului ei. Poate că aceasta era simpla conviețuire pe care o construiește viața în pereche. Să trebuiască să suporte mutrele acre și mârâielile. Dar se presupunea că sunt în luna de miere, era o prostie s-o trăiască în termenii aceștia. De aceea, Valeria o ștersese

în autocarul acela și lăsase în urmă încă cincisprezece kilometri de gânduri, care acum însumau optzeci și cinci de kilometri de distanță reală față de soțul ei recent inaugurat.

De ce se căsătorise cu el? Înțelegea cu adevărat ce însemna să fie căsătorită cu cineva? Nunta lor surprinsese multă lume, Paul și ea se logodiseră și își celebraseră unirea cu toată viteza. Nu se putea nega, ea deodată simțise nevoia urgentă și dorința de a da o întorsătură radicală vieții sale. Să-și schimbe viața și Paul s-o urmeze în această transformare. Să încheie un capitol și să o ia de la capăt în alt loc. Să se reinventeze ca să învețe noi rutine și să se descopere în alt mod. Valeria, cu căsătoria ei, voise să-și plănuiască viața abia începută la milimetru, fără a-și da seama că viața trebuie s-o trăiești dincolo de propria-ți gândire. A fi căsătorită însemna să împartă existența cotidiană cu cineva și să accepte că nu putem să-i controlăm pe ceilalți. Adulții nu sunt precum copiii din clasele de la grădiniță, care de obicei sunt curioși, ascultă cu atenție, se delectează cu fiecare activitate și aproape întotdeauna sunt docili. Adulții uită că au fost copii, uită de capacitatea de a inventa și de a fi fericiți. Valeria încerca să-i ajute pe micuții ei să se simtă în largul lor și protejați la ore. Uneori nu era conștientă că personalitatea ei de învățătoare organizatoare, pedagogă, prea repetitivă și cam afectată se ivea peste tot. Orele Valeriei funcționau foarte bine și era în stare să muncească și să integreze copii problematici, dar cu adulții viața i se complica. Ciocnirea de temperamente cu Paul era dovada.

Felurite teorii despre dragoste clocoteau în capul Valeriei, în vreme ce autocarul se îndepărta din ce în ce mai mult de zona de servicii unde îl lăsase pe Paul. Acum trebuia să decidă cum să rezolve escapada. Nu mai era furioasă, nici măcar nu-i mai era milă de ea însăși. În circumstanțe normale, s-ar fi dus să dea o raită, să se descarce făcând o plimbare lungă, cu gândurile ei. Însă astăzi se urcase într-un autocar, ca să se îndrepte spre necunoscut, într-o țară a cărei limbă abia o vorbea. Deși în circumstanțe normale, probabil că Paul n-ar fi fost atât de dezagreabil. Călătoria scosese la iveală latura cea mai întunecată a soțului ei, și ea însăși era surprinsă că încuviințase atâtea zile dinamica aceea de tensiuni absurde.

Vehiculul se opri. Pasagerii se ridicară și începură să-și ia lucrurile din micile compartimente din partea superioară. Valeria se ridică la rândul ei și le urmă pe femeile care coborau în tăcere. Erau într-o parcare gigantică, în care mișunau mașini și furgonete cu o mulțime de oameni, părând arabi. În dreapta ei era un port la mare, cu două

vapoare de pasageri pregătite să ridice ancora. Valeria nu mai simțea impulsul de a se urca într-unul din vapoarele acelea. Voia pur și simplu să se întoarcă acasă la ea. Să anticipeze întoarcerea din luna de miere de două săptămâni și să uite tot ce se întâmplase. Se îndreptă spre sediul gărzii de coastă. Polițiștii spanioli erau într-o gheretă din lemn și tablă cu inscripții în spaniolă și în arabă. „Bine-ar fi să înțeleagă vreunul engleza și să mă poată ajuta", gândi Valeria. Era obosită și îi era sete. Poate că Paul îi anunțase dispariția și puteau să-l localizeze. Le va supraviețui oare iubirea acestei fugi? Era cu adevărat îndrăgostită? Capul îi era din nou invadat de întrebări metafizice despre dragoste. Valeria gândea în spirală și simțea soarele pe umeri și în cap. Un soare dens, de val de căldură la vreme nepotrivită. Un soare care îi fura energia, care o epuiza. Voia să se întoarcă acasă, dar încă nu avea o casă. Paul și ea puseseră totul în cutii. Mobilele și lucrurile lor erau într-un depozit, așteptând să fie dusă la capăt mutarea, plănuită pentru după luna de miere. Entuziasmul pe care i-l inspira marele oraș unde aveau să se transfere, entuziasmul pe care i-l inspira dragostea care începea erau o iluzie în esplanada aceea de mașini, furgonete și autocare. Valeria nu știu dacă să leșine și să-și piardă memoria, ori să accepte cu naturalețe că nu-și suporta soțul.

3. RĂMÂNE GOLUL

Cel mai greu a fost să se obișnuiască cu imensul pustiu pe care îl lăsa absența fiicei sale. Să se obișnuiască să simtă totul într-un nou timp, amar și gol. Să-i asume dispariția ca pe o altă realitate, care avea să-i definească viața de acum înainte. Nu fusese o tornadă absurdă și nici un accident nefericit. Nu exista o urmă concretă care să o relateze, care să descrie tragedia acelei dispariții subite. Poate că mâhnirea aceea, neputința, faptul că nu știa, constituia partea cea mai dezolantă a nenorocirii. Doamna Dolan pufnea de durere în suspine tăcute, în vreme ce ștergea cu cârpa mesele unsuroase, de sirop și de unt.

Bătrâna Maggie Curtis își aștepta fiul în fața unei cești de ceai cu lămâie și i se rupea sufletul contemplând stăpânirea de sine a doamnei Dolan. Ar fi vrut să-i spună cuvinte de consolare, să-i adreseze o privire de speranță, care să-i poată reda femeii bucuria caldă a temperamentului său duios. Cum să-i insufle consolare și speranță, într-un gol atât de neliniștitor? Maggie Curtis se simțea incapabilă și ura amabilitatea înflăcărată și cinică a celorlalte vecine, care se duceau la restaurant ca s-o îmbrățișeze și să-i amintească doamnei Dolan că Dumnezeu avea grijă de toate, că dragostea sa infinită avea să dea sens întregii suferințe. Doamna Dolan lăsa capul în jos și asculta tăcută retorica acelor gogomănii care preamăreau dragostea necondiționată a lui Iisus Hristos și voința divină ca pistele miraculoase să rezolve durerosul mister. Lilian, fata doamnei Dolan, dispăruse în urmă cu o lună și ceva. O dispariție alarmantă, din care poliția nu fusese în stare să deslușească nici cea mai măruntă pistă. Toate erau supoziții, care nu prevesteau un final fericit. O femeie de treizeci de ani cu doi copii mici, de cinci și șapte ani, nu dispare din voință proprie. Pentru a ajunge la concluzia aceasta, n-ai nevoie de nici un titlu special de investigator. Poate de aceea, cei doi polițiști care se ocupau de caz se simțeau profund frustrați. Nu era un caz de violență de gen, soțul era în afara oricărei bănuieli, întrucât dispariția coincisese cu tura sa de manevre în unul dintre războaiele absurde, în celălalt capăt al lumii.

Credem că în siguranța căminului nu ni se poate întâmpla nimic, însă dispariția fetei doamnei Dolan dovedea clar contrariul. Urma i s-a pierdut într-o vineri, la începutul lunii mai. A lăsat copiii la școală și s-a întors acasă. Mașina ei era încă în garaj. A rămas masa

nestrânsă după micul dejun și câteva pungi de cumpărături, cu suluri de hârtie de bucătărie, săpun și detergent zăboveau lângă mașina de spălat. Ce s-a întâmplat în ziua aceea?

Unde era Lilian? De ce a dispărut? Nimeni nu știuse să răspundă la aceste întrebări, pe care toți și le repetau în tăcere, privind-o cu milă pe doamna Dolan. Avea aerul cumpătat, coordona cu sârguință rutina restaurantului familial. Ginerelui ei, introvertitului soț al lui Lilian, i se acordaseră trei luni de permisie. Marcus lăsase războiul din deșert ca să se cufunde într-o paternitate responsabilă și forțată, care-l făcea și mai ermetic. Soția i se evaporase și, odată cu ea, armonia familială care îi plăcea atât de mult de fiecare dată când revenea din operațiunile sale belice. Acum era dezorientat și nu înțelegea prea bine logica investigării cazului, care părea să nu găsească nici un indiciu. Luna se prelungea spre altă lună, iar cu zilele din calendar venea limba vâscoasă a căldurii umede, cu furtunile ei de vară. Marcus încerca să imite obiceiurile soției sale. Ducea copiii la școală, făcea turtițe cu merișoare duminică dimineață, îl ajuta pe James, cel mare, la teme și îl lăsa pe Adam să se distreze cu jucăriile din lemn și cu mașinuțele pe care i le cumpărase în una dintre permisiile anterioare. Micului Adam îi plăcea și să coloreze foile de carton fin pe care i le dădea domnișoara Valeria la orele de artă de la grădiniță. Siluete de flori, animale, pești, stele și planete. Educatoarea îi pregătea dosare cu desene care știa că îi plăceau, ca să fie ocupat acasă, umplând cu culori interiorul gol al ilustrațiilor.

Doamna Dolan trecea în fiecare după-amiază să-și vadă nepoții. Le ținea companie la cină, dorind să acopere golul dureros pricinuit de absența fiicei sale. Adam întreba întotdeauna de maică-sa și bunica, luându-și inima în dinți, răspundea pe un ton însuflețit: „O caută. Hai, mănâncă, curând o să știm unde e".

Micuțului i se făcea mâncarea cocoloș în gură și nu se mulțumea cu răspunsul acela. Întreba de Lilian sâcâitor, până când nu mai avea putere, după năbădăi cu plânsete și muci. La cinci ani, copiii pot intui deja nenorocirile. Fratele său, James, care moștenise caracterul introvertit al tatălui, păstra tăcere și îi observa furiile fără să se tulbure. Chipurile tatălui și fiului celui mare erau aproape identice. Pe doamna Dolan o impresiona expresia însingurată a celor două fețe. Mai ales a copilului, care, aidoma celei a tatălui, părea să dorească să exorcizeze absența lui Lilian cu o mutenie care te înghețа. Compoziția mesei era stranie; pe de o parte, doamna Dolan

stând de vorbă cu un Adam care punea întrebări și se agita, iar pe de alta, James și Marcus mestecând în liniște, înghițind în îmbucături mici amărăciunea dispariției fără urmă.

Zile de-a rândul, pe doamna Dolan o podidea plânsul în mașină, când pornea ca să se întoarcă acasă. Culcase copiii, acoperindu-i cu duioșie, strânsese resturile cinei și îi urase noapte bună lui Marcus cu cel mai frumos zâmbet al ei. El îi răspunsese cu un gest de încuviințare și un murmur de neînțeles de pe canapea, în timp ce schimba neîncetat canalele de la televizor cu telecomanda. Toate zilele se scurgeau identice. Restaurantul în timpul zilei, iar seara, cina cu nepoții. Veghind pentru ca ritmul vieții să nu fie alterat prea mult și astfel dispariția lui Lilian să nu devină atât de angoasantă. „Poate are un amant și a fugit?", doamna Dolan încerca să-și imagineze gândul acesta. Ce ciudate sunt conjecturile speranței! Își petrecea orele gândindu-se la un univers de posibilități, explicații verosimile, care să justifice îndelungata absență a fiicei sale.

Maggie Curtis o privea cu tristețe pe doamna Dolan de fiecare dată când mânca la restaurantul ei. O simțea îmbătrânind cu o repeziciune neprevăzută. Dădea senzația că fiecare săptămână era echivalentă cu doi ani. Doamna Dolan nu mai avea grijă să-și vopsească rădăcinile părului în culoarea aceea aurie care îi îndulcea chipul. Cu capul plecat, curăța mesele și lua comenzile în mod meticulos, ca și cum concentrându-se să fie cea mai bună ospătăriță ar fi putut să-și alunge îngrozitorul presentiment, zbuciumul pe care doar mamele care au pierdut un copil pot să-l înțeleagă. Maggie Curtis îl înțelegea mai bine decât oricine, în ciuda discreției sale, întrucât nu era stilul ei să trăncănească în grup despre esențele măhnirii și nici să compare ceea ce nu poate fi comparat. Maggie Curtis purta în inimă amărăciunea unei vechi nenorociri, iar întâmplarea cu Lilian părea să-i fi deșteptat propriile-i fantasme. Empatia cu suferința altora stimulează rănile și scoate la iveală o serie de angoase reale sau imaginare. Chiar și pe evlavioasele care încercau s-o consoleze pe doamna Dolan și recurgeau la argumentele protecției divine le tulbura profund posibilitatea de a se vedea reflectate în calvarul vecinei lor. Simțeau că nu mai pot avea încredere în oaza de pace a micilor grădini cu iarbă tunsă de curând, nici nu mai pot lăsa deschisă, doar cu apărătoarea de țânțari, ușa de la bucătărie, ca să se facă curent cu ventilatoarele și să le domolească toropeala din serile de vară.

Maggie Curtis soarbe cu înghițituri mici din ceașca de ceai și oftează. Înnoadă în gâtlej urma propriei amărăciuni. În sufletul ei dăinuie drojdia unei îndepărtate fatalități din care niciodată n-a putut să-și revină. Se gândește la Natalia, la râsul fetei sale. Se gândește ce tânără era când a avut-o, la doar nouăsprezece ani, ce fericită s-a simțit ca mamă pentru prima oară, plimbând bebelușul zâmbitor în cărucior, ca să vadă toată lumea ce drăgălaș e. Chipul Nataliei iradia lumina caldă a vieții noi. Fetița ei, ținându-se de picioarele scaunelor și alergând printre mobile. Maggie face un efort ca să prelungească amintirea hohotelor ei fără s-o doară. O sărută pe burtică și fetița râde cu putere, în timp ce o trage cu mânuțele de câte o șuviță din părul lung și des pe care îl avea pe atunci. Au trecut atâția ani, dar golul continuă să fie imens.

Ce puțin durează luminozitatea amintirilor frumoase! Ea măcar a putut s-o înmormânteze. Să vegheze durerea unei morți inexplicabile. Nimeni nu te pregătește pentru moartea unei fetițe de doi ani și jumătate. Grozăvia unei dimineți oprite în timp. Un infinit de lacrimi într-o durere eternă. Natalia în pătuțul ei, cu ochii închiși, nu s-a mai trezit niciodată. Nimeni n-a putut să-i explice lui Maggie Curtis cum e cu putință ca un copil să moară dintr-odată, fără să-l mistuie nici o boală. Nimeni nu știe cum să clarifice moartea de neînțeles a ființelor minuscule. La spital, infirmierele o priveau cu milă, fetița sosise moartă, în brațele unei Maggie isterice, care dorea să găsească răspunsuri. Și pe ea au venit s-o consoleze evlavioasele cu reînvierea și îngerii. Natalia acum era un înger în cer, dar pe Maggie asta nu o alina, o copleșea peste măsură tristețea dispariției obrăjorilor reci și a pumnilor strânși. A despărțirii neprevăzute, a furiei cu gust de cioburi de sticlă în cerul gurii. Acum ar avea patruzeci și cinci de ani, cu cincisprezece mai mult decât Lilian. Încă își aduce aminte de când Lilian era mică și doamna Dolan îi dădea să mănânce piure pentru copii, în timp ce stătea de vorbă cu clienții. Râsul ei de bebeluș semăna atât de mult cu al Nataliei sale, încât, ca să n-o podidească plânsul, încerca s-o evite cu ochii, dacă cu urechile nu putea. O privea cu coada ochiului și ofta încetișor. Pe atunci trecuseră ceva mai mult de cincisprezece ani, însă durea aproape la fel ca în prima zi. Cum semănau cele două fete cu obrăjori rozalii și zâmbet molipsitor! Cu anii s-a obișnuit s-o privească. Să-și imagineze fiica crescând în fetița aceea. Așa ar fi Natalia ei la doisprezece ani, așa la douăzeci și doi. Ba chiar, când s-au născut copiii lui Lilian, a

prins curaj și a trecut pe la ea pe acasă, cu cadouri pentru cei mici. Lilian avea o aură de dulceață în ochi, identică cu a Nataliei.

*

– Mamă.

Fiul lui Maggie Curtis se așeză în fața ei și îi strânse cu afecțiune mâna.

– Vii târziu, iubire, zise Maggie contrariată.

– Iartă-mă. Venea gâfâind și avea pe el uniforma de la atelier. Nu-ți închipui ce s-a întâmplat; cere nota de plată și să plecăm.

– Am cerut mâncarea, îmi explici ce s-a întâmplat?

– Mai bine te duc acasă și îți povestesc.

Maggie Curtis îl observă cu profundă îngrijorare. Băiatul ei avea o expresie de seriozitate agitată, pe față și pe mâini îi rămăseseră pete de ulei de motor.

– Ce s-a întâmplat, iubire?

Fiul lui Maggie Curtis se aplecă peste masă și îi șopti mamei sale la ureche.

– I-am găsit urma, sânge, păr și bucăți de unghie, sub covorașul dintr-un portbagaj.

– Despre ce vorbești?

– Am fost rugat să controlez sârguincios mașinile care sosesc la atelier și să anunț dacă văd ceva ciudat.

Maggie Curtis își ridică privirea, ochii i se încrucișară cu ai doamnei Dolan, care îi aducea prânzul pe o tavă. Schiță un zâmbet forțat, în vreme ce încerca să digere veștile pe care i le dăduse fiul său.

– Era și timpul să vii, ai lăsat-o pe maică-ta să te-aștepte atâta timp, zise doamna Dolan, punând supa și salata lui Maggie Curtis pe masă. Ce vrei să mănânci? îl întrebă amabilă.

Ochii fiului lui Maggie Curtis începură să se umezească și trebui să facă un efort imens ca să disimuleze plânsul care îl năpădea. Nu mai simțea adrenalina descoperirii, urma vagă a lui Lilian și unghiile ei albastre sub covorașul plin de frunze uscate și de pământ.

– Criminalii sunt de obicei mai aproape decât credem, și mai ales comit greșeli, îi spuseseră polițiștii. Fii atent și spune-ne dacă găsești ceva ciudat.

– Ceva ciudat? răspunsese el cu naivitatea celor ce nu-și pot imagina răutatea.

– Da, o urmă, vreo pistă.

– Cum?

– Uită-te bine în portbagajele mașinilor care îți sunt aduse, și la scaunele din spate. Controlează sub mochetă. Chiar dacă ești pus să repari motorul, tu uită-te bine la tot, caută păr și sânge, orice.

– Credeți că au omorât-o?

– Poate, și nu e exclus să fie cineva de pe-aici. Dar n-avem nici un fel de indicii. Ne rămâne doar norocul.

Fiul lui Maggie Curtis se fâstâci, o privi pe doamna Dolan cu dulceață și ceru niște turtițe cu merișoare și sirop de jugastru, ca în copilărie, când abia dacă intuia ce era tristețea. Acum o simțea ca pe o rană pricinuită de bucăți de unghie azurie.

4. FIUL LUI DUMNEZEU

Greg nu o făcuse, a fost acuzat de crimă și el era nevinovat. Dar nevinovăția trebuie să ți-o demonstrezi când toate dovezile arată spre tine. În mașina lui apăruseră urmele lui Lilian, bucățele din unghiile ei albastre sub covorașul din portbagaj, resturi din părul ei și puțin sânge. Tehnologia medicinei legale demonstrase că Lilian se aflase acolo, înăuntru, iar aceea era mașina lui Greg, dar Greg nu-și amintea când dracului ar fi putut Lilian să se afle acolo și era capabil doar să conchidă că cineva lăsase urma aceea dinadins, că îi deschiseseră portbagajul ca să-l implice în dispariție. Fatalitatea de a-și fi parcat mașina în apropierea casei lui Lilian, când se ducea pe ascuns să se uite la fetele din clubul de noapte, îl prefăcuse în tâmpitul desăvârșit, căruia să-i pui în cârcă probele unei crime nerezolvate.

La început a crezut că tot complotul se pusese la cale în atelierul mecanic care anunțase poliția, însă avocatul său l-a făcut să renunțe la acuzația aceea obsesivă. Argumentul acela nu doar că n-ar fi dat roade, dar putea să-i dăuneze în fața judecătorului. Cel mai bine era să recunoască înfăptuirea crimei, să predea trupul neînsuflețit familiei și să negocieze o sentință de închisoare pe viață, în care pedeapsa cu moartea să fie în afara ecuației.

Greg era nevinovat, dar la nimic nu-i folosea s-o știe și s-o repete de o mie de ori celor care voiau să-l asculte. Nimeni nu credea în nevinovăția lui și, pe deasupra, investigația polițienească scosese la iveală episoadele din viața sa desfrânată în clubul de domnișoare, spelunca în care își petrecea multe după-amiezi privind femeile care dansau aproape goale, plătind ca să-l masturbeze în camera întunecată. Dependența de sex îl adusese în infernul acela. Exista un asasin liber, iar el plătea pentru crima aceluia, cu toate că încă nu apăruse cadavrul.

„Spune-ne unde l-ai ascuns.“ „Ai milă de familia ei, măcar înapoiază cadavrul, ca să poată s-o îngroape.“

Interogatoriile acelea au fost cât pe ce să-l înnebunească. Cum era nevinovat, a fost incapabil să le spună ceva. Doar bâiguia că nu fusese el, că totul trebuia să fie un coșmar, din care nu izbutea să se trezească. El nu i-ar fi făcut niciodată rău lui Lilian, nici vreunei alte femei dintre cele pe care le frecventa, nu înțelegea noii parametri, noile expresii pe care le dobândeau privirile celorlalți, presupunând

că era un asasin. Violența implicită din profilul său de bărbat dependent de sex nu implica în mod necesar că era un criminal, deși procurorul credea contrariul și utiliza argumentul acesta ca să demonstreze că Greg era un adulter și un client asiduu al prostituatelor. Acuzația de omor, susținută de zdrobitoarele probe materiale ale resturilor biologice ale lui Lilian din portbagaj, adăugată vieții duble, l-a costat o condamnare și un divorț rapid. Deodată, viața i se evaporase și era un deținut, un număr într-o celulă, un cazier îngrozitor, reprezentarea răului, esența a ceea ce este abject pentru restul lumii.

În unele nopți avea coșmaruri și se vedea ucigând-o și înmormântând-o în beciul casei bunicilor săi. Intra în casa lui Lilian și o lovea din spate, ca s-o târască apoi până în portbagaj. După aceea conducea până în pădure și acolo o viola și o strangula. În visul acela înspăimântător interpreta sinistra coregrafie pe care o detaliase procurorul în pledoariile sale. Reproducea tot ce argumenta acuzația, dar în loc să o îngroape în vreun loc pierdut din pădure, conducea ore în șir pe șosele secundare, până ajungea la casa bunicilor lui. Era o casă din lemn alb, lângă o intersecție pe unde treceau trenurile de marfă. Casa mare și veche din verile copilăriei, dar care nu mai exista. Totuși, în visul lui era intactă, iluminată de lumina primilor săi ani, ajungea la ea cu Lilian moartă în portbagaj, stătea la masă cu bunicii lui, iar noaptea, când ei dormeau, săpa un mormânt în pivniță; în ciuda zgomotului produs de târnăcop și de lopată, bunicii lui nu-l auzeau și acolo o îngropa pe biata Lilian. Când reușea să netezească pământul umed și plin de bolovani peste trupul inert, Greg se trezea. Atunci începea să plângă neconsolat, ca un copil mic care s-a rătăcit și e speriat. Plânsetul îi era atât de dens și de dureros, că în zori scuipa flegme de sânge.

Se spune că atunci când deznădejdea e foarte profundă, creierul îl inventează pe Dumnezeu. Greg, care nu fusese niciodată interesat de religie, nici măcar când era copil și îl obligau să meargă la biserică duminica, își interpretă regretabila suferință ca pe o chemare a cerului. Instinctul său de supraviețuire îl făcea să vadă semne divine în noua sa existență de puștăriaș. Ceru o Biblie și începu s-o citească în mod obsesiv. Dumnezeu se afla în imperfecțiunea lucrurilor, în nedreptățile aberante, în cel mai rău destin. Dumnezeu îl contempla în întunericul celulei sale și știa foarte bine că era nevinovat. Dumnezeu și el împărtășeau adevărul acela și, cu toate că Dumnezeu cunoștea deopotrivă identitatea celui ce comisese oribila crimă, mar-

tiriul său în închisoare era semn că ceva grandios îl aștepta în împărăția cerurilor. Așa că trebuia să îndure supliciul în pușcăria aceea rău mirositoare, unde nu mai era el, ci un amărât condamnat la închisoare pe viață. Scăpase de pedeapsa capitală pentru că avusese norocul să dea peste unul dintre judecătorii care șovăie când semnează condamnări la moarte ale albilor. Pur și simplu îl salvase culoarea pielii. Faptul că era alb, avea ochii albaștri și îi dăduse toate economiile sale unui prestigios avocat, care nu crezuse niciodată în nevinovăția lui, dar putuse să fie suficient de convingător, încât să primească o condamnare la a îmbătrâni și a muri în pușcărie.

Avea să vorbească cu Dumnezeu în jumătatea de veac care îi rămânea de trăit, avea să-l caute pe Dumnezeu în tot ce îl înconjura, avea să-l simtă pe Dumnezeu mai presus de plânset și de frustrare. Avea să creadă în Dumnezeu, avea să creadă în infinita sa dreptate, în puterea sa divină și mântuitoare. Bunul Greg, care pierduse totul, purta în suflet o coroană de spini și avea să se roage la Dumnezeu, care-l știa nevinovat, pentru ca într-o zi justiția divină să-i înapoieze libertatea în cer.

Cu anii, Greg va înceta să aibă îngrozitoarele coșmaruri în care se vedea omorând-o pe Lilian și îngropând-o în beciul casei bunicilor săi. Un Greg îmbătrânit și istovit de zecile de ani de singurătate și dispreț, avea să nu mai trăiască în prezentul oamenilor, avea să-și uite viața anterioară și avea să se viseze la dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Greg, cu densitatea timpului petrecut la închisoare, avea să se simtă fiul lui Dumnezeu reîntors pe pământ. Nevinovatul Greg avea să fie în esența dezgustătoarei închisori, sacrificându-se pentru toți păcătoșii, târând de-a pururi crucea unei condamnări nedrepte.

5. CA SĂ ÎNFRUNTE MOARTEA

Când se trezi, Lilian își dădu seama că era în portbagajul unui automobil. O durea capul din cauza loviturii puternice pe care o primise. Era năucită și îi venea să vomite. Își amintea doar că ajunsese acasă și pusese cumpărăturile pe masa de la bucătărie. Apoi simțise o durere profundă și leșinase. Acum deschidea ochii în bezna închisă a unui portbagaj și băga de seamă zdruncinăturile mașinii în mișcare, străbătând drumuri accidentate, de parcă ar fi fost de pământ. Denivelările terenului se reflectau în amortizoarele roților, care urcau și coborau intermitent.

Unde o duceau oare? Era un vis? Poate că leșinase și se lovise la cap, iar senzația absurdă și închisă de portbagaj era un simplu delir de pierdere a cunoștinței. Cine ar fi vrut s-o vâre în portbagajul acela întunecat? De ce s-o sechestreze pe ea? Nimic din ceea ce se întâmpla nu avea logică, nu putea fi decât un coșmar angoasant. Poate că nici nu se trezise și era adormită, prinsă într-un vis oribil. Să visezi că te trezești în portbagajul unei mașini care străbate drumuri de pământ trebuia să însemne disperare și anxietate. Faptul că Marcus, soțul ei, era departe, lupta de atâtea luni în războiul acela din deșert, era motivul angoasei sale cotidiene. Citea mereu cu sufletul la gură știrile, scrisorile și mesajele lui; zbuciumul o mistuia. Acum teama aceea ca lui să i se întâmple ceva se transformase într-un coșmar, în care ea era imobilizată în partea din spate a unui vehicul în mers.

Rău era că părea real, se simțea trează și conștientă, cu o durere intensă la cap și își dădea seama că are un hematom grav, cu un cucui în partea posterioară a craniului. Cineva îi dăduse o lovitură cu forță și o luase cu el. Lilian începu să respire pe gură, inspira și expira cu nervozitate. Își simți inima bătând cu toată puterea, pompându-i în gingii. Dacă era un coșmar, voia să se trezească chiar în clipa aceea, să-și scoale copiii, să le dea micul dejun și să-i ducă la școală. Mai mult decât atât, voia să-și sune bărbatul, ca să-i spună că e speriată, că avusese un coșmar îngrozitor și că trebuia să se întoarcă din războiul acela absurd, pentru ca ea să nu mai aibă vise groaznice. Lui Lilian i se făcuse foarte frică, voia să țipe, să ceară ajutor, să iasă din sicriul metalic, care o lovea la fiecare curbă și se zdruncina întruna, executând viraje bruște.

Cine ar dori să-i facă rău? Dacă era, într-adevăr, o sechestrare, cineva îi dorea o suferință infinită. Era neverosimil să existe o

persoană atât de răuvoitoare în preajma ei. Însemna oare că cineva avea de gând s-o omoare? Închiderea în groapa aceea lăsa loc ideii înfiorătoare că aveau s-o asasineze. Se gândi la soțul ei, la copii și la maică-sa. Își aduse aminte de tatăl ei mort, introdus în giganticul sicriu din lemn deschis și înconjurat de flori. Ea avea șaisprezece ani când tatăl ei a căzut fulgerat de pe imensa combină agricolă. Era un bărbat obez și totul fusese ajustat, ca să-i încapă enormul corp. Mașina, combina, mobilele din casă, orice aspect al vieții cotidiene se adapta imensității corpului său. Îi plăcea să fumeze havane, să mănânce produse industriale de cofetărie, să se îndoape cu hamburgeri în neștire și să bea litri de bere. Era cordial și mucalit, un om dintr-o bucată și vesel. Tot satul i-a regretat moartea neașteptată, deși n-a surprins pe nimeni, întrucât îi cunoșteau excesele. Era un pofticios care nu se îngrijea deloc, iar pe deasupra se supăra dacă îi aminteai că mâncatul și băutul în felul acela nu puteau să-i aducă nimic bun. Părea că pentru tatăl ei viața fusese însăși esența lăcomiei.

A făcut un atac de cord deasupra volanului de la combină, în timp ce recolta orzul și a lăsat brazde neregulate pe câmp. A încercat să oprească mașina și să se ridice în capul oaselor, însă n-a reușit decât să cadă și să privească de jos, în ultimul său gest agonic, cum înaintează matahala fără stăpân, până se ciocnește de singurul copac care împodobea marginea semănăturilor sale. Bietul tata, ce moarte tristă, ar fi trebuit doar să se îngrijească puțin, să fi negociat cu propriul corp limitele dorinței lacome, care îl prefăcuse într-un mastodont zâmbitor. Până și sicriul trebuise să fie fabricat pe măsură, în graba mare, și îl vegheaseră pe podea, întrucât catafalcul de la biserică n-ar fi rezistat celor 230 de kilograme. Grăsimea tatălui ei a fost împodobită întotdeauna cu un temperament binevoitor, însă farmecul său nu putuse evita colapsul arterelor inimii. De nici un folos n-au fost rugămințile soției sale de a încerca să slăbească puțin și de a renunța la fumatul havanelor acelora îndesate.

L-au înmormântat în cimitir. Dar a fost un adevărat spectacol să coboare sicriul în groapă. Coșciugul, de trei ori mai mare decât unul normal, a avut nevoie de câțiva muncitori și de o macara hidraulică din cele care se utilizează în construcții pentru a ridica grinzi de oțel. Înmormântarea fusese o operă de inginerie. Era grasul din sat și cei de la crematoriul care deservea zona respiraseră ușurați pentru că nu trebuiau să se ocupe de o asemenea ființă. Pentru că în cele din urmă corpul rămâne, iar când este doar materie inertă, masă imobilă,

începe un ritual, o coregrafie în care atâtea kilograme ar fi rupt armonia ordonată a oricărei ceremonii funebre.

Ciudat este că pe Lilian grăsimea tatălui ei n-a deranjat-o niciodată, se obișnuise de copilă să-l vadă ca pe un rinocer imens, cu pielea portocalie, asudat, cu o doză de bere într-o mână și o havană în cealaltă. Îi plăcea să se așeze pe canapeaua sa de trei locuri și întărită, să vadă meciurile de fotbal american și să-și încurajeze echipa cu niște strigăte care răsunau în toată casa. Mama lui Lilian îl iubea foarte mult, cu toate că nu mai dormeau împreună, din cauză că sforăielile lui erau insuportabile și în patul adaptat era loc doar pentru corpul lui umflat.

Era un bărbat imens, dar continua să muncească și să se miște de parcă grăsimea n-ar fi fost a lui.

Când a murit tatăl ei, Lilian s-a gândit la fotografiile alb-negru de la nuntă, în care cântărea 130 de kilograme și părinții ei se iubeau și au făcut-o pe ea. Dar în acei șaisprezece ani de când se născuse ea, se îngrășase cu mai bine de o sută de kilograme, o progresie nemăsurată, care a făcut ca mama ei să simtă o profundă frustrare. Mărimea soțului ei, pe care el o apăra ca pe însăși libertatea întregii lumi de a face cu corpul său orice vrea, însemna un final abrupt și dureros. Soția sa știa că felul acela de a mânca și a bea era o lentă sinucidere, o iresponsabilitate care avea să o lase văduvă înainte de vreme.

Stând închisă, Lilian se gândi că, dacă ea ar fi moștenit grăsimea tatălui ei, poate că cel care o sechestrase n-ar fi avut putere s-o târască până la portbagaj. Tatăl ei n-ar fi încăput niciodată acolo. Ea cântărea cincizeci și șase de kilograme și era lipsită de apărare, și-l imagina pe tatăl ei viu deschizând cu pumnii ușa portbagajului. Lovind tabla mașinii stupide care o ducea într-un loc înfiorător, unde probabil că o aștepta ceva groaznic.

Nici unul din copiii ei nu moștenise obezitatea bunicului. Poate pentru că soțul ei, Marcus, era înalt și fibros, dar și pentru că ea avusese grijă să nu intre în casă nici carbohidrați, nici grăsimi saturate. Tatălui ei i-ar fi plăcut tânărul soldat, care obișnuia de asemenea să-și petreacă după-amiezile uitându-se la meciurile de fotbal american. Până acum nu se gândise cum s-ar fi înțeles cu Marcus. Mama ei se supărase atât de rău pe tatăl ei când murise, încât rareori îl menționa. Lilian și-a dat seama că, în discuțiile lor, tatăl era o imagine aproape invizibilă. Că nu mai erau decât fotografiile de la nuntă și una de când fusese soldat în marină, înainte de a se căsători.

Din ultimii săi ani, când se transformase în bărbatul rinocer, nu mai era nici urmă. Maică-sa îl pedepsise cu tăcerea familială, pentru că o lăsase singură cu restaurantul și semănăturile. Pentru că era un mâncău încăpățânat, care se credea nemuritor și refuza să se îngrijească. Grăsimea era o boală și el nu știuse s-o curme prin puterea voinței. Căci, la urma urmelor, cum îi spusese mamei sale medicul de familie, obezitatea soțului ei depindea în mare măsură de el și de dorința lui de a trăi în mod sănătos. Mama lui Lilian n-a izbutit niciodată să-și convingă bărbatul să-și schimbe obiceiurile, iar el a murit lăsând o urmă de brazde șerpuitoare pe câmpul cu orz.

Lilian se gândi la propria-i moarte, la abisul îngrozitor care o aștepta când mașina avea să se oprească. Pentru că putea să se oprească în orice moment, iar ea era bătută și singură, prinsă în măruntaiele metalice. Pipăia cu mâinile spațiul în care era închisă. Covorașul era aspru. Căută cutia de scule, care se ține lângă roata de rezervă. Poate că, dacă reușea să găsească ceva ascuțit, ar fi putut să-l înfrunte pe cel care o sechestrase când acesta avea să deschidă portbagajul. Era mărunțică, dar avea instinctul de supraviețuire care ne face indestructibili preț de câteva minute. Trebuia să-și prefacă teama în energie și forță brută, să lupte din tot sufletul. Sub covoraș nu era nimic. Sechestratorul ei știa ce face. Lilian zgârie partea de jos a portbagajului și se răni la un deget. Își rupsese unghia în suprafața metalică și aspră și se tăiase. Instinctiv, își duse degetul la gură.

Se gândi la mâinile ei, le avea întotdeauna impecabile, își făcea manichiura în fiecare săptămână, era îndemânatică și îi plăcea culoarea albastră. O culoare vie, care atrăgea atenția copiilor ei, pentru că era aceeași albastru azuriu din costumul lui Superman. Albastru Superman, spunea fiul ei, James, privind-o fermecat când își făcea unghiile. Degetele îi erau fine, dar îi plăcea să și le lungească îngrijindu-și unghiile.

Își rupsese una, sângera puțin și poate că aceea era singura urmă ce avea să rămână din ea. Cum aveau s-o găsească? Ce se va alege din micul ei trup inert? Angoasanta călătorie se prelungea și în capul ei începea să se zămislească ideea propriei urme. Dacă o omorau și o îngropau pe undeva, avea să fie greu să-i găsească vreodată cadavrul. Îi veni să plângă. Strânse din dinți ca să-și înăbușe plânsul. Cine o ducea în portbagaj pe drumurile acelea pline de gropi nu avea să-i cruțe viața. Nu era nevoie să fie prea inteligentă ca să-și dea seama ce-o așteaptă. Îi reveni în minte imaginea imensă a tatălui ei mort și își dori să existe energiile paranormale, pentru ca tatăl ei să se

întoarcă în lumea celor vii, transformat într-un gigant cu puteri supranaturale. Continuă să pipăie pe sub covoraș, nu găsi nimic care s-o poată ajuta să se apere de ființa malignă care o lovise și o vârâse acolo. Se gândi la pistele pe care ar fi putut să le lase corpul ei și începu să-și roadă unghiile, să le rupă cu dinții, și le depozită în diferite colțuri sub covoraș.

Își aminti de o poveste de groază pe care o ascultase când era copilă despre grădina unei case, plină de flori și plante, în care locuia o femeie. În grădina aceea creșteau toate lucrurile și femeii care o îngrijea îi trecu prin cap să planteze o unghie ruptă de la degetul gros și de acolo ieși dublul acelei femei, prefăcut într-un soi de spectru înspăimântător, care se arătă în casă înarmat cu un topor. Poveștile de groază de Halloween, costumele de morți care trăiesc, vampiri și alți monștri. Spaima adevărată din fiecare toamnă, cu dovlecii și petrecerile de adolescenți, adolescența ei după moartea tatălui, întunecată de absența imensității sale. Dar în momentul acela îi simțea prezența ca pe un spațiu nou, de care să se agațe. Părea, în abisul acela de presentimente funeste pe care le avea, că tatăl ei revenise ca s-o însoțească în clipele de grea cumpănă.

Ca să înfrunte moartea, trebuiau să fie morții lângă ea, iar moartea tatălui ei era singura care putea s-o însoțească cu seninătate. Ceea ce nu i se întâmpla cu a lui Marcus, cea de care se temea atât de mult, în ciuda faptului că nu avusese loc; dependența lui de război era echivalentă cu lăcomia tatălui ei. Zbuciumul din pricina soțului, teama de a rămâne văduvă ca maică-sa. Angoasa pe care o acumulase gândindu-se la gloanțe și bombe explodând într-o țară îndepărtată, și totuși ea era cea condamnată la un final îngrozitor, alimentat de sadismul acestei sechestrări, care părea s-o ducă la capătul lumii, pentru ca nimeni să n-o găsească.

Automobilul se opri. Lilian auzi că cineva coboară de pe scaunul șoferului și trântește portiera cu putere. Se deschise portbagajul și lumina intensă a primăverii o orbi câteva clipe.

– Ieși, târfă, că o să te omor, reuși să audă: era vocea încordată a unei femei care o dojenea ca să se dea jos din portbagaj. Nu face pe proasta și ieși odată.

Lilian întredeschise ochii neîncrezătoare, vocea izvorâtă dintr-o siluetă care o țintea cu un pistol era a Ginei, dentista ei.

Gina se apropie și o trase de păr, în timp ce îi punea pistolul la tâmplă.

– Crezi că nu știu ce faci? Crezi că sunt tâmpită? îi strigă cu mânie.

Lilian nu înțelegea nimic. Simțea doar că o trage de păr forțând-o să iasă și își pierdu echilibrul. Pe pământ primi o puternică lovitură cu piciorul. Lilian voia să se ridice, însă furia dentistei care dădea în ea cu crosa pistolului o obliga să se ghemuiască. Erau într-un luminiș de pădure, în zona unde se stivuiesc copacii care se taie când se curăță desișul.

Gina n-o mai lovi și Lilian putu s-o privească în ochi de pe pământ. Remarcă umezeala și mirosul de lemn, amestecat cu căldura soarelui de dimineață.

– De cât timp sunteți împreună? o interogă Gina, țintindu-i capul.

– Nu știu despre ce vorbești, răspunse Lilian. Chiar nu știu despre ce îmi vorbești, Gina.

– Nu știi? Crezi că eu sunt proastă, că nu-mi dau seama că atunci când nu vine acasă e cu tine?

– Despre cine îmi vorbești, Gina? Ce faci?

– O să te omor, Lilian, ești de un an cu soțul meu și o s-o plătești scump, fătarnico.

Un an cu soțul ei? Lui Lilian nu-i venea să creadă ce i se întâmpla. Dentista o amenința cu moartea pentru că o credea amanta soțului ei. Și Lilian nu era amanta nimănui. Copiii și războiul fuseseră viața ei în acel ultim an. Războiul la telejurnale, convorbirile cu Marcus la distanță, viața tristă a unei femei care se temea de război și regreta că bărbatul ei era soldat. Războiul, nebunia colectivă a oamenilor, fusese singurul ei gând. Lilian știu că o să moară din cauza geloziei dentistei și crezu că vede silueta tatălui ei prefăcută în trunchiul imens al unui copac uriaș, care părea s-o aștepte la câțiva metri în spatele Ginei.

Răsunară cinci împușcături. Dar Lilian nu putu să le audă, din inima ei țâșnea sângele unei fetițe care dădea fuga să-și îmbrățișeze tatăl.

6. PREMEDITARE

Ceea ce făcuse era îngrozitor, dar Gina simțea că are autoritatea morală ca să ducă la capăt o răzbunare care reprezenta propriul ei simț al justiției. Vreme de un an macerase în gură saliva urii care o făcu judecător și călău la executarea lui Lilian. Căci în logica din mintea ei, uciderea fusese o execuție în regulă, simpla aplicare a pedepsei cu moartea. Gina nu suportase înșelăciunea. S-ar putea conchide că comisese o sinistră și premeditată crimă pasională, cel puțin aceasta ar fi fost circumstanța atenuantă pe care ar fi utilizat-o avocatul ei, dacă ar fi ajuns în boxa acuzaților. Însă Gina nu a trecut niciodată prin boxa acuzaților, planul îi era infailibil și evoluția evenimentelor legate de dispariția lui Lilian i-a demonstrat-o.

Furia și gelozia pot să se prefacă în nebunie. Alienarea cuiva care se simte trădat e foarte periculoasă, iar Gina se simțea umilită de soțul ei. Greg, dragostea vieții ei, bărbatul pentru care renunțase la o lume de posibilități în oraș, o înșela cu Ștearsa și țăranca de Lilian.

Gândurile obsesive în legătură cu această relație adulteră o transformaseră într-un nod de furie și de disperare. Întrucât Gina se mistuise în gândul acela circular, din care izbutise să iasă doar când se hotărâse s-o omoare pe Lilian. Mai întâi se gândise să-i omoare pe amândoi; apoi, să întocmească un plan care să demonstreze adulterul, căci și Lilian era căsătorită. Dar mai târziu conchisese că răzbunarea ei trebuia să aibă nuanțe mai elaborate și mai puțin impulsive. Condamnarea la moarte i se va aplica doar lui Lilian, iar Greg va trebui să sufere din pricina dispariției amantei sale. Gina cunoștea bine ce *modus operandi* avea Greg, care profita de faptul că soțul lui Lilian era de serviciu la celălalt capăt al lumii, ca să fie cu ea. Să vadă mașina lui Greg parcată pe marginea străzii lui Lilian era un indiciu clar al întâlnirilor. O dată sau de două ori pe săptămână, Greg anunța că se va întoarce târziu, inventa diverse scuze: reuniune cu colegii, un pahar cu prietenii sau vreun raport întârziat, care implica ore peste program. Atunci, Gina aștepta puțin și dădea o raită pe străzile din sat, până ce ajungea în cartierul lui Lilian, unde vedea mașina lui Greg parcată pe trotuar. Întotdeauna pe aceeași parte a străzii, lângă porțiunea finală a grădinii din față a casei. Era o zonă cu case izolate, drept pentru care el nu putea fi decât în a lui Lilian, de asta era sigură.

Fatidica descoperire avu loc într-o zi când îi văzu împreună la supermarket: coincidența i se păru stranie și, în loc să-i salute, îi spionă în vreme ce stăteau de vorbă. Gina își părăsise cabinetul pentru câteva minute, ca să cumpere niște comprese, pentru că îi venise ciclul mai devreme și nu mai avea nici tampoane, nici absorbante, nimic cu care să-și oprească bruștele cascade Niagara. Își fabrică un soi de compresă din tifon și ieși să-și cumpere o serie de produse de igienă feminină de la supermarketul situat la vreo două sute de metri de cabinet. Era stânjenită și necăjită, o mai așteptau câțiva pacienți și o dureau ovarele. Intră în supermarket grăbită, iar când lua pachetul de absorbante maxi cu aripioare, auzi vocea jovială a lui Greg făcându-i complimente lui Lilian:

– Tu ești întotdeauna frumoasă.

– Așa ți se pare, căci mă privești cu ochi buni, răspunse ea măgulită.

Greg o privea cu dulceață pe Lilian, în vreme ce aceasta lua iaurturile și le punea în cărucior. El ținea un bax de beri în mână.

– Ai timp săptămâna asta? o întrebă Greg, privind-o fix în ochi.

– Lasă-mă să văd dacă mama poate să stea cu copiii, îi zise Lilian zâmbind.

– Anunță-mă când vei ști, răspunse Greg mâncând-o din ochi.

Fiul cel mic al lui Lilian se juca în căruciorul de cumpărături cu o mașinuță verde, iar cel mare pipăia pachetele de brânză, care erau expuse lângă iaurturi.

Gina rămase stupefiată câteva secunde, contemplând scena. Luă pachetul de comprese și se duse să plătească la casă. Nu voia să mai stea acolo, avea nevoie de aer proaspăt ca să digere ce se întâmplase.

Discuția trivială a soțului ei cu Lilian era plină de nuanțe oculte, pe care ea le recunoscu drept clare semnale de alarmă. În după-amiaza aceea căută adresa lui Lilian în fișier și începu s-o spioneze.

Gina plecase de la supermarket cu o idee greșită și absurdă. Nu auzise că Greg, după aceea, o întreba pe Lilian de soțul ei, Marcus, pentru că fuseseră colegi de liceu. În plus, Greg voia să mărească polița de asigurare a casei lui Lilian și Marcus, pentru că refăcuseră partea din spate, de lângă garaj, ca să lărgească astfel casa. Să asigure zona care acum avea rolul de cameră de oaspeți era o idee bună. Greg lucra la o mică companie de asigurări și mulți dintre clienții săi erau prieteni vechi, din anii de școală. Erau deopotrivă pacienți ai Ginei. Lilian și familia ei îi vizitau cabinetul destul de des. De fiecare dată când venea în permisie, Marcus trecea pe la ea, întrucât stresul

războiului și mestecarea fără încetare a tutunului îi distrugeau gingiile.

Dacă Gina ar fi rămas să asculte, ar fi înțeles că Lilian ar fi vrut să se ducă într-o zi la biroul lui Greg, fără copii, ca să vorbească despre noua asigurare pe care i-o oferea. Copiii erau mici și Lilian suferea gândindu-se că lui Marcus i s-ar fi întâmplat ceva: în armată avea o asigurare bună de accidente și handicap și anumite compensații în caz de deces în timpul serviciului, dar Greg îi sugerase că poate ar fi fost mai bine ca ea să-și facă o asigurare de viață. Pentru a revizui aceste detalii era nevoie de timp și era mai bine să nu fie prezenți copiii.

Astfel, o discuție banală și fragmentară degenerase în gândirea obsesivă a Ginei. Pentru că nu gândea în mod rațional. Scena dintre soțul ei și Lilian stând de vorbă la raionul de lactate din supermarket avea aparența a ceea ce pentru ea era cea mai îngrozitoare trădare.

În zilele când știa că soțul ei se va întoarce târziu, Gina conducea prin fața casei lui Lilian, ca să se încredințeze că mașina lui Greg era acolo. Și automobilul se afla întotdeauna în dreptul porțiunii finale a grădinii. Nu lipsea. De fiecare dată când îl vedea, acumula în exces furie și ură.

De ce nu l-a înfruntat pe Greg? De ce a hotărât să plănuiască asasinarea lui Lilian? Nici ea n-ar fi putut să-i explice judecătorului, dar n-a trebuit s-o facă niciodată. A luat-o pur și simplu în mașină și a ucis-o cu sânge-rece. A îngropat-o lângă un copac mare. Cu o zi înainte avusese grijă să sape o groapă mică, pe care o acoperise cu crengi. Cu unul dintre revolverele lui Greg, trăsese în ea cinci gloanțe și socotise că era o nimica toată. Lilian era mărunțică, nu-i fusese greu s-o vâre în portbagaj și, după ce o omorâse, s-o arunce în groapă.

I se păruse că s-o omoare pe Lilian era ca și cum ar fi scos o măsea de minte putredă și bătrână. În ziua aceea folosise mașina lui Greg, i-o ceruse împrumut, întrucât dimineața constatase că a ei avea o roată înțepată și nu avea timp s-o schimbe. Își lăsase soțul la birou și apoi se dusese după Lilian. Intrase în casă și așteptase să sosească. Îi cunoștea perfect obiceiurile. Știa că va reveni cu niște cumpărături și că la ora aceea nu trecea nimeni pe stradă. Parcase mașina în locul unde o lăsa Greg și o așteptase în bucătărie. Dacă Greg era în casă, surpriza avea să fie dublă. Dar Lilian intrase fără s-o vadă și ea o atacase pe la spate și îi dăduse o lovitură puternică cu tocătorul de tăiat cașcaval, încât rămăsese inconștientă. Apoi își introdusese

mașina pe drumul dinspre garaj și o târâse până la portbagaj. Calculase că Lilian va zăbovi destul în comoție cerebrală și că poate se va trezi în pădure. Avea de gând să-i spună câteva când își va veni în fire, iar apoi să golească în ea încărcătorul pistolului lui Greg. Gina făcuse totul cu precizie de chirurg, simțind că, întrucât ea avea dreptate, nu putea s-o acuze nimeni de nimic. Purta mănuși și șapcă. În mai puțin de treizeci de minute, trăsese fără milă și o îngropase, învelită într-un sac de plastic negru de cincizeci de litri. Luminișul acela se afla la o oră de sat și de cel puțin un an nu se tăiau lemne prin zonă. Erau trunchiuri vechi îngrămădite, dar locul nu mai prezenta interes pentru nimeni și era abandonat.

Când se întorsese acasă, Gina se simțise ușurată. Depozitase pistolul în seif, făcuse un duș și se dusese la cabinet. În după-amiaza aceea schimbase cu Greg roata de rezervă a automobilului, cinaseră împreună, făcuseră dragoste și adormise profund. Obsesia fusese atât de intensă, încât de multă vreme nu putuse închide ochii.

În noaptea aceea, poliția începu s-o caute pe Lilian fără rezultat, până ce, peste câteva zile, când Greg își lăsă mașina parcată pe trotuarul care dădea în marginea grădinii lui Lilian, polițiștii îl interogară. El le spuse că nu știa nimic despre dispariție și că își lăsa mașina acolo pentru că era un loc discret. În mod ciudat, în spatele grădinii era un drum care împrejmuia o colină și ducea în partea din spate a clubului de animatoare. Greg era client al unui local cu dansatoare exotice, situat relativ aproape de casa lui Lilian și prefera să facă o plimbare pe colină și pe drum, ca să ajungă pe jos, decât să-și lase mașina parcată la ușă. Nu voia ca oamenii din sat să știe că le frecventa pe fete, că îi plăcea să se ducă măcar o dată pe săptămână să le vâre bancnote în tanga și că de multe ori plătea pentru sex.

Poate că, dacă Gina ar fi descoperit adevărul, cu cele cinci gloanțe l-ar fi ucis pe Greg. Dar mintea ei nu era în stare să-și imagineze că soțul o înșela sistematic cu dansatoarele exotice de la clubul de animatoare. Greg nu avea o idilă secretă cu o femeie căsătorită, mamă a doi copii. Lilian nu observase niciodată mașina lui Greg parcată pe trotuarul care dădea în marginea grădinii ei. De la ferestrele casei sale nu se putea vedea și doar când ea a dispărut, iar poliția a început să dea târcoale prin zonă, vecinii au băgat de seamă mașina parcată.

Atunci Greg și-a mărturisit discret obiceiurile, le-au interogat pe fete și ele au adeverit că era unul dintre clienții care le frecventau și le aplaudau contorsiunile și striptease-ul. A rămas în afara listei de suspecți până ce, într-o zi, la atelier, când să schimbe uleiul mașinii,

s-au găsit în portbagaj bucăți din unghiile albastre ale lui Lilian și mici urme din sângele ei. Poliția nu se dăduse bătută și ceruse atelierelor mecanice din zonă ca toate mașinile care treceau prin ele să fie controlate cu meticulozitate, în eventualitatea ivirii posibilelor probe. Întâmplarea a făcut să fie găsite când Greg a lăsat mașina pentru câteva ore la atelier. Ginei nici nu îi trecuse prin cap că Lilian lăsase o urmă vagă de bucățele de unghii albastre sub covorașul din portbagaj.

Când s-au dus după Greg la biroul său și l-au arestat, era perplex și convins că era vorba despre o greșeală. Când avocatul său i-a explicat acuzațiile și circumstanțele, Greg s-a gândit că criminalul fusese mecanicul de la atelier, care îl implicase, punând resturile lui Lilian în portbagajul mașinii sale.

Nimeni nu l-a crezut și l-au presat să spună adevărul, însă Greg n-a putut să le spună nici cum o omorâse, nici unde îi era cadavrul. Judecătorul i-a interpretat continua negare a faptelor ca un simptom care demonstra că nu se căia. Au crezut că era un sadic fără scrupule și că nu avea nici compasiunea, nici decența de a înapoia corpul neînsuflețit al lui Lilian familiei sale. Acum Greg execută o pedeapsă de închisoare pe viață și aproape că nu doarme noaptea.

Soția lui, extrem se satisfăcută de rezultatele planului său și de consecințele crimei sale, i-a cerut divorțul și a rămas cu tot. Gina se crede perfectă și continuă să consulte și să repare carii cu aceeași meticulozitate bolnăvicioasă cu care a ucis-o pe Lilian.

7. VÂNĂTORUL DE ECLIPSE

Fiecare urmă pe zăpadă marca ritualul drumurilor improvizate. Tom își recunoștea pașii implântați adânc din urmă cu câteva ore și îi compara cu celelalte urme, ale unor pași diferiți. Cineva ușor tocmai trecuse pe acolo, cu încălțări sportive. Cine intrase în pădure cu tipul acela de încălțăminte, în atâta zăpadă? Poate vreun adolescent, doar tinerii poartă încălțări sportive, fără să le pese de zăpadă sau de noroi. Pe Tom continua să-l doară măseaua, în ciuda tratamentului provizoriu. Vizita la dentist la prima oră a dimineții îi agravase suferința, în loc să i-o aline. Acum simțea că are pustule pe undeva, prin gură, iar pe deasupra ganglionul din partea stângă a gâtului era din ce în ce mai inflamat. Nu era doar gingia, când își atingea gâtul îl invada o durere care îi palpita în mână. De ce nu-i spusese? De ce încuviințase din cap când Gina îi făcuse tratamentul și îl trimisese înapoi acasă, doar cu niște simple antibiotice? Lui Tom îi era atât de rău, că abia putea să meargă.

Începuse primăvara în calendar, însă iarna refuza să-i părăsească, își prelungea răsuflarea cu zăpezi abundente, umede și dense. Ultimele zăpezi ale iernii erau cele mai perfide, plăsmuiau peisajul cel mai frumos, dar zăpada se întărea în jurul ghetelor lui, de parcă ar fi vrut să-l doboare la pământ la fiecare pas.

Avea încă senzația golului în dinte. Limba i se juca inconștientă cu suprafața aspră a măselelor. Oftă cu neplăcere, se simțea istovit și mireasma pădurii dispăruse. Nu mai putea să perceapă albeața zăpezii închegate pe trunchiurile copacilor adormiți. Încerca să saliveze și căuta gânduri care să-l însuflețească. Însă dinții erau punctul său slab, de copil visa adesea că îi cădeau toți odată, iar imaginile acelea încă îl înspăimântau. Trebuia să stea acasă, cine-l punea să intre în pădure, după noaptea pe care o petrecuse? Gina îl primise dimineață, la opt fix; mai întâi, îi spusese, trebuia să elimine mica infecție și apoi avea să se ocupe cum se cuvine de măsea. Un tratament temporar? Ce manie avea, să vrea să-i salveze măseaua! Trebuia să-i ceară să i-o scoată pe loc. Dar atunci nu-l durea atât de rău ca acum.

Cât timp trecuse? Șapte ore? Poate că ceea ce îi agravase durerea era frigul dens al înserării. Tocmai acum, când aștepta o eclipsă de lună și avea de gând s-o împodobească cu pene de curcan.

N-ar fi trebuit să vâneze toată ziua. Se purta ca un adolescent nemulțumit, pufnind din pricina acumulării senzațiilor care îl

însoțeau de-a lungul zilei. Pe deasupra, nu fusese în stare să vâneze nimic, ce zi absurdă.

Deodată auzi un zgomot care-l făcu să se ascundă instinctiv. În sfârșit, curcanul sălbatic pe care îl căutase toată ziua? Nu, era tânărul cu încălțăminte sportivă, care se întorcea. Samuel River, în persoană. Ce făcea oare neruşinatul acela pe acolo? Îl observă în tăcere, Tom îl cunoștea bine din cauza pasiunii pentru petarde și pentru bătăi. Nu era vânător, era unul dintre cei care lucrau la magazia supermarketului. Ordona rafturile, eticheta produsele, cântărea peștele, pregătea plasele cu fructe. Uneori făcea pe casierul improvizat, când fetele trebuiau să se ducă la baie. Era neglijent și provocator. Până și la supermarket putea să-ți ofere una din privirile lui fioroase cu o stranie aureolă de dispreț. Asta pe Tom îl scotea din sărite. De ce nu era deloc amabil băiatul ăsta? Dacă celălalt supermarket n-ar fi fost atât de departe, s-ar fi dus cu siguranță acolo, ca să nu mai dea de privirea aceea atât de neprietenoasă.

Poate era prea sensibil și citea printre rânduri semnale echivoce. Evident, căci nici nu-și imagina că în urmă cu patru ani băiatul fusese martorul idilei sale cu tânăra Valeria. Încrucișarea privirilor ascundea o semnificație pe care Tom niciodată n-ar fi putut să o descifreze. Și o parte din repulsia pe care bărbatul o simțea pentru băiat se baza pe felul în care îl văzuse acționând în afara scenografiei cu lumină gălbuie și muzicii de la difuzoarele magazinului. În fiecare an pe 4 Iulie inunda parcarea în aer liber a supermarketului cu pulberea a sute de petarde și speria fetele și copiii. În râsul lui era un nonconformism distructiv care lui Tom îi provoca amintiri îngrozitoare.

Sigur era asta, în sufletul lui Samuel sălășluiau fantomele propriei tinereți și ale acelor sentimente care îi distruseseră viața. N-ar fi trebuit să se înroleze în armată. De vină a fost războiul din Peloponez. Zâmbi cu un soi de amărăciune nostalgică și își dădu seama că gura îl durea mai puțin. Se simțea ca un copil care se ascunsese pentru ca nimeni să nu-l descopere. Chiar dacă i se umezea ușor spatele, se simțea comod ghemuit pe o movilă de zăpadă, dincolo de niște arbuști fără frunze. Adormit de oboseală, se lăsa în voia unei mulțimi de senzații dulci-amare, în vreme ce îl vedea pe Samuel îndepărtându-se în vale, mergând îngândurat, fără a-i fi remarcat prezența. Doar Tom știa să recunoască urmele, doar el se oprea să observe urmele din pădure, punându-le chipuri sau siluete. Pe aici a trecut un cerb, au trecut și câteva vulpi, cineva mergea

cufundat prea mult în gânduri, cineva se grăbea, trebuie să fie vreo vizuină pe-aproape, s-au născut puii de iepure. Tom nu se schimbase, încă se juca imaginându-și lumea ființelor care își lăsau amprenta pașilor în zăpadă sau în noroi; vânătorii știu să citească alfabetul urmelor, cicatricele copacilor, textura vântului.

„Dacă aștept puțin, o să iasă luna", își zise cu încântare, scrutând lumina înserării, care se filtra printre ramurile unor copaci ce păreau să anunțe iluzia primăverii cu mugurii lor minusculi. Putea să mai rămână acolo câteva ore, ca să contemple eclipsa din pădure. Era atât de obosit și se simțea atât de comod întins în poziția aceea, că nu i se păru o idee rea. Planul său inițial fusese să vâneze un curcan sălbatic și să-l gătească toată după-amiaza, ca să se poată bucura de puțină ciorbă, în timp ce observa din portic fenomenul din cer. Ar fi vrut să vâneze primul curcan din sezon, dar nu avusese noroc, nici unul nu-i ieșise în cale. Rătăcise ore întregi prin pădure, ca să găsească doar câteva urme mici și ambigue, care nu-l duseseră nicăieri. Acum nu-i mai rămânea decât să zăbovească acolo și să asiste la eclipsa de lună. Să-i vâneze silueta cu răsuflarea ochilor săi istoviți și să se desfete cu amintirile frumoase.

Pe Tom îl fascinau eclipsele. De copil, colecționa anecdote și date istorice despre fenomen. Le nota într-un caiet gri, cu copertă tare și cu foi pătrate, pe care i-l dăruise bunicul lui. Se cufunda în cărți, căutând referințe la ele și se juca inventând mituri particulare, în care el era protagonistul. Îl văzuse pe zeul Ra traversând Nilul cu barca lui solară, dominând cu energia sa lumea, trimițându-i semnale și ocheade cu soarele. Trăise în China pe vremea dinastiei Shang, ca să vadă cum trei vârvătăi înghițeau Soarele, lăsând o urmă de stele. Cunoștea la perfecție dezbaterile despre crucificarea lui Hristos și posibilele eclipse din jurul ei. Eclipsa din Ugarit, în Mesopotamia, marca începutul colecției sale. În ea se adăugau treptat notițe meticuloase despre ce însemna dinamica ciclului Saros, care repeta eclipse în timp. Toate datele, inclusiv cele mai științifice, îi serveau de scuză ca să se joace inventând situații. Teoria generală a relativității a lui Einstein se confirmase cu două eclipse.

Cum s-ar fi simțit el contemplând eclipsele acelea și măsurând intuiția lui Einstein pentru a rescrie secretele universului? Abia înțelegea multe din formulele cu fotografii pe care le copia din cărți, dar se credea om de știință, sau astronom uneori, sau preot într-un templu de sacrificii. Însă, mai ales, îi plăcea să se imagineze ca un războinic istovit între trupurile neînsuflețite după o bătălie. În

momentele acelea era un soldat supraviețuitor în războiul din Peloponez, sau care târa după el cu amărăciune însângerată rămășițele unei victorii dramatice. Se juca ore întregi plăsmuind luptele corp la corp ale acelor războinici, care se refugiau sub un scut și combăteau cu spada până la epuizare. Da, preferatele lui erau două eclipse inelare, survenite în timpul acelui război, care a durat o grămadă de ani. Un inel al Soarelui desena marginile întunericului imaginat. Cum trebuie să se fi simțit oamenii aceia?

Tom zâmbea cu tristețe. Ce ușor îi era acum să evoce copilăria de bătălii visate, în care zornăitul spadelor se acoperea cu cearșafurile în nopțile cu lună plină. Mai ales vara nu i se făcea somn și, foarte încet, pentru ca adulții să nu observe că încă e treaz, imita vocea războinicilor și privea luna luminată, prefăcând-o în eclipsă de soare.

Îl durea din nou măseaua, ba chiar părea că infecția i se răspândise prin umărul stâng până în capătul brațului. Un căscat profund, înăbușit de o tuse puternică, îl făcu să-și dea seama că adormise. Poate că îl durea atât de rău coasta din pricina poziției incorecte și a frigului. Luna era eclipsată, iar pădurea părea cufundată în tăcerea întunericului său. Tom încercă să se ridice în capul oaselor, dar corpul îi era prea greu și îi veni să vomite. Ce ciudat, nu băuse decât o banală supă caldă de verdețuri din termos în urmă cu câteva ore și totuși credea că are o puternică indigestie. Încercă din nou să se ridice, dar i se tăie respirația și trebui să se resemneze și să rămână în poziția aceea care îi devenise extrem de incomodă. Îl invadă un soi de angoasă ipohondrică și se înteți, combinându-se cu o durere insuportabilă în piept. Nu cumva era grav bolnav? Nu cumva făcuse un stop cardiac? Era oare acesta sfârșitul vieții lui? Încercă să se liniștească, însă își dădu seama că îi era greu să respire. Se gândi din nou la clipa pe care o trăia. La fiecare parte a corpului său. Nu-și simțea picioarele și avea brațele amorțite. Nu era atât de frig ca pentru a suferi de hipotermie. Asta era ceva și mai rău, de necontrolat, poate un infarct sub eclipsa de lună. Asuda și îi veni iar să vomite, simți aciditatea gastrică. Era atât de simplu? Era acesta sfârșitul? Raționa din nou, în timp ce gâfâia nervos și încerca să-și ordoneze gândurile. Sudoarea rece îi intra în oase, îi venea să plângă și să scoată un țipăt infinit, care să oprească clipele acelea.

De ce venise moartea după el deghizată în eclipsă? Moartea care atâtea luni îl urmărise în războiul sinistru, când cicatricele încropeau mărturia îndurării unor torturi cu neputință de uitat. Nu, amintirile acelea nu puteau fi ultimele sale gânduri. Încercă să se

calmeze, n-o să fie ca moartea din pădurea în care toți au fost măcelăriți de bombe, doar el a supraviețuit zile în șir bând apa din bălți și mâncând rădăcinile amare ale buruienilor. Moartea în zilele acelea se înveșmânta în agenți chimici portocalii, purpurii, albi și albaștri. Era o eclipsă totală de cer, într-o scenografie de adrenalină și țipete. Un curcubeu eclipsând cerul, un nor dens și colorat. Tom simți junghiul morții în inimă și deschise ochii, ca să contemple eclipsa de lună pentru ultima oară și astfel să poată șterge vacarmul bombelor cu dispersie care îi năpădea obsesiv memoria. Umbra Pământului se retrăsese și astrul rotund ilumina din nou noaptea. Albeața zăpezii conferea pădurii o lumină palidă și Tom se simți observat. Căută privirea aceea. Într-adevăr, foarte aproape de ochii săi văzu silueta unui frumos curcan sălbatic, care îl scruta cu atenție. Privirile li se încrucișară câteva secunde, iar pe chipul lui Tom rămase întipărit un zâmbet abia schițat, rodul unui ultim gând în clipa perplexă a expirării aerului.

8. CERCUL ÎNFRÂNGERII

A cui era în realitate viața ei? Emily își privi unghiile, oja roșie începuse să se cojească pe la margini. Le contempla în vreme ce încerca să dea sens gândurilor, intuițiilor acelora încețoșate, care o bântuiseră toată dimineața. „Viața mea e a mea", își zise. Îmi aparține și n-o să permit nimănui să se amestece. Era hotărâtă să-și apere viața anodină. Regreta și se simțea stânjenită că unghiile îi erau neîngrijite, ar fi trebuit să-și pună mănuși de cauciuc ca să curețe baia. Acum, era obosită și n-avea deloc chef să și le refacă. Își puse sticluța cu ojă în poșetă, poate că vreuna din fete putea s-o ajute să-și aranjeze unghiile cu ojă veche. Viața îi era profund plictisitoare, mai rău decât asta, era o viață nefericită, pe care Emily o ascundea cu un zâmbet larg, în vreme ce bărbații se îmbătau în jurul ei. Vrusese să fie dansatoare și învățase să danseze pe vârfurile degetelor, în echilibru. În copilărie, mama ei o ducea la concursurile absurde, cu fetițe care aspirau să devină *miss*. Părul dat cu fixativ. Părul blond, strălucitor și modelat într-o formă artificială, care pe atunci o făcea să pară o femeie minusculă și stranie. Genele arcuite și pline de rimel albastru. Sidef roz pe buze și fard trandafiriu ca de păpușă, care conferea o înfățișare tulburătoare chipurilor tuturor fetițelor care, la fel ca ea, se pretau jocului de a fi femei frumoase înainte de a ajunge la pubertate. Acolo erau maică-sa și bunică-sa, aplaudând, în timp ce ea ieșea pe scenă pe poante și rotindu-se în jurul propriului ax, încercând să-și amintească niște pași pe care nu-i învățase niciodată cum se cuvenea. Emily a fost *miss* fetița din sat și s-a hrănit cu aplauzele doamnelor și bătrânilor care asistau ca public la concursurile acelea. Emily făcându-și pașii de dans pe mici scene de prin hoteluri, care i se păreau gigantice palate din povești. Copilărie cu farduri, unghii făcute, gene false și păr tapat. Frumusețea blondă a lui Emily decorând cărți poștale și obținând locul întâi la concursuri la nivel de stat.

Ce puțin îi rămăsese din euforia aceea infantilă cu zâmbet larg. Acum trebuia să se mulțumească cu dansuri sinuoase, în vreme ce se dezbrăca pentru a-i încălzi pe bețivi. În tanga i se strecurau bancnote de un dolar, le susținea șnurul fin. Cu puțin noroc, unii îi introduceau bancnote de cinci sau de zece. Bărbații care soseau în grup strigau și aplaudau, solitarii erau mai discreți. Toți se îmbătau; goliciunea ei era o petrecere de bărbați excitați și ridicoli. Ce scârbos de ridicoli

erau tipii aceia, pe care trebuia să-i întrețină cu legănările ei. Bețivii îi inspirau milă și silă, iar găștile cu chef de petrecere i se păreau o turmă care o făcea să vomite. Erau obișnuiții bărbați căsătoriți, care-și alimentau erotismul cu pahare și cu sex. Bărbați care se simțeau prea bărbați și doreau femeile cu jind nesățios. Emily nu se înșela, era de zece ani în afacerea mlădierilor și a sexului pe bani. Ea era un obiect de dorință, dorință rapidă și dezamăgitoare. Bărbații căsătoriți căutau în ea erotismul pe care îl credeau uitat după zeci de ani de căsătorie. Cei de cincizeci de ani erau cei mai răi: trupurile lor își începeau neîndoielnica decadență, însă ei refuzau să o accepte. Bărbați cu căsătorii eterne, de aproape treizeci de ani, care se lăudau cu sfințenia soțiilor, în vreme ce încercau să ajungă la orgasm. Orgasme de bărbați căsătoriți, care trăiau obsedați de sex, iar ea, incapabilă să termine cu viața aceea, îi asculta îndatoritoare. Le inventa povești, ca să le satisfacă curiozitatea momentană. Uneori le spunea că are copii; alteori, că absolvise o facultate și că făcea asta ca să câștige ceva în plus.

Nu le spunea că de doisprezece ani era dependentă de droguri și că își injecta heroina între cartilajele degetelor de la picioare. Nu le spunea că e sătulă de ei, de masculinitatea lor împuțită, de hohotele lor zgomotoase, de aparenta tandrețe a multora, care se jucau făcând pe simpaticii. Egoiști și mizerabili, așa îi vedea Emily, amintindu-le că termenul de o oră era gata să se epuizeze și că ar fi fost bine să se grăbească.

Câteodată zâmbea gândindu-se că poate le făcea o mare favoare soțiilor lor, pentru că în noaptea aceea soții băloși nu le vor mai hărțui și poate că, din mustrări de cuget, o să primească vreun cadouaș. Chiar le făcea o favoare acelor sfinte, să îndure năvălirile mastodonților era un sacrificiu pe care nu-l compensa decât plenitudinea unei doze de heroină. Să se culce cu ei ca să se drogheze, ce ecuație îngrozitoare. Să se prostitueze ca să fie fericită câteva clipe. Ce ghinion avusese, fetița cu cele mai multe medalii. Fetița cea mai frumoasă din stat, la șase ani. Acum își pierduse direcția în viață. Știa că și-o pierduse, chiar dacă propria viață îi aparținea. „La ce-mi folosește să știu că sunt stăpână pe viața mea, dacă mă vând pe o injecție cu heroină?“ În momentele de luciditate, Emily suferea și se simțea ființa cea mai mizerabilă de pe pământ. Atunci își completa pasiunea pentru heroină cu anxiolitice pe care le cumpăra pe piața neagră. Măcar nu fuma, avea plămânii intacți. În plus, știa să se drogheze, deocamdată reușise să-și mențină

înfățișarea impecabilă. Fusese fetiță model și dansatoare, dar acum era o prostituată dependentă de droguri. O nimeni. Era sigură că bărbații cu care se culca, dacă vreodată își mărturiseau păcatele, sau erau prinși, jurau nevestelor că femeile ca ea reprezentau pură gimnastică. Practicau sexul, erotismul, cu o individă care nu valora nimic. Vaginul îi era un nimic, gura, anusul, ea toată era o nimeni și multă gimnastică.

Emily își privi din nou unghiile și se gândi cu nostalgie la prima ei dragoste și la cât de diferită îi era viața pe atunci. Dragoste care nu pătrundea, dragoste care nu durea, dragoste care nu o trata ca pe un sac de băligar.

Dragoste adevărată, din cea care te privește și zâmbește, din cea care te dorește neîncetat și îți preamărește existența. Dragoste din aceea care își face unghiile cu tine și te mângâie pe păr și îți face un masaj. Masajele acelea drăgăstoase, cu mâini ușoare și degete ferme. Masaje pe tot corpul, înainte ca heroina să-i pună stăpânire pe suflet. Acea primă dragoste de vară, de care s-a bucurat atât. Simțea nostalgia dragostei învești în gesturi amabile.

Trebuia să fie curajoasă și să plece departe cu dragostea aceea, dar a rămas, încurcând limitele propriei existențe, amestecând drogurile cu sângele inimii. Golindu-și ființa, pentru ca bărbații căsătoriți care se plictiseau să și-o tragă cu nevestele să-i umple trupul. Bărbații aceia care soseau în grupuri vinerea după-amiază, dar care în realitate o căutau în timpul săptămânii. Atunci veneau singuri, încercau să-și justifice dorința cu retorica neînțelegerii și a indiferenței. Era totuna, Emily îi detesta pe toți. În fiecare năvălire încolțea o silă profundă. Era și ea la fel de obiect ca ei. Bărbați seringă, amestecându-și sperma cu injecția de heroină pe care și-o făcea în fiecare zi.

Ajunse la local când tocmai se deschidea și se aprindea lumina de neon, deși abia se distingea, pentru că în stradă era încă ziuă. Alfredo aranja scaunele. În cabină nu era nimeni și Emily profită, ca să se întindă pe canapeaua de catifea roșie. Era obosită și simțea că nu mai are putere, simțea o ușoară gâdilătură în buza superioară, ca atunci când îți iese un coș. Chelnerul intră cu o ladă de băuturi și începu să umple micul frigider.

– Ia te uită, ce surpriză, astăzi te-ai trezit cel mai devreme, îi zise lui Emily pe un ton afectuos. Ți-am cumpărat sucurile de ananas care-ți plac atât de mult.

– Azi lumea îmi e o povară îngrozitoare, Alfredo, îi răspunse Emily cu tristețe.

– De-asta ai venit atât de devreme? întrebă el, privind-o cu un zâmbet.

– Am nevoie să-mi refacă manichiura, m-am gândit că o găsesc pe Sabrina aici.

– N-o să vină, i s-a îmbolnăvit fata și trebuie să mă ocup eu singur de tejghea.

– Marțea de obicei nu vin prea mulți clienți, zise Emily contrariată de absența Sabrinei, și își observă unghiile. Sper că azi n-o să ai parte de nici un bețiv inconștient la sfârșitul serii. Nu știu cum îi suporți, ești atât de bun.

– Eu am fost un bețiv insuportabil, de aceea iau asupra mea penitența asta.

– Nu bei? întrebă Emily surprinsă. Dar ai mereu un pahar în mână.

– Da, apă tonică cu lămâie și cu multă gheață.

– Fără alcool?

– Nu, Emily, nu pot să-mi permit, nu pot să redevin omul care am fost.

– Un bețiv?

– Prea bețiv, prea furios pe lume.

– Eu astăzi mă simt furioasă de-a binelea pe lume, spuse Emily stăpânindu-și lacrimile.

– Viața voastră e foarte dură, e dură de-a dreptul, murmură Alfredo cu dulceață.

– Viața mea? întrebă Emily.

– Voi, dansatoarele, sunteți supuse unei presiuni prea mari în localul ăsta. Nu știu să vă aprecieze.

– Ești om bun, Alfredo.

– Sunt un biet chelner, cuprins de amărăciunea celor care au băut totul.

– Eu sunt o biată târfă, cu unghiile cojite și cu chef să dispară, zise Emily cu vocea întretăiată.

– Nu spune asta, o să vezi că te însuflețești când sosesc celelalte.

– Nu valorez nimic.

– Ce-i cu tine? întrebă Alfredo surprins și deopotrivă preocupat, n-o văzuse niciodată reacționând astfel.

– Nu înțeleg în ce moment am aruncat totul pe fereastră.

Alfredo încercă s-o consoleze, vorbindu-i despre propriile-i necazuri. Vru astfel să exorcizeze senzația de angoasă din alte

vremuri, care îl copleșea și pe el:

– Eu a trebuit să fac cei doisprezece pași. Nu mai puteam să-mi controlez viața. Nu-ți imaginezi de ce am fost în stare, din pricina băuturii. Am pierdut totul, sună a clișeu, dar am rămas fără nimic. La ședințele alcoolicilor anonimi m-au ajutat să-mi recunosc defectele, ca să încerc să repar răul pe care l-am făcut celorlalți. Mă simt foarte vinovat, am fost un monstru, nu pot să uit asta. Acum, să fiu treaz e ca o religie pentru mine.

– L-ai găsit pe Dumnezeu? întrebă Emily.

Ea se gândea adesea la Dumnezeu, se gândea la Dumnezeu și la unghiile ei cojite, și la injecțiile cu heroină, care i se păreau paradisul. Se gândea la Dumnezeu și la ce viață mizerabilă ducea. Contrastul acela între cer și infern și angoasa ei, care îi hrănea necontenit senzația de sufocare. Nu voia să mai fie ceea ce era.

– Nu, încă nu l-am găsit pe Dumnezeu, Emily, unii foști alcoolici nu-l găsim niciodată pe Dumnezeu, cu toate că facem toți pașii. Am încetat să beau, dar încă nu m-am pătruns de harul lui. Însă, adăugă pe un ton vesel, ca pentru a sparge solemnitatea lui Emily, nu exclud să-mi apară într-o bună zi.

– Dumnezeu e în multe lucruri, zise ea cu convingere. Când mă simt atât de rău, mă gândesc că Dumnezeu îmi trimite semnale, ca să-l găsesc în lucrurile pe care le detest cel mai mult. Emily își acoperi fața cu mâinile. Urăsc să mă culc cu bărbații care vin aici; urăsc ceea ce reprezint, ceea ce mă preface în trupul meu.

– Nu te gândi la asta acum.

– E viața mea, viața mea e asta. Nimeni nu se întreabă cum mă simt, doar eu știu cum mă simt. Mă simt groaznic, toate zilele sunt la fel de scârboase. Totul se repetă. Viața mea e circulară, e un mare zero, o gaură unde nu există salvare.

– Nu spune lucrurile astea, îți faci rău.

– N-ar fi o idee rea să le-o povestesc clienților. Odată cu serviciul, să le țin un discurs despre lipsa mea de semnificație, despre cum mă simt. Nu sunt doar carne, am și o durere înlăuntrul meu, o furie pe care în fond nu știu cum s-o explic, nu înțeleg exact ce m-a făcut să devin un nimic, să mă prefac în nulitatea asta absolută.

Alfredo o privi pe Emily fascinat. În expresiva vulnerabilitate a tinerei vru să întrevadă suflarea lui Dumnezeu. Acel Dumnezeu care e alături de ființele cele mai neputincioase, de eternii învinși, de cei care se prăbușesc și sunt pe deplin conștienți de înfrângere și de traiectoria ei circulară.

9. PARIURI ȘI PLĂȚI

David a fost mereu năpădit de un sentiment de vină. Nu a intuit că prietenul și colegul său de birou era un ucigaș. Că pasiunea lui pentru femei avea o latură criminală și perversă, căci toate dovezile îl incriminau, în ciuda insistenței cu care nega. A fi fost cel mai bun prieten al unui asasin lasă o urmă dezagreabilă. Faci o obsesie, cauți detalii ale acelei prietenii, care să-ți adeverească ceea ce pare imposibil. Care să explice impulsul de a sechestra, asasina și ascunde corpul unei femei. Luni de-a rândul, David sperase că se înșelaseră în privința lui Greg, că lucrurile erau o absurdă neînțelegere, planul meschin al cuiva care voia să-l implice, dar toate indiciile îl acuzau, probele culese de medicii legiști o confirmau, iar el a trebuit la rândul lui să suporte neîncrederea investigatorilor, căci, la început, a băgat mâna în foc pentru prietenul său.

Când lucrezi la o companie de asigurări, îți trec pe la urechi povești tragice, accidente de mașină, morți bruște, catastrofe domestice, tot felul de incidente care însoțesc viața. Se întâmplă prea multe lucruri neașteptate, iar David, cu discursul lui menit să lărgească lista clienților fideli, obișnuia să se joace cu ideea prevenirii. Polițele de asigurare ne ajută să ne simțim protejați și să anticipăm problemele cele mai grave. Afacerile, fermele, localurile, casele, mașinile, viața, totul se asigură, ca să fim mai liniștiți și să insuflăm siguranță celor care ne înconjoară. Însă David nu era liniștit, ar fi jurat că prietenul său Greg era o persoană inofensivă. E adevărat că devenea pisălog cu anumite subiecte și că îi plăceau peste măsură femeile, iar câteodată făcea o obsesie, dar nu putea să fie un criminal.

Se simțeau bine la birou, colecționau fotografii de accidente domestice și alte nenorociri, de parcă ar fi fost ilustrate. Cea cu casa în care cada plină cu apă caldă și săruri spumoase a trecut prin podea și a ajuns pe canapeaua de catifea de trei locuri din salon. Nimeni n-a fost rănit, iar chipurile speriate ale asiguraților arătând increduli grinzile putrede din tavan erau ca din filme. Cea cu bucătăria devastată de o familie de ratoni, sau sconcsul călcat de mașină, care a impregnat cu un miros insuportabil caroseria unui Chevrolet și a fost motivul unei înflăcărate dispute: asiguratul se înverșuna să afirme că nu era suficientă curățirea profundă și că trebuia să se considere ca daună totală și să i se plătească o mașină nouă, căci avea asigurare pentru orice risc. Greg a trebuit să se ducă la locul accidentului, pe

șosea, ca să fotografieze corpul strivit al sconcsului rău-mirositor. Și seria de fotografii cu jivina moartă a devenit gluma secretă prin care râdeau de șeful lor, sau de clienții sâcâitori. David și Greg păreau copii, de multe ori își transformau plictisitoarea muncă într-o petrecere cu hohote de râs.

– Uite cum i-a rămas ăsteia poarta, pesemne că vorbea la telefon și a crezut că se deschide. (Botul mașinii rămăsese încastrat în poarta albă a garajului.) Zice că nu i s-a deschis, dar mecanismul funcționează încă, ne crede tâmpiți.

Discuțiile pe care le aveau despre pagubele asiguraților erau interșanjabile.

– Cel cu daunele din cauza furtunii cu grindină se înverșunează că e datoria noastră să plătim, ca și cum ar fi răspunzător un terț.

– Ia te uită, zeul furtunii i-a făcut o festă urâtă.

Dialogurile dintre Greg și David erau pline de bancuri adolescentine:

– Am un caz de daune din cauza unei invazii de gărgărițe într-o reședință unifamilială. Cred că a fost un infern.

– Atâta vreme cât sunt gărgărițe de cartof și nu ploșnițe.

– E adevărat, și ar fi mult mai rea o invazie de păduchi.

– Omule, păduchii obișnuiesc să stea pe terenuri delimitate, pe care tu le cunoști bine și pe care asigurarea noastră de locuință nu le acoperă.

– Ce spiritual ești, de parcă tu nu i-ai fi avut niciodată.

– Du-te, fă fotografii ca lumea și ai grijă să nu ni-i aduci la birou.

Întotdeauna trebuia făcut un reportaj fotografic documentat ca să însoțească detaliatul raport și să se adauge colecției de râsete și ciudățenii.

– Cel cu semănăturile, care a sunat ieri, insistă că extratereștrii i-au ars lăstarii.

– N-or fi fost niște șmecheri cu o mașină?

– Nu, nu, urmele sunt de navă spațială circulară, de farfurie zburătoare, iar pe deasupra i-au distrus două părți separate din semănături. Extrem de ciudat, poate au fost două farfurii.

– Păi noi nu acoperim incursiuni de pe alte planete.

Nimeni nu-l prevenise pe David cu privire la ce presupunea o investigație a poliției într-o comunitate mică și la meticulozitatea incisivă a detectivilor în momentul în care au câteva dovezi de la legiști și vor să închidă cazul și să dea sens celor întâmplate, chiar

dacă vinovatul refuză să coopereze. David era omul cel mai apropiat de monstrul acela care a fost cât pe ce să-i distrugă și lui viața. Cum a putut să-i facă asta lui Lilian? Și, de parcă n-ar fi fost de ajuns, nu mărturisea unde a ascuns cadavrul.

Investigatorii au intrat în birou și au luat toate lucrurile lui Greg. Inclusiv stupida colecție de fotografii cu adnotări ridicole, care nu-i amuza decât pe ei. David a crezut că îl vor concedia, dar le-au adus înapoi, cu toate arhivele, fără să spună nimic. Atunci, prefăcându-se că face ordine în hârtiile lui Greg și reîmpărțind lista lui de clienți, le-a trecut prin mașina de tocat documente.

David a fost cuprins de panică la gândul că îi va sosi un ordin de percheziție, că îl vor considera complice, încât a ars în șemineul de acasă colecția de reviste porno din anii șaptezeci și optzeci. Nu voia să știe nimeni de micile sale perversiuni, se simțea supravegheat.

I-a trebuit mult timp ca să revină la normalitate. A încercat să stea departe de știrile despre procesul și condamnarea vechiului său prieten. S-a gândit să plece să-și caute de lucru altundeva, dar soră-sa l-a convins să rămână.

– David, tu nu ești vinovat. De ce vrei să te exilezi din satul tău? Nimeni nu crede că ai vreo legătură cu crima aia.

– Era prietenul meu.

– Și s-a dovedit a fi un nebun criminal, care-și plătește vina într-o închisoare de maximă siguranță, condamnat pe viață. De ce nu te relaxezi și nu încetezi să mai întorci lucrurile pe toate fețele?

– Nu înțelegi, era prietenul meu.

– Păi nu mai e.

Fără prieteni și fără chef să-și găsească alții noi, luni de-a rândul n-a făcut decât să se uite la televizor și să bea bere când se întorcea de la lucru, după-amiaza. Nu-l mai ducea pe nepotul său, Sam, miercurea să ia gustarea la restaurantul doamnei Dolan. Îl durea să-și imagineze locul și să-și aducă aminte că fusese acolo cu Greg de multe ori, când Lilian dispăruse. În plus, Greg era cel care se ocupa de asigurările tuturor membrilor familiei aceleia. Moștenirea sinistră a prietenului său îl descuraja, dar sora lui avea dreptate, nu era responsabil de faptul că un coleg de serviciu se dovedise un monstru. Dacă ar fi fost atât de ușor să-i recunoști, el nu s-ar mai fi simțit acum un tâmpit din cauză că îl acoperise de atâtea ori când o mințea pe nevastă-sa și se ducea să facă ore suplimentare în clubul de dansatoare. Moștenise

și polițele de la spelunca aceea și tocmai îl anunțaseră că au o conductă spartă în baia de la cabine.

– David, du-te să vezi scurgerea din baia aia, îi spusese Ronald, și uită-te bine de unde vine problema, că proprietarul are obrazul cam gros și, dacă nu suntem atenți, ne pune să-i plătim o renovare întreagă.

Evident că David știa că proprietarul era un nerușinat, nimeni altul decât avocatul Garth Tickled, șeful surorii sale.

Nu-i venea să se ducă acolo și să se întâlnească cu fetele. Se duse devreme și îi găsi pe Sabrina și pe Alfredo pregătind localul; se bucurară să-l vadă.

– Bine că vin cei de la asigurări. Am robinetul închis de ieri, pentru că de fiecare dată când îl deschid, nu-ți închipui cum se inundă cabinele, zise Alfredo.

– Instalatorul e pe drum. Arată-mi problema.

Situația nu părea atât de dramatică pe cât o descrisese proprietarul localului; era o țeavă spartă, dar se putea repara în câteva ore, fără a fi nevoie să dărâme un perete întreg. Umezeala ridicase câteva plăci de pardoseală, iar mocheta din cabine, care se udase cu o zi înainte, acum era aproape uscată și David nu vedea nici o necesitate de a o schimba.

– Miroase cam urât, zise Sabrina.

– Da, dar nu cred că e din cauza inundației, îi răspunse David, spuneți-i șefului vostru să investească ceva și să aranjeze asta, să nu încerce să ne pună nouă în cârcă îmbunătățirile. Lumea are impresia că noi, cei de la asigurări, suntem Moș Crăciun.

David se strădui să fie natural, știa că acela era terenul lui Greg și se simțea extrem de stânjenit. Când să iasă pe ușă, dădu de Emily, care intra la lucru. Femeia îl recunoscu, venise câteodată cu Greg să bea ceva și îi pusese bani în tanga. Alfredo își luă rămas-bun de la el din ușă, făcându-i cu mâna, iar David se vârî în mașină și acceleră fără să se uite în urmă.

– Ce făcea ăla aici? îl întrebă Emily pe Alfredo.

– E de la asigurări, știi că e stricată baia de la cabine.

– Pe dracu', e prietenul nebunului criminal.

– Mă rog, așa e, dar el nu are nici o vină.

– Eu m-am culcat cu criminalul.

– Emily, mai bine nici nu te gândi.

– Viața mea nu era suficient de dezgustătoare, mi-am tras-o cu asasinul lui Lilian, am fost colege de liceu, și sunt aici, cu o viață de

rahat, iar pe ea o omoară și nici măcar nu pot s-o îngroape. Acum se dovedește că eu sunt cea care a avut noroc, căci ar fi putut foarte bine să mă omoare pe mine și nimeni nu mi-ar fi dus dorul.

– Nu, asta nu. Aici ținem mult la tine.

– Trebuie să ies din chestia asta, Alfredo. Văzând ce s-a întâmplat cu Lilian, mă tot gândesc, trebuie să termin cu rahatul care mă mănâncă. Dar nu reușești în doisprezece pași.

– Emily, eu te ajut cu orice e nevoie.

– Da, și eu.

Sabrina tocmai ieșise și asculta discuția.

– Sună-i pe cei de la SAMHSA, ei pot să te ajute.

Alfredo se referea la organizația care se ocupa de persoanele dependente de stupefiante.

– ... Ei o să-ți spună în care centru poți să te dezintoxici. Dacă tu vrei, scapi de asta.

– Vii acasă la mine cât timp ai nevoie, adăugă Sabrina.

Emily își privi colegii cu un gest de recunoștință, dar nu-și putea reprima senzația de vomă permanentă pe care o avea în locul acela.

– Nu vă face silă localul ăsta? zise.

– Mocheta din cabină s-a făcut ca de rahat și tipul de la asigurări spune că nu e de datoria lor s-o schimbe, răspunse Sabrina, fără să înțeleagă angoasa pe care o simțea colega ei.

Firește că Sabrina nu era dependentă, era angajată ca ospătăriță și nu trebuia să se prostitueze din cauza heroinei. Localul era mizerabil, dar toți cei care lucrau acolo erau oameni cumsecade. Sabrina se simțea în largul ei cu dansatoarele și cu Alfredo, lucru pe care nu-l putea spune despre anteriorul ei loc de muncă, un bar din împrejurimile orașului Chicago, unde unul dintre ospătari încercase s-o violeze într-o noapte. Aici era liniștită, cu toate că veștile despre asasinarea lui Lilian, și că Greg, unul dintre clienți, era cel care o sechestrase și omorâse, o umpluseră de amărăciune. „Nu ești niciodată la adăpost“, se gândise.

– Cred că pot s-o las, cred că am ajuns la limită. Faptul că smintitul ăla a ales-o pe ea și nu pe mine înseamnă că am o responsabilitate față de viață. Că hazardul a mizat pe mine.

Sabrinei i se păru ciudat ce spunea colega ei, dar pentru Alfredo avea sens și o privea încuviințând din cap.

– Știți că mi-am cumpărat o carte ca să mă fac crupier? zise Emily.

– Crupier? întrebă Sabrina.

– Da, mă pricep la matematică și am o memorie excelentă. Astfel, în loc să mă gândesc la monștrii cu care m-am culcat, mă concentrez asupra ruletei. Arăt bine, pot să fiu crupier, să lucrez pe unul dintre vapoarele de pe Mississippi, *RhythmCity* din Davenport caută mereu să angajeze oameni și ei te pregătesc.

– Emily, nu ajunge să citești o carte. Cred că e o muncă destul de complicată, zise Alfredo.

– Matematică, memorie și să arăți bine. Luam note bune la liceu, am fost *miss*, aplauzele nopții sunt pentru mine. Mâinile astea pot să facă minuni cu cărțile, cu fișele, știu toate numerele de pe postavul verde și unde sunt așezate. Trebuie doar să-mi scot veninul din vene. O să fiu crupier pe un cazinou plutitor, pe ce facem pariu?

O spuse cu atâta convingere, că nici Alfredo, nici Sabrina nu vrură s-o contrazică. Prietena lor avea un drum lung de străbătut, fiindcă veninul care îi aluneca prin vene nu-și abandona victimele atât de ușor.

10. SĂ ÎMBĂTRÂNEȘTI

„Portocale în zăpadă, ce imagine absurdă“, își zise bătrânul Curtis, în vreme ce își ascuțea creionul și se uita pe fereastră. Apoi se întoarse la carnețelul de notițe și scrise lista de lucruri pe care trebuia să și le cumpere. Primul cuvânt pe care îl notă fu *portocale*, la fel de rotunde ca cele care se rostogoliseră prin zăpadă. Deodată își aminti, evident, uitase. Cu mulți ani în urmă, un camion încărcat cu portocale s-a răsturnat în mijlocul șoselei. A ieșit de pe partea carosabilă și, ciocnindu-se de barele spațiului de demarcare, s-a rupt în două, împrăștiind pe jos o încărcătură imensă de portocale.

Imaginea aceasta i-o aducea în minte lumina amiezii. Se amesteca cu oboseala și ciudatele uitări care-l hărțuiau zilnic. Uita micile comenzi, lucrurile cele mai simple ale rutinei sale. Își contempla fiul lucrând în garaj. Mașinile stăteau la rând, așteptând vreo piesă nouă, o baterie, niște roți de iarnă, schimbarea uleiului, lichid de frână sau o punere la punct exhaustivă. Pe masa din birou erau cartușe de armă de vânătoare și o cutiuță de carton cu niște arcuri de rezervă, ca să potrivească mecanismul armelor de foc. Bătrânul Curtis oftă luând unul dintre cartușe cu o mână și trecându-și încheieturile pumnului strâns peste buze. Era epuizat, era obosit de prea mult timp, dar nu se gândea să-și reducă ritmul de lucru, în ciuda lapsusurilor cotidiene, în ciuda faptului că era atât de incomod să uite, să greșească ieșirile de pe autostradă și să conducă mai mulți kilometri decât trebuia.

– Tată, trebuie să plec un moment.

Fiul său își curăța unsoarea de pe mâini cu o cârpă.

– A sunat mama, are nevoie s-o ajut să mute niște cutii; mă duc puțin pe la ea.

Bătrânul Curtis zâmbi și încuviință din cap. Știa că bărbatul acela cu mâinile pline de vaselină era fiul său, dar nu era sigur cine era femeia la care se referea ca fiindu-i mamă. El nu credea că e căsătorit. Poate a fost și s-a despărțit de ea. Însă i se părea ridicol și inutil să întrebe și să ceară mai multe detalii. Memoria îi juca o festă urâtă.

– Vin repede, de acord, tată?

Bătrânul Curtis își privi fiul și încuviință din nou cu un gest. Deschise mâna și rămase scrutând cartușul cu care se juca de câteva minute. Își aminti de prietenul său Tom și de portocalele din zăpadă. Erau atâtea, că a fost imposibil să le adune pe toate. Unele s-au scufundat în partea șanțului unde zăpada era mai adâncă. Altele s-au

rostogolit până ce gâtlejul zăpezii umede le-a înghițit. Atunci Tom și cu el s-au jucat zile de-a rândul căutând portocale în zăpadă. Le păstrau într-o găleată pe care o târau pe o sanie. Le duceau în grădina din spatele casei lui Tom și acolo trăgeau la țintă în portocalele de gheață pe care le adunaseră. Când le străbăteau gloanțele, se împrăștiau în bucăți, desenând o stranie luminozitate portocalie pe stratul fin de zăpadă înghețată care mai rămăsese pe aleea pavată din grădina din spate.

– Curățați dezastrul ăsta! striga mama lui Tom de la fereastra din bucătărie. Ce manie aveți, să murdăriți totul! Nu aveți nimic mai bun de făcut?

Tom și bătrânul Curtis, pe atunci un tinerel, n-o luau prea mult în seamă; simțeau superioritatea adolescenților, care cred că le știu pe toate și râdeau de dâra portocalie care împodobea zidul, aleea și mica terasă unde mama lui Tom planta lalele în fiecare primăvară.

– Nu puneți portocalele pe capetele piticilor. Să nu vă treacă prin cap să trageți, că mi-i spargeți. Tom, să nu ne certăm! striga din nou femeia, furioasă și amenințătoare.

– E ca Wilhelm Tell. Hai, mami, lasă-ne, răspundea Tom enervând-o în joacă pe maică-sa.

– Am zis nu! Nu mă face să te spun lui taică-tău!

Bătrânul Curtis zâmbi, mama lui Tom avea dreptate, piticii de ceramică din grădină s-ar fi spart în o mie de cioburi în prima clipă când și-ar fi greșit ținta, iar pe vremea aceea nici unul nu era as în a o nimeri.

De ce îi venise în minte amintirea aceea? Ce ciudată și anarhică îi era memoria. Părea o cutie de scule dezordonată, în care, când cauți un lucru, apare altul. Scule aparent inutile, care aveau o semnificație stranie. Era ca și cum în momentul în care avea nevoie de o cheie franceză, prezența unei șurubelnițe voia să arate că în vreun loc erau șuruburi slăbite, care trebuiau strânse puțin. Bătrânul Curtis își dădea seama de imaginea aceea pentru că în mod inconștient regla cu unghia șuruburile de la unul dintre sertarele mesei. Își privi mâinile, avea unghiile lungi și destul de murdare, degetele strâmbe și îngălbenite de-a binelea de atâta fumat. Cât o fi fost ceasul? Își dădu seama că dimineața trecuse și nu ieșise să fumeze nici o țigară. Era atât de obosit, că nu mai simțea nici mica dependență de tutun.

„Ce se poate face cu bătrânețea?“, se întrebă pufnind și îl cuprinse tristețea. Tom murise în urmă cu mai bine de cinci ani, o moarte absurdă, gândi bătrânul Curtis mâhnit; ca toate morțile care vin

înainte de vreme, căci pe atunci prietenul său avea doar șaizeci și unu de ani, iar la vârsta aceea oricine speră să mai trăiască puțin. A murit ca portocalele acelea cufundate în zăpada umedă din ultimele ninsori ale iernii. A făcut atac de cord în timp ce vâna. Le-a luat câteva zile să-l găsească, din cauza blestematei sale manii de a pleca singur și de a nu spune nimănui unde se duce. Tom și straniul lui simț al confidențialității au făcut să moară singur, singur cuc, ca portocalele care s-au rostogolit pe șosea și au dispărut, înghițite de zăpada din șanț.

„Să îmbătrânești nu folosește decât la a-ți aminti tristețea", își zise Curtis, în timp ce, tremurător, își răsucea o țigară. Tăiase o bucată minusculă de carton fin din cartea de vizită a unui client, ca să-și facă un filtru improvizat. „Sunt prea bătrân ca să mă las", își zise când lipea marginile hârtiei cu saliva de pe vârful limbii. Fiul său își vârî capul în birou.

– M-am întors, tată. Îl privi în ochi. Iar fumezi? Știi ce părere are medicul, eu nu mai zic nimic...

Bătrânul Curtis își coborî privirea și căută o brichetă în sertarele dezordonate. Găsi o Zippo argintie cu inițialele sale gravate, dar nu funcționa. Se ridică și se duse la baie după o cutie de chibrituri, acolo erau întotdeauna, pentru că utilizau metoda clasică a chibritului ca să disimuleze mirosurile micului WC lipsit de ventilație. Aprinse țigara și ieși în stradă să fumeze liniștit, făcând pași scurți și trăgând îndelung din țigară, ceea ce îl reconfortă. Era frig și din când în când cădeau picături de lapoviță, care se lipeau de haine și acopereau zăpada murdară cu un nou strat alburiu.

Acum fiul său îl privea cu tristețe pe fereastra de la biroul atelierului. Aduna cu dezaprobare resturile rămase de la cartea de vizită transformată în filtru și punea la loc cartușele de la pușcă împrăștiate pe masă. Fiul bătrânului Curtis oftă cu o oarecare angoasă, presimțea ceva tulbure în strania adâncire în gânduri a tatălui său. Totuși, nu știa cum să descifreze toate acele semnale. Erau uitări nesemnificative, impregnate de anecdote pline de luminozitate. Îi plăcea să-și asculte tatăl spunând povești din prima tinerețe și să vadă cum le retrăiește cu voce emoționată, ca și cum ar fi fost clipele minunate ale unei vieți pline. De exemplu, tornadele din copilăria tatălui său i se păreau mai tenebroase și mai devastatoare decât cele de acum. Înainte, trebuia să le descoperi în văzduh și în cer, nimeni nu te anunța că vor veni. Erau făcute din aerul dens și imobil al unui cer între portocaliu și negru, asemănător

cu al furtunilor fără ploaie. Au fost alte vremuri, în care copiii deveneau bărbați fulgerător, o epocă în care incendiile nu puteau fi stinse până nu ardea totul timp de câteva zile, lăsând în urmă un tulburător peisaj carbonizat și era nevoie de câteva zeci de ani ca să se regenereze. Tatăl său fusese martor la prea multe lucruri, la un soi de lume legendară, care acum i se părea sacră și se învăluia în ceața unei uitări versatile, care îl cufunda câteva minute în gânduri și în tăcere. O uitare care se destrăma în monosilabe, când cinau împreună și îl confunda cu prietenul său Tom.

– Nu, tată, nu sunt Tom, sunt fiul tău.

– E adevărat, răspundea bătrânul Curtis rușinat, dar apoi uita de această uitare și îl numea din nou Tom.

De la fereastră se vedea șoseaua de intrare pe autostradă, era în întregime acoperită de zăpada cea nouă, care acum cădea cu și mai multă putere. În mijlocul parcării, bătrânul Curtis își fuma țigara. În depărtare, mașinile defilau încet, fiindcă zăpada se așternea necontenit și încă nu trecuseră utilajele de deszăpezire. Bătrânul Curtis părea că vorbește singur în parcare. Fiul său ieși pe stradă să-l caute, nu-i plăcea să-și vadă tatăl purtându-se ca un nebun.

– Ce e, tată?

Bătrânul Curtis continuă să gesticuleze de parcă nu l-ar fi auzit, sau poate nu-l auzise, în vreme ce scormonea cu picioarele în zăpada veche, îngrămădită și întărită. Apoi se apleca, își punea țigara în gură și își vâra mâinile în zăpadă.

– Se poate ști ce faci? întrebă fiul său, îngrijorat.

– Caut portocalele, răspunse Curtis, hotărât. Da, portocalele care s-au cufundat în zăpadă; n-au putut să le ia pe toate. Sunt sute îngropate. Vino, ajută-mă, adă o găleată, hai să le scoatem. Să ne grăbim, până nu se înnoptează.

– Tată, despre ce portocale vorbești?

Bătrânul Curtis rămase în tăcere, se ridică și se uită spre șosea. Ochii îi erau absenți, căci în minte nu putea să vadă decât imaginea acelor portocale în zăpadă, pe care le-a împrăștiat camionul rupt în două. Zăpada imobilă de la accident era, în memoria sa, ca spuma albă a unui val gigantic, sforțându-se să târască până pe nisip mii de portocale care se roteau în jurul propriului ax, plutind. Amesteca amintiri, își dădea seama că le amestecă, însă era incapabil să le separe. Când a fost oare pe plaja aceea? Ce erau mogâldețele care pluteau? Nu, nu erau portocale, erau balene moarte, sute de balene muribunde care eșuau pe nisipul de pe plajă. Unele respirau și

dădeau din aripioare, agonizau și nu erau capabile să-și găsească drumul. Le târa cu câțiva prieteni; Tom trăia încă și îl ajuta să împingă balenele înapoi în mare. Era imposibil să le salveze...

Bătrânul Curtis se trezi tolănit pe covorul din birou. Fiul său îi pusese o pernă sub cap. În gură simțea amărăciunea portocalelor, în salivă, aciditatea unui suc recent stors.

– Am mâncat portocale săptămâni întregi, murmură cu nostalgia resemnată care îi însoțește pe oamenii în vârstă. Erau perfecte, nu știu de unde le aduseseră.

– Tată, te simți mai bine? Fiul său îi sufla în față și îl privea cu tristețe. Cred că ai avut o criză de epilepsie, sau ceva de genul ăsta, pentru că ai avut convulsii. Spune-mi dacă crezi că poți să te miști, te duc chiar acum la spital.

Bătrânul Curtis nu răspunse, respira lent și părea absorbit în imaginea aceea insolită, înconjurat de portocalele care au schimbat peisajul zăpezii.

11. SPAȚIU SIDERAL

Adam reușea să-și propulseze rachetele cu oțet și bicarbonat de sodiu. Se simțea ca un om de știință spațial în delicatul său joc de reacții chimice. Își pregătea rachetele pe o masă pliantă pe care o instalase în grădina din spate a casei. Acolo își ordona materialele de lucru și putea să petreacă ore în șir jucându-se singur. Timpul expedițiilor sale imaginare se măsura cu relativitatea cronologică a altor galaxii. În mod normal, își fabrica rachetele din sticle cilindrice de plastic de un litru. Îi plăcea să le pună, în chip de coroană, conuri cu vârful ascuțit, din carton subțire și roșu, pe care le lipea cu bandă izolatoare în partea de jos. Adăuga eleroanele din carton albastru de-a lungul corpului, câteodată decora și feluritele piese cu carioci cu cerneală permanentă.

Apoi turna trei degete de oțet în sticlă. Bicarbonatul de sodiu, care era de obicei cât două linguri de supă, nu putea să-l introducă direct, dacă oțetul era deja înăuntru, și prin urmare recurgea la un mic truc: îl punea într-un șervețel de hârtie și îl lega cu o ață la gâtul sticlei, pe care o închidea cu un dop de plută. Adică, punguța rămânea înăuntrul sticlei, clătinându-se deasupra oțetului, fără a ajunge să-l atingă. Acela era momentul cel mai delicat. Sticla, ca să fie rachetă, trebuia să fie întoarsă și oțetul să se amestece cu bicarbonatul, dând naștere dioxidului de carbon, care avea să producă presiune și avea s-o împingă cu putere în sus. Adam folosea, în plus, partea de jos a altei sticle, pe care o tăia la jumătate, ca să construiască baza lansării. Sticlele urcau la cer, grație unui puternic șuvoi de energie casnică. Băiatul își așeza rachetele pe o mică esplanadă, unde răriturile gazonului păreau să încropească pistele de decolare.

Duminica aceea era ziua cheie și, în calitate de căpitan al unei mari expediții științifice cu numeroase rachete în căutarea unei planete locuibile, ducea pe umeri povara responsabilității de a salva rasa umană. Meritau să dăinuie în univers? Adam se gândise la asta pe îndelete, oamenii puteau fi îngrozitori, însă marea sa expediție, compusă din cinci rachete și un total de o sută de persoane, era ultima speranță care îi rămăsese planetei noastre. Un nou început, într-un loc similar cu Pământul, să decoleze cu impuls și să-și făurească un viitor în stele. Mintea îi era absorbită într-o urzeală complexă de personaje și dorințe futuriste. Bogații săi cârlionți roșcați, care aveau nevoie de o tunsoare cum se cuvine, străluceau în

lumina amiezii. Crescuse repede, dar mai păstra încă trăsăturile copilărești pe chip și îi era greu să se adapteze la noile măsuri pe care i le impunea transformarea corpului său de adolescent.

– Căpitane Adam, suntem pregătiți pentru decolare.

Ce responsabilitate! Rămăsese singur și îi revenea lui sarcina de a căuta alte planete unde să renască specia umană. Fratele său, James, își petrecea sfârșitul de săptămână acasă la un prieten, care avea o consolă de jocuri video, iar în momentul acela, totul se învârtea în jurul realității violente și crude a unui joc numit *Mortal Kombat*. Nu putea să se bazeze pe el și, mai mult decât atât, fratele său râdea de jocurile lui infantile cu sticlele de plastic, ca și cum a ieși pe stradă și a construi rachete ar fi fost o chestie de copii mici, în vreme ce a crește ar fi constat în a face o obsesie pentru luptele violente de pe ecranul televizorului, strângând cu putere degetele mari pe telecomanda consolei.

Ideal ar fi fost să profite de ocazie cu vreun prieten care să-l ajute cu rachetele. Să încerce el singur o decolare paralelă a navelor era imposibil, deoarece trebuia să întoarcă sticlele, ca să se amestece oțetul și bicarbonatul și era bine să se îndepărteze. Era important să existe un spațiu între rachete, ca să nu se ciocnească în văzduh, sau să-i explodeze în mod accidental. Meticulosul său plan consta în a avea totul pregătit, ca să-și ia timp și spațiu suficient între două nave. Echipajele îl țineau la curent: „Aeronava AM–48 gata să decoleze. Suntem gata, cu toate coordonatele stabilite pentru a ajunge în spațiul sideral și pentru a ne putea propulsa cu curenții galactici". „Vă dorim tot norocul din lume."

Ce stranie emoție să vadă navele acelea cucerind cerul. Adam își imagina propulsarea pe care o simțeau membrii echipajului la fiecare decolare. Se ridicau cu același impuls rapid pe care îl simțea în mandibulă când se urca în caruselele de la târg și scaunele zburătoare îl lansau cu forță, amestecând vertijul stomacului cu sunetele stridente care agrementau giganticele aparate mecanice.

În august, tatăl său, un soldat veteran marcat de amărăciunea sechestrării și asasinării soției sale, Lilian, și care a trebuit să abandoneze armata ca să fie și tată, și mamă, îi duce, pe el și pe fratele lui, la marele târg de stat. O parte este dedicată concertelor de mase pe înserat și divertismentului continuu, cu atracții trepidante. Marea roată iluminată în timpul nopții se distinge la kilometri distanță. Chioșcurile cu mâncare emană un miros apetisant. Sunt

caramele sărate și vată de zahăr, hotdogi dați prin mălai și prăjiți în căldări imense cu ulei vegetal. Uriașele corturi albe cu aer condiționat se umplu cu oameni asudați, care se amestecă cu vitele. Animalele de la ferme sunt protagonistele, sectoarele sunt împărțite de lăzi mari, pătrate, cu lucernă uscată. Sunt expoziții de porci, de vaci și de cai de toate mărimile. Sute de puișori rup coaja oului într-o incintă adaptată pentru eclozare. Pe table dreptunghiulare de ardezie e scris cu cretă albă timpul aproximativ care a rămas până când oile, scroafele sau caprele vor făta. Sunt mostre felurite de semințe și tehnologie agricolă de ultimă generație. Tractoare, combine și o gamă surprinzătoare de mașini pentru a spori cultivarea plantelor și recoltele.

Vedeta copiilor este o vacă enormă de unt, în mărime naturală, care însoțește concursurile de torturi și degustarea oricărui tip de brânzeturi și de miere. Dovlecii gigantici captivează privirile celor mici. Tuberculii dobândesc forme tulburătoare: sunt morcovi cu chipuri speriate, cu brațe și cu nas, și batați de trei ori mai mari decât cei obișnuiți. Merele caramelizate și floricelele de porumb date prin unt sau caramel disimulează mirosul de fân și de urină de animale. O fanfară compusă din soldați veterani defilează printre corturi și se oprește să omagieze fotografiile tinerilor soldați originari din Vestul Mijlociu care au căzut în anul acela. Fețele lor zâmbitoare, străine de propriul destin, se etalează într-o incintă cu mese, unde sunt informații despre armată, poliție, pompieri și Garda Națională. Viața și moartea se întrepătrund într-un singur impuls de orgoliu și celebrare. Fratele și tatăl lui se opresc mereu să stea de vorbă cu soldații care împart pliante și notează datele despre tinerii interesați să se înroleze.

Adam se întreabă dacă în marea expediție de lansare de rachete care îi ocupă ziua, n-ar fi important să includă mostre de semințe și animale ca cele de la târgul de stat. Dacă navele sale sunt speranța lumii, nu poate lăsa în urmă animalele și plantele. În plus, nu e bine să mănânci mereu alimente deshidratate. Sunt nave de pionieri, care vor face să prospere pământurile noi de pe planetele pe care le vor cultiva. Poate va avea timp să mai pregătească încă două rachete și pe ele își va putea imagina un soi de grădină botanică și o arcă a lui Noe. Ba chiar ar trebui să transporte o mare, să creeze o navă acvariu cu toate ființele marine. Îi va trebui ceva vreme ca să decoreze sticlele noi cu siluetele de animale și plante. N-a mâncat nimic, este absorbit de jocul lansării rachetelor pline de speranțe. Nu-l cheamă nimeni să

se așeze la masă și să mănânce. Când bunica lui își petrece ziua lucrând la restaurant și nu este cu ei, ordinea meselor se modifică și se transformă într-un șir capricios de vizite la frigider.

A intrat în bucătărie să caute semințe. I-a venit ideea să introducă linte și boabe de orez în una din noile rachete. Cândva plantase la școală linte în pahare de iaurt, pe un strat de vată albă, umezită. Încolțeau imediat și creșteau pe patul acela înmuiat de puf sterilizat. Le explicau ciclul plantelor și magia răsăririi cu câteva simple picături de apă. Adam caută în dulapuri linte sau orez pentru nava lui și găsește doar conserve de năut, doze de bere, pachete de paste, cutii de sos de tomate și sticle goale. Încearcă să nu facă zgomot, știe că nu e singur în casă, deși așa pare, întrucât tatăl lui încă doarme, mahmur, după o beție de pomină cu whisky ieftin. Sticlele pătrate de alcool nu sunt bune ca să faci rachete, chiar dacă sunt din plastic. Când decolează, se răsucesc și cad pe o parte, lăsând o dâră dezolantă pe jos. Adam a încercat o dată și a înțeles mesajul ascuns în expediția eșuată cu una dintre sticlele goale de whisky prost. Tatăl său e prizonier pe o planetă stranie, de pe care nu poate să scape. E de mult timp naufragiat într-o galaxie îndepărtată, de beții și de abandon. Mereu cufundat într-un somn profund, care emite fluierături și lasă să iasă saliva pe la colțurile buzelor. Corpul îi sună ca motorul unei mașini vechi, gata să se strice. Chiar în dimineața aceea, Adam a trebuit să curețe urma de vomă și de pipi a tatălui său, care a rămas lipită de WC și pe dale. Se bucură că James își petrece sfârșitul de săptămână în afara casei, nu-i place să schimbe cu fratele lui priviri tăcute când tatăl lor e la pământ și el încearcă să șteargă urma lăsată de alcoolismul său.

În sfârșit, găsește o pungă cu linte pe fundul unuia dintre dulapuri. De multă vreme nu au mai mâncat linte. Ia o mână și iese în stradă ca să o introducă în una dintre sticle. Vrea să o decoreze cu silueta fructelor: mere, pere, struguri, banane, portocale. Își imaginează pomii fructiferi, curmalii, vița-de-vie, grădinile crescând într-o navă, în mici recipiente, ca lăstarii de linte la o lecție îndepărtată de științe naturale.

– Adam, ce faci?

Vocea tatălui său sună ca un huruit răgușit.

– Mă joc cu rachetele.

– Și frate-tău?

– E tot acasă la Brian.

Marcus, tatăl lui Adam, e desculț, în tricou și chiloți. Lumina soarelui îl deranjează, cască și își acoperă fruntea cu mâna. Contemplă masa lui Adam, plină de obiecte și sticle de plastic în curs de pregătire.

– Va trebui să strângi toate astea și să mă ajuți să duc niște lucruri în beci.

– Acum? întreabă Adam contrariat.

– Ia te uită, bicarbonatul era la tine. Pune toate astea înăuntru și nu lăsa nimic afară, bunica zice că s-a anunțat tornadă, că e foarte aproape și că să ne punem la adăpost. N-ai auzit telefonul?

– Nu, răspunse Adam.

– Nici eu. Zice că a trebuit să sune de cinci ori.

– Nava asta e gata. Pot s-o lansez?

– Haide, grăbește-te, însă numai pe aceea, pe celelalte le păstrezi în casă și mă ajuți să închid ferestrele. Nu-mi place cum se face cerul, și trebuie să-l anunțăm pe fratele tău. Marcus cască din nou și își simte gura uscată și păstoasă, se gândește că, imediat ce vor coborî în beci, o să bea o bere rece. Știi unde e numărul de telefon al prietenului său?

– Pe lista de pe frigider. Brian.

Adam îngenunchează și așază racheta cu lintea și oțetul. N-a avut timp să deseneze toate fructele pe care le dorea, dar a colorat vârful în roșu și eleroanele albastre. E important să decoleze expediția asta și să părăsească Pământul cât mai repede, acum, când au anunțat sfârșitul lumii. Racheta cu lintea urcă câțiva metri, lansarea a fost un succes. Echipajul aplaudă, mai au de parcurs drum lung prin spațiul sideral până când vor găsi o planetă locuibilă. Îi place nava aceea plină de plante. Cum de nu i-a venit ideea mai înainte? Adam zâmbește și se străduiește să strângă totul.

– Intră odată, că vremea se înrăutățește. Vocea tatălui său sună diferit, pare îngrijorat. Grăbește-te, Adam. Fugi.

12. ENERGIE REGENERABILĂ

Aurora Altano era furioasă, nu conta că briza răcoroasă a dimineții îi mângâia fața și că valurile mici ale mării anunțau o zi minunată de plajă. Era distrusă, încă nu-i venea să creadă ce se întâmplase în acea ultimă lună la întreprindere.

Darío Barbero, ființa cea mai cinică, manipulatoare și scârboasă care locuia pe pământ, fusese numit director adjunct. Nici mai mult, nici mai puțin decât director adjunct, într-un post pe care îl merita ea. Se cuvenea ca ea să fie director adjunct. Pentru vechime, pentru nenumărate merite, pentru tot felul de motive, care în cele din urmă nu contaseră câtuși de puțin. Flușturaticul de Barbero, cu briantina lui, cu costumele și cu cămășile de firmă, cu parfumul lui dulceag, cu orele de mers la sală, cu țigările lui de foi mentolate, cu abilitatea lui de a face să treacă drept a lui munca celorlalți. Darío Barbero, fiind un perfect impostor și mincinos neîntrecut, obținuse postul care trebuia să fie al ei. În ziua când a aflat, Aurora a fost cât pe ce să facă un atac de cord. Toată echipa era adunată la masa de ședințe din sticlă, în momentul când au sosit directorul general cu directorul executiv și președintele. Toți, dați cu briantină și în costume de firmă. Toți, pe același calapod al șmecheriei de bărbați alfa, care împărtășesc o dezgustătoare camaraderie de șuste și de chefuri, la birou și în afara lui. Conducerea nu dorea ca Aurora să facă parte din clubul acela exclusivist de nerușinați. Nu aveau importanță meritele ei. A fost numit Darío Barbero, șarlatanul de Barbero cu dinții săi albi și cu implanturile capilare.

Darío Barbero a fost felicitat și aplaudat zgomotos în sala de ședințe. Cel mai mare rival al Aurorei zâmbea lângă ea cu telefonul aprins, se simțea mare bărbat și trimitea mesaje cu imaginea unor degete victorioase. Aurora era paralizată, a simțit cum i se transformă fața în piatră dură, mandibulele îi erau de marmură. O dureau gingiile, o durea stomacul, de parcă în intestine ar fi avut loc o explozie care încerca să-și croiască drum spre interior.

Aurora încă mai putea să simtă ecoul dureros al acelei perplexități. Consiliul de Administrație responsabil cu organizarea întreprinderii nu doar că îi refuzase meritata avansare, ci o mai și deplasa la mii de kilometri.

– Pentru Aurora Altano avem o provocare mai mare, a spus tâmpitul de director: cucerirea pieței americane. Începând de acum,

va ocupa postul de inspector șef din zona Vestului Mijlociu. Ni s-a acordat concesiunea din Nebraska și Iowa. Să fie într-un ceas bun!

Sala întreagă a aplaudat cu entuziasm. Aurora a vrut să zâmbească pentru a-și disimula furia, dar i s-au umplut ochii de lacrimi. Toți au crezut că se emoționase.

– Felicitări, a adăugat Darío Barbero, dându-i câteva palme ușoare pe brat, e într-adevăr o provocare de invidiat. Dacă nu i-aș avea pe gemeni, chiar eu m-aș fi oferit voluntar.

Aurora nu avea legături familiale, nici copii, nici partener cunoscut și vorbea engleza mai bine decât oricine. Aceasta fusese logica profesională a celor aflați la conducere când atribuiseră posturi. Aurora avea cel mai bun curriculum, de aceea o trimiteau ca pionieră la capătul lumii. O trimiteau să ocupe viceregatul din Vestul Mijlociu. Între timp, Darío Barbero rămânea cu regatul Spaniei, cu imperiul iberic al morilor de vânt. Meritele o exilau din țara ei.

Aurora nu putea să asimileze ceea ce se întâmplase, evoca imaginile dimineții fatidice și îi revenea dorința de a urla. Necesitatea pe care a simțit-o în momentul acela de a scoate un țipăt în stare să spargă geamurile din tot biroul. Să crape masa din sala de ședințe, paharele de apă, glasvandurile transparente care separau spațiile. Să spargă în o mie de cioburi locul acela, să sfărâme amintirea care îi amăra vacanțele.

Îi rămânea o săptămână la plajă înainte de a se îmbarca spre destinația de exil. Numirea internațională ca inspector șef din Vestul Mijlociu i se părea un eșec. De aceea era atât de tristă pe plaja nemaipomenită. Avea o mare cristalină care îi atingea picioarele la fiecare val, o mare plină de pești care celebrau viața. Plaja era pustie și primele lumini ale zilei confereau o tonalitate magică curbei golfului. Griul închis al stâncilor umede contrasta cu verdele aproape fluorescent al algelor, care păreau un mușchi catifelat, o piele vie lipită de piatră.

– Biata fată, ce păcat, e atât de descurajată, repetau mătușile ei, mâhnite, când o vedeau plecând devreme și cu capul în pământ, spre plajă.

– Aurora noastră n-a avut noroc, și știi că e muncitoare și bună, își ziceau una alteia, convinse că, la loteria vieții, nepoata lor nu câștigase nici cel mai mic premiu, la fel ca ele.

– Acum trebuie să plece singură atât de departe...

Mătușa Rocío pusese transferul Aurorei la inimă. Era văduvă și locuia de mai bine de zece ani cu soră-sa, Camila, care rămăsese

nemăritată. Mama Aurorei era cea mai mică și antiteza surorilor ei, divorțase de două ori și locuia la Barcelona, străină de orice gând profund sau transcendental.

Aurora era nepoata preferată a mătușilor. A sosit cea dintâi, singura fată din prima căsătorie eșuată, și cea mai inteligentă. Cu a doua căsătorie a mamei Aurorei au venit doi copii zgomotoși, murdari și certăreți care, odată cu adolescența, s-au transformat în niște leneși de pomină. Și acum, când amândoi împliniseră treizeci de ani, stăteau tot în casa familiei, care-i revenise mamei Aurorei, grație unui divorț dezastruos pentru tatăl celor doi frați.

Aurora avea o relație destul de rece cu tatăl ei biologic, se împăca infinit mai bine cu cel care mai mult de cincisprezece ani îi fusese tată vitreg. Inginer de telecomunicații pensionat, înțelegea perfect problema transferului Aurorei și a știut să se solidarizeze cu amărăciunea ei.

– Viermi împuțiți, l-au lăsat pe neisprăvitul ăla ca director adjunct, iar pe tine te trimit la mama dracu'. Măiculiță, ce nemernici, îmi pare foarte rău, Aurora. Îmi dau seama cum trebuie să te simți lucrând cu șleahta aia de mocofani papă-lapte.

Ce explicit și ce clar fusese tatăl ei vitreg, cu vocea sa asurzitoare. Un om bondoc și binevoitor. Era dureros să o recunoască, însă era mai uman decât părinții ei adevărați. Aidoma mătușilor, avea în comun cu ele firea solidară a oamenilor buni. Toți trei erau într-adevăr buni și le făceau viața mai frumoasă celor din jur. Aurora era convinsă că mama ei divorțase de tatăl ei vitreg tocmai pentru că era cumsecade, deloc ambițios și pentru că era dispus să se bucure de viață în mod simplu și fără pretenții. Îi plăceau lucrurile mărunte, ca un meci de fotbal la televizor și niște beri de la gheață, o partidă de *mus* cu prietenii după-amiaza, sau să repare electrocasnice și motoare de mașini vechi.

Pe mama Aurorei, simplitatea aceea plină de bunătate o enerva. Gândirea nu îi era cu mult mai profundă, dar era întunecată de o ambiție de burgheză care o împiedica să fie fericită. Caracterul ei ambițios o făcea să se simtă net superioară acelui bărbat modest și îndesat de care divorțase. Cel mai rău era că mama ei le transmisese acest sentiment de superioritate fiilor, care își considerau tatăl un neîndoielnic „fraier" și îl vizitau doar ca să-i ceară bani.

Aurora dorise de multe ori ca, după divorț, tatăl ei să se recăsătorească și să formeze o nouă familie, să zămislească alți prunci și astfel, frații ei vitregi ar fi trebuit să se trezească. Firește că

impostorul de Barbero se trezise de mult. Frații ei vitregi erau niște simpli nerușinați, care urmaseră modelul mamei lor. Aspirația burgheză a aparențelor, combinată cu arivismul clasic al celui care vrea să trăiască fără să muncească, sau făcând cât mai puține.

Aurora s-a simțit vinovată pentru că gândea lucrurile acestea despre mama ei și despre frații vitregi. Știa că are dreptate, însă o stânjenea să simtă o asemenea indiferență față de propria familie. Măcar mătușile și tatăl vitreg fuseseră la înălțime. Cu ei îndrăznise să împărtășească această ultimă lovitură. Născuse la un post de conducere în Madrid, în orașul ei. Cel mai rău era că nu putea refuza aventura americană. Chiar dacă ar fi însemnat să renunțe definitiv la viața ei personală, să-și abandoneze originile și într-un fel să o ia din nou de la zero. Asta presupunea să o ia de la capăt în altă țară și să asimileze codurile altei culturi.

– Vei locui în Des Moines, capitala statului, îi spusese directorul, pe un ton de preot atotștiutor. Avem nevoie de unul de-ai noștri în prima linie. E singurul mod de a controla regiunea și de a reuși să ne impunem.

Ce onoare, era în prima linie, nici mai mult, nici mai puțin decât într-un oraș cu ceva mai mult de două sute de mii de locuitori. Avea să găsească mari posibilități într-un orizont de câmpuri de grâu și de porumb, presărate cu numeroase ferme de porci. O făceau să creadă că pământurile acelea de cucerit erau o imensă insulă, a cărei maximă guvernatoare avea să fie ea. Dar Aurora știa foarte bine că Vestul Mijlociu era în fond un soi de insulă Barataria[1], în care nu avea să dobândească faima eternă, nici fericirea de nespus din povești sau din legende. Îi lipsea entuziasmul ca să înfrunte un asemenea loc de muncă. Ea, care era atât de iubită și de respectată în întreprinderea ei de energii regenerabile, ea, care știa secretele tuturor turbinelor de la morile de vânt. Prima din promoția ei, cea mai inteligentă, logodnica lui Eol, zeul vântului, cu forța sa invizibilă. Experta în elice și motoare. Fetița frumoasă, la patruzeci și cinci de ani recent împliniți, emigra ca să deschidă piețe noi pe câmpii. America avea să se umple de mori de vânt, de giganți din oțel agitându-și pumnii. Ce onoare să deschidă piețe în mijlocul nimicului!

Vacanța trecu în zbor și Aurora Altano se obișnui mai întâi cu gândurile ei nefericite și apoi le înăbuși. Băile în mare o ajutară să se resemneze, soarele îi conferi o nuanță luminoasă a pielii, care o făcea să pară mai tânără. În ultima dimineață în care se plimbă pe plajă, nu

o mai copleșeau amintirile de la birou. Se bucură că nu mai trebuia să se întoarcă în locul acela cu pereți din sticlă. Se bucură că putea să-și schimbe radical viața și să o ia de la capăt. Cu lumina mării și cu afecțiunea mătușilor se izbăvise de obsesia ei.

Nu putea să se dea bătută înainte de a începe un nou ciclu. Viața părea să-i dea altă ocazie de a se reinventa. În această stare sufletească, Aurora se îmbarcă, în direcția Des Moines, cu escală la Houston.

Traversă Oceanul Atlantic completând rebusuri și sudoku. Aliniind litere și numere. Încercând să găsească în jocurile acelea o ordine interioară care să-i aducă seninătate. Călătoria se dovedi prea lungă, trebui să treacă de biroul de Imigrare și să stea la cozi absurde. Să treacă de câteva ori prin controalele de securitate, să-și deschidă bagajul de mână, să-și dea jos pantofii și să-și scoată laptopul. Era frântă și trebui să aștepte patru ore pentru al doilea zbor. Oboseala i se amesteca cu teama de necunoscut. Diferența de fus orar o făcea să moțăie, căscând îndelung. Când se îmbarcă, în sfârșit, în micul avion cu destinația Des Moines, căzu într-un somn profund. Orele de somn fură o binecuvântare.

Se trezi asudată, deschise ochii și stewardesa îi dădu o grămadă de explicații nelămurite. Ce fel de engleză învățase oare în Spania? Certificatul de la British Council și diplomele de la Școala de Limbi Străine nu valorau nimic în fața torentului rostit cu accent vertiginos de stewardesa zâmbitoare. Aurora avea gura păstoasă și gâtul înțepenit. Stewardesa își dădu seama că nu înțelesese și îi explică mai domol situația. Nu aterizaseră în Des Moines, condițiile atmosferice nefavorabile obligaseră avionul să-și devieze ruta. Erau în aeroportul din Moline, în Illinois.

Moline? Illinois? Ce cuvinte goale și ce puțin știa despre geografia americană. Aurora descoperi astfel că din pricina condițiilor atmosferice nefavorabile fuseseră deplasați cu vreo trei ore la vest de destinația sa finală, în statul vecin. La cât de nerăbdătoare era să ajungă și la cât de istovită era! În plus, soluția pe care i-o propuneau era groaznică: ar fi trebuit să aștepte în aeroport o noapte și să se întoarcă la Houston în zborul de dimineață, ca să ia din nou spre Des Moines același zbor, care fusese deviat și care pleca în fiecare după-amiază din Houston. A doua zi nu erau zboruri directe spre Des Moines care să plece din Moline. Pe de altă parte, factorii meteorologici nu obligau compania să deconteze nimic.

Aurora reacționă prompt și refuză să irosească o zi întreagă pentru a ajunge la destinație. La terminalul aeroportului închirie o mașină, un Ford Focus alb automat și cu foarte puțini kilometri. În vehicul se simți mai bine. Avea să conducă o bucată de timp și să caute un motel. În zori va pleca spre Des Moines și, cu puțin noroc, va ajunge la ora prânzului. Se simți ușurată să se afle pe șosea și nu la terminal, prefăcută într-un animal dintr-o turmă. Aeroporturile dezumanizaseră călătorii și nu mai era agreabil să călătorești. Acum le dădeau de mâncare porcării și îi tratau de parcă ar fi fost presupuși delincvenți.

Găsi un motel la o jumătate de oră de aeroport, traversă marea arteră a fluviului Mississippi iluminată de nucleul urban și de câteva vapoare cazinou, acostate lângă zone de parcare pline de vehicule off-road și de furgonete. Era atât de obosită, că jubilă cu entuziasm aproape infantil văzând camera cu pat imens și cada cu jacuzzi. Dormi bușteau opt ore și, când se trezi, era încă foarte devreme. Se hotărî să-și acorde un răgaz în dimineața aceea și să se bucure de camera în care intrase aproape somnambulă. Nu avea de ce să ajungă la ora prânzului la Des Moines, nu o aștepta nimeni decât peste patru zile. Graba era o ficțiune pe care și-o fabricase ca să-și ordoneze viața. Să ajungă repede, să caute apartament, să se instaleze, să întocmească o listă de lucruri care să o facă să simtă că deține controlul situației. Tot zbuciumul acela era inutil și Aurora era conștientă că trebuia să încetinească ritmul. Încă mai simțea oboseala din ziua anterioară, sub forma durerilor musculare și a unei ușoare contracții musculare în spate. Avea nevoie să lenevească și să utilizeze magnificul jacuzzi din cameră. Micul dejun era inclus și avea poftă să mănânce bacon și omletă. Avea nevoie să simtă în continuare plenitudinea zilelor de plajă.

Zăbovi relaxată și absorbită în pat, jucându-se cu telecomanda de la televizor, fără să se oprească la nici un canal. Era în America profundă. Statul era gigantic și Aurora învăța să se situeze pe o hartă imaginară, pe care i-o plăsmuiau propriile gânduri. Teritoriul era la vest de fluviul Mississippi, pe care îl trecuse pe jumătate adormită. Granițele statului Iowa erau naturale și aveau pe ambele laturi fluviul Mississippi și râul Missouri, ambele navigabile, la vremea lor, arterele transportului în America, pompând mișcarea oamenilor și mărfurilor. Acum cedaseră locul șoselelor extrem de late, asfaltului și pneurilor, iar vapoarele cu aburi le evocau grandoarea transformate în cazinouri.

Ziua începuse luminoasă și senină, iar Aurora își continuă călătoria la prima oră a după-amiezii. Motelul se afla în mijlocul unei câmpii, care dădea într-o mică zonă de serviciu, cu un restaurant cu mâncare de casă, plină de grăsime. Rezervorul Fordului Focus era plin și Aurora plecă spre Des Moines simțindu-se liberă și ușurată. Acesta era începutul oficial al aventurii sale și era împăcată cu singurătatea ei de călătoare în mașină închiriată. Își aminti de fericirea tatălui ei vitreg când se uita la fotbal și bea beri reci. Fericirea ei era șoseaua aceea solitară și o mașină automată, în care viteza era în piciorul ei, când apăsa pe accelerație. Piciorul ei transformat în extensie vie a acelei mașini care străbătea câmpiile din Iowa.

Autostrada 80 spre vest era o șosea imensă. Un peisaj de ferme și culturi de porumb, pe care ea îl va umple cu mori de vânt. Va transforma aceste pământuri într-o nouă Castilie. Câmpia aceea avea textura infinitului, întinsele ținuturi cereau cu vehemență să fie rebotezate cu numele de La Mancha din Vestul Mijlociu. Terenuri agricole, unde morile de vânt aveau să fie energia regenerabilă, salvatoare. Energia curată, care avea să înlocuiască centralele nucleare. Aurora exulta cu gândurile ei mesianice. Plănuia să spaniolizeze peisajul cu uriașe brațe de mori de vânt.

După o oră și un sfert de călătorie, cerul luminos cu nori albi și spongioși pe fond albastru începu să se îngălbenească. Apoi, o pată mare și ireală de culoare intensă și aproape portocalie se închegă la orizont. Aurora avu un presentiment funest. Schimbarea atât de bruscă a acelui cer i se păru suspectă. Deschise radioul în căutare de știri și găsi numaidecât cheia intuiției sale. Toate posturile emiteau o alarmă de urgență. Suna un fluierat persistent și intermitent, însoțit de instrucțiuni clare și pronunțate răspicat. Prin vreun loc apropiat trecea o tornadă. Trebuia să se pună la adăpost. Teama pe care o simți Aurora nu semăna cu nici o altă teamă. Nu mai fusese niciodată într-o situație asemănătoare. Își aminti că în copilărie văzuse un bărbat gata să se înece pe plajă. Marea îl târa în adânc și apoi îl lansa, lovindu-l de stânci. Lumea de pe nisip a alcătuit un lanț uman și, după multe eforturi, a izbutit să-l scoată viu, deși rănit.

„Marea trebuie s-o respecți“, spuneau mătușile ei pe un ton solemn, „e plină de spiritele imprudenților care s-au înecat.“

Bărbatul acela a avut noroc, dar Aurora era singură într-un ocean de câmpuri de soia și porumb. Era în derivă într-un peisaj care se pregătea să primească un vârtej de o forță brutală, care devasta totul în calea lui. Aurora se gândi la propria-i moarte, o văzu în pielea unui

cer portocaliu care întuneca peisajul. Viră la dreapta, ieși de pe șosea și intră pe un drum de pământ, între culturile de porumb. Adrenalina o făcea să apese cu putere pe accelerație. O dureau mâinile de cât de strâns ținea volanul.

„Drumul ăsta trebuie să mă ducă la o fermă", își zicea cu o convingere uimitoare.

Părea că suferise o dedublare interioară și Aurora prevăzătoare, a rebusurilor și a sudokurilor, obținuse comanda navei. Tornada era însoțită de un vânt puternic care smulgea copacii din rădăcini. Văzu trecând ramuri și știuleți, însă Aurora știa că drumul acela se sfârșea la ferma unde avea să găsească refugiu. Refuza să înceteze să mai existe. O exilaseră la capătul lumii, nu era corect să moară în prima ei zi de pionieră. Nu era corect să moară atât de departe de ai ei, pe pământul acesta, pe care tocmai îl rebotezase pentru cauza morilor de vânt. Vârtejul gigantic de infern și devastare n-o putea ajunge; merita o ocazie, ea iubea viața.

Viața a vrut deopotrivă în ziua aceea ca Aurora Altano să scape teafără. La capătul drumului era ferma doamnei Rita, care avea treisprezece pisici și doi ogari șchiopi, pe care îi salvase de la moarte când n-au mai fost buni de curse. Rita, cea cu coșurile de răchită. Femeia care moștenise cele mai bune pământuri din zonă și avusese singură grijă să le facă să rodească, fără ajutorul nici unui bărbat. Rita și gospodăria ei cu acoperiș roșiatic și cu portic din lemn sculptat.

Rita, cu dulceața ei, le dădu adăpost unei Aurore în lacrimi, celor treisprezece pisici care mieunau și celor doi ogari care lătrau. Marea Rita, cea care izbuti să calmeze spiritele în pivnița plină de coșuri de răchită și de borcane cu marmeladă de casă. Rita, binevoitoarea Rita și firea ei optimistă, mai presus de cele mai rele catastrofe. Mai presus de infernuri și prăbușiri.

Aurora rămase câteva zile la ferma aceea.

Învață să suporte spaima și să respire domol. Să expulzeze încet aerul din plămâni. Să perie ogarii pe spinare și să lase pisicile să se ghemuiască pe perna ei noaptea și să o tragă de păr. Torsul plin de salivă al felinelor era un murmur liniștitor, care o ajuta să doarmă, să nu se mai teamă de întuneric și de zgomotele lui.

Fordul Focus închiriat îndură cu resemnare toate loviturile crengilor și altor obiecte. Motorul pornit suna bine, gata să continue călătoria. Pe tablă rămăsese o urmă clară de ciocniri și de denivelări, iar geamul de la una dintre ușile din spate se spărsese. Rita îi puse o bucată de carton, lipită cu bandă adezivă, iar Aurora Altano, năpădită

de infinită recunoștință și de energii regenerate, putu să-și urmeze aventura pe meleagurile acelea, unde vânturile împrăștie semințele sau smulg casele.

Insulă imaginară din *Don Quijote de la Mancha* de Cervantes (n.tr.)

13. O RUGĂCIUNE PROPRIE

Din rutina cotidiană a Marcelei Sánchez lipsea un cuvânt esențial. În vocabularul ei de bază nu figura acel *nu* atât de necesar când zilele au doar douăzeci și patru de ore și cel puțin șapte din ele trebuie folosite pentru a dormi. Marcela Sánchez avea multe calități și acel mic defect. Incapacitatea ei de a spune *nu* o prefăcea într-o sclavă, obligând-o să facă lucruri care nu o interesau câtuși de puțin. Unul dintre ele era să-și însoțească vecina la slujba religioasă de la parohia aflată la câteva străzi. În fiecare duminică, doamna Claire o lua pe Marcela și, dacă era timp frumos, mergeau împreună pe jos la insuportabila slujbă, oficiată de un pastor apocaliptic, care anunța pericolele păcatului țipând. Doamnei Claire, care avea în jur de optzeci de ani și trăise toată viața în ambianța aceea de fervoare religioasă aberantă, asemenea predici i se păreau inspiratoare. În schimb, Marcela Sánchez se plictisea, nu era capabilă să urmărească nici jumătate din ceea ce spunea energumenul, în cuvintele sale tăioase, care aveau aerul de a lua la rost și de a se înfige în docilii săi enoriași. Marcela se alătura celorlalți, cântând în cor „amin", cu profund scepticism, în vreme ce atenția îi era distrasă de silueta orizontului sinuos pe care vitraliile o lăsau să se întrevadă.

Acolo era Marcela Sánchez, cu cartea de Psalmi, încercând să descifreze ce exprima vocabularul acela împestrițat cu litere gotice. Se gândea la ce mai are de făcut înainte de a putea să se bucure de odihna duminicală. Itinerarul ei vital era presărat cu mici obligații. Uneori le enumera în minte, murmurând în sunetul rugăciunilor: să-l schimbe și să-l spele pe tatăl domnului Curtis, s-o ajute pe doamna Claire în grădină, să spele rufe, să ducă gunoiul la containerele de reciclare...

Într-o dimineață de duminică, predica se lungi mai mult decât se cuvenea. În ziua aceea, preotul era profund iritat de lipsa de credință în lume și ataca întreg universul. Anunța o pedeapsă divină iminentă și Marcela se simțea foarte stânjenită. În ambianța parohiei se respira o densitate stranie, ca a furtunilor de primăvară care atâta o speriau pe Marcela, mai ales în primii ani, când a sosit în satul acesta mare din Vestul Mijlociu. Cu temutele furtuni, semănăturile se umpleau de electricitate și un fulger străbătea cerul, desenând la orizont o hartă de lumină. Pe Marcela o înspăimânta acest spectacol surprinzător.

Pe atunci locuia într-o mică rulotă, împreună cu două prietene. De cealaltă parte a șoselei erau culturile de porumb și cerul acela imens care părea să se rupă la lovitura rapidă a tunetelor.

I-au trebuit ani ca să se obișnuiască cu furtunile care începeau la sosirea primăverii și care, cu ploaia lor deasă, marcau ritmul zilelor, până în toiul verii. Cel mai greu era să le simtă intensitatea răsunând pe tabla micii rulote. Marcela Sánchez înghițea gustul fricii invizibile în salivă, dar nu spunea nimic. Se așeza pur și simplu într-un colț, își îndoia genunchii lipindu-și-i de piept și ofta după fiecare tunet.

Să se mute într-o casă din lemn fu un mare progres. Deși era o casă minusculă, însemna să iasă din rulota mizerabilă de lângă semănături. Nici una dintre prietenele ei nu o însoți, una se duse să locuiască în altă rulotă cu iubitul ei, iar cealaltă se hotărî să-și încerce norocul în alt stat, unde iernile să nu fie atât de aspre.

Marcela ajunse singură în căsuța situată într-un sat plin de sculpturi de pitici și de păsări flamigo roz. Proprietarul casei era domnul Curtis, care o moștenise de la maică-sa și care locuia cu tatăl său la trei străzi. Domnul Curtis conducea un atelier care aparținuse tatălui său, un mecanic foarte priceput, cufundat acum în ceața deasă a uitării, învești mântată într-un Alzheimer în stadiu foarte avansat. Domnul Curtis o cunoștea pe Marcela întrucât o văzuse curățând micul restaurant familial al doamnei Dolan și i-a oferit căsuța mamei sale, recent decedate, cu cheltuielile de apă, lumină și încălzire incluse, pentru ca ea să-i facă curat în atelier și în casă și să-l ajute câteva ore pe zi la îngrijirea tatălui său bolnav.

Schimbul i se păru minunat Marcelei. Obligațiile de la restaurantul doamnei Dolan, la o stradă de atelierul mecanic, erau compatibile cu serviciile aduse domnului Curtis. Casa mamei domnului Curtis avea tot ce era necesar, inclusiv obiectele ei, hainele și mobilele. Domnul Curtis nu atinsese nimic, totul era impregnat cu esența decedatei. După toate aparențele, femeia avea un caracter insuportabil și divorțase de soțul ei curând după ce se născuse Curtis. Fusese incapabilă să depășească moartea subită a primei sale fiice și a proiectat multe dintre temerile ei în creșterea celui de-al doilea fiu. Astfel, copilăria domnului Curtis, în umbra exagerat de protectoare a mamei, a navigat între două case, trei străzi și un mic atelier mecanic, unde a învățat meseria de la tatăl și de la bunicul său. Continuând tradiția familială, devenise un extraordinar mecanic de mașini și motociclete, iar pe deasupra, repara arme de vânătoare. El

însuși era un vânător iscusit și avea o colecție de câteva puști și două pistoale vechi, pe care le expunea într-o vitrină din salonul casei sale.

În duminica în care îșI însoțea vecina la parohie și asculta cu stupoare diatribele din predica pastorului furios, Marcela îi promisese doamnei Claire că, după ce îl va spăla pe bătrânul domn Curtis, o va ajuta cu grădina. Își va petrece cea mai mare parte a după-amiezii smulgând nenumăratele păpădii care se iviseră în gazonul vecinei sale. Pe Marcela n-o deranjau câtuși de puțin, în copilărie se juca suflând micile mori de vânt care apăreau când se uscau florile galbene. Totuși, doamnei Claire i se păreau îngrozitoare plantele acelea invadatoare, care stricau armonia gazonului său strălucitor, înconjurat de pitici, mici cerbi și alte ornamente. Marcela Sánchez se gândea la gazonul doamnei Claire și își înăbușea cheful de a căsca și de a ieși din biserica absurdă, unde pastorul părea să anunțe meritatul sfârșit al lumii cu mai multă energie ca niciodată. Parohului i se umflau venele gâtului în vreme ce striga la cer cu brațele ridicate. Marcela ofta ca în zilele cu furtună în rulotă, când se ghemuia într-un colț și, temătoare, se ruga să treacă fulgerele și tunetele cât mai repede. Dar rugăciunea ei era diferită de cea din parohia aceasta. Era o rugăciune proprie, un dialog secret cu natura, ca s-o lase să trăiască, pentru ca din furtuna aceea să nu se nască o tornadă devastatoare, pentru ca puținii copaci care o înconjurau să nu se frângă în două, ca să poată fi vie a doua zi și să continue să spele podelele din restaurantul familial al doamnei Dolan.

Rugăciunea Marcelei se îndepărta de lumea asta, nu avea nici o legătură cu predicile pline de furie pe care le asculta duminica, nici cu docilitatea bovină a enoriașilor care urmăreau atenți aberantele amenințări ale parohului cu voce fonfăită și aspră, care impregnau pereții parohiei. Rugăciunea Marcelei era transparentă și luminoasă în imaginile pe care le evoca. Își amintea de bunica ei, doña Natividad, de biata ei bunicuță bătrână, care muncea neobosită. Ce dulce era amintirea de când le făcea ciocolată într-un ibric la foc și le-o dădea cu bucățele de biscuit rupt și le cerea, ei și fraților ei, să mulțumească lui Dumnezeu cu credința tăcută pe care o nutresc cei mai săraci. Ar fi avut multe de învățat parohul din credința bunicii ei și din ciocolata caldă cu biscuit rupt, cuminecătura aceea atât de gustoasă, care nu avea nevoie de sentimentul de vină și nici de dezlegarea de păcat. Vocea duioasă a doamnei Natividad putea să izbăvească toate păcatele din lume în ibricul ei plin cu bucățele de

ciocolată cu puțină apă. Dumnezeul bunicii ei asculta murmurele după-amiezii și nu te târa în nici o biserică. Te lăsa să te joci pe ulițele de nisip, până când lumina se răcea și se lăsau umbrele nopții.

„Unde o fi oare acum bunica?“ se întreba Marcela Sánchez în tăcere. „O fi cunoscut-o pe mama domnului Curtis? Ne-or privi de sus? Or putea să vadă acoperișurile caselor?“ Ce straniu era să te gândești la morți. Să te gândești la neclintirea lor, la timpul pe care îl petrec contemplând infinitatea lucrurilor. Bunica ei, doña Natividad, pesemne că acum stătea, în sfârșit, fără să facă nimic. Poate chiar era absorbită, urmărind rutina zilelor pe care le trăiau toți nepoții ei. Ea fusese cea mai curajoasă, sau asta credea blânda Marcela în timp ce îngenunchea, imitând mișcările doamnei Claire și ale celorlalți enoriași. Îți trebuia multă curiozitate și o bizară îndrăzneală ca să treci granița și să înaintezi prin deșert cu o sticlă de apă. Ce surprinzătoare era viața. Acum, Marcela era fericită, într-o căsuță confortabilă din lemn. Ce mândră ar fi bunica ei, doña Natividad, dacă ar putea s-o vadă. Poate că da, poate că o vedea și chiar comenta cu mama domnului Curtis detaliile și șiretlicurile unor mobile din casă, sau ale mașinii de spălat rufe care uneori înghițea șosetele.

Da, acum își avea propria mașină de spălat la subsol. Marcela Sánchez își imagina fața de satisfacție pe care ar face-o bunica ei. În plus, Marcela era sigură că, în ciuda caracterului dificil al mamei domnului Curtis, după cum îi explicase cu lux de amănunte vecina, în ciuda năbădăilor și altor manii, bătrâna doamnă Maggie Curtis ar fi mulțumită să știe că Marcela era o chiriașă exemplară, că menținea casa exact cum rămăsese în ziua în care a murit ea de o congestie cerebrală pe masa de la bucătărie. În dimineața aceea, doamna Maggie Curtis s-a trezit foarte devreme și a murit cu o sorbitură de ceai pe buze, în vreme ce contempla lumina încețoșată a zorilor. Marcela o cunoștea din vedere, din când în când se întâlnea cu ea în toaleta de femei a restaurantului, când Marcela făcea curat. Doamna Maggie Curtis obișnuia să mănânce acolo cu fiul ei o dată pe săptămână. Ea i-a sugerat acestuia să contracteze serviciile unei imigrante ca să-și ușureze puțin greutatea responsabilității amare de a avea grijă de tatăl său. „O infirmieră în permanență nu e necesar“, îi spusese, „ai nevoie de cineva care să-l spele și să-i facă ordine. N-o să-și revină, caută pe cineva care să te coste jumătate din a patra parte pe care o plătești.“ Era adevărat, ea costa cu mult mai puțin decât o infirmieră cu diplomă. Astfel că domnul Curtis a contractat-o și, când a murit mama lui, i-a oferit casa, inițiind schimbul acela în

natură, care îi permitea Marcelei să trăiască demn în locuința plină de lucruri pe care niciodată nu se gândise că le va avea.

În sfârșit, se termină predica, iar Marcela și doamna Claire putură să se întoarcă la casele lor. Dar, când să iasă din biserică, pastorul se apropie atent și grijuliu s-o salute pe doamna Claire și s-o întrebe de sănătate. Bătrâna îi relată suferințele ei și îl asigură că avea noroc că Marcela îi devenise noua vecină, locuind în casa lui Maggie Curtis. Doamna Claire scoase în relief neprețuita companie și generosul ajutor duminical al Marcelei, care nu doar că o însoțea la slujbă, ci îi mai și smulgea buruienile din imaculata sa grădină. Parohul o privi bucuros pe Marcela Sánchez și o felicită pentru că era atât de bună vecină, declarându-se satisfăcut pentru că acum casa lui Maggie Curtis, păcătoasa neizbăvită care probabil că ardea în infern, era locuită de un suflet milostiv și cu frica lui Dumnezeu. Marcela Sánchez se simți extrem de stânjenită auzind cuvintele acelea. Nu era în casa doamnei Maggie Curtis nici un indiciu care să arate că ar fi fost o păcătoasă. Cum îndrăznea bărbatul acela respingător să mânjească astfel memoria doamnei Curtis, căreia ea îi datora indirect atâtea lucruri bune? Marcela Sánchez se întoarse acasă furioasă și foarte supărată pe ea însăși, din cauză că tăcuse, nu-i replicase pastorului.

„Omul acela e diavolul“, își zise în timp ce încălzea niște mici batoane de ciocolată cu puțină apă într-un ibricel. Așteptă ca din vreun cotlon al cerului doamna Maggie Curtis să-i ierte lașitatea. Deodată, auzi scârțâitul ușii de la bucătărie și, spre surpriza ei, văzu că parohul intră și închide ușa cu zăvorul. Venea hotărât și se năpusti asupra ei, ca și cum ar fi plănuit meticuloasa coreografie de lovituri. O aruncă la pământ și îi dădu un șut în burtă, care o lăsă nemișcată, apoi o târî trăgând-o de păr și de acolo o duse la subsol, în camera cu mașina de spălat, unde o obligă să îngenuncheze, în timp ce murmura că e o păcătoasă împuțită, la fel de dezgustătoare ca bătrâna Curtis, chiar și mai mult, pentru că ea îi ispitea pe enoriași cu fundul acela. Era extrem de excitat. O ridică de guler și o penetră pe la spate. La fiecare năvălire, mașina de spălat tremura și Marcela, pe jumătate inconștientă, nu putea să-și creadă ochilor. Durerea sfâșietoare pe care o simțea, sarea în gură, buza umflată și junghiul intermitent, care îi tăia respirația și îi strivea carnea. Vru să moară în clipa aceea, să se evapore cu mirosul de ciocolată arsă care impregna bucătăria și care făcu să sară mica alarmă de fum exact în momentul când preotul ejacula cu o forță înveninată. Își încheie

rapid nasturii, privind-o pe Marcela cu silă și o amenință cu moartea dacă spunea cuiva ceva. O apucă din nou de păr și o scuipă cu dispreț pe față înainte de a pleca, având pe chip o expresie de enormă satisfacție.

Marcela urcă treptele tremurând și stinse focul care prefăcuse ciocolata într-o masă neagră și uscată. Deschise fereastra ca să iasă fumul și dădu în alarmă cu bățul de la mătură, ca să sară bateria și să nu mai sune. Urcă în baie. Nu-i venea să creadă ce se întâmplase. Nici în coșmarurile ei cele mai îngrozitoare n-ar fi fost capabilă să-și imagineze o experiență atât de înspăimântătoare. Sângera, avea senzația că a rupt-o pe dinăuntru. Pe hârtia igienică se amesteca sângele cu sperma și pe Marcela o podidi voma cu atâta putere, că se prăbuși pe podeaua din baie. Acolo zăbovi plângând mai bine de o oră. Făcu duș în mod mecanic, ca un automat care nu va mai simți niciodată nimic. Tristețea o îneca și plângea cu lacrimi imense, retrăind spaima violului, în vreme ce descoperea loviturile pe tot corpul. Se îmbrăcă, se fardă și se duse acasă la domnul Curtis. Trebuia să-l spele pe bietul tată dement al acestuia, să-l schimbe și să-i pună cearșafuri curate pe pat. Ajunse tremurând și plânsul o năpădea din nou. Domnul Curtis citea liniștit ziarul, o salută pe Marcela cu un gest rapid și se cufundă la loc în lectura lui. Marcela se gândi să-i povestească ce se întâmplase, dar nu îndrăzni; în amenințarea parohului era ceva diabolic, care o teroriza, ca și cum dezvăluind acel păcat, ea însăși s-ar fi condamnat. Îi veni în minte vitrina cu puști și cu pistoale vechi. Bine-ar fi să aibă curaj să-i zboare creierii pastorului împuțit.

Marcela Sánchez intră în camera bătrânului bolnav și începu să-l spele cu sârguință grijulie. În timp ce o făcea, se gândi la bunica ei și la rugăciunile sale transparente, la copilăria ei luminoasă, când se juca cu prietenele inventând aventuri. După câteva minute, sosi domnul Curtis foarte agitat:

– Marcela, Marcela, e alarmă serioasă de tornadă, fugi la subsol, zise învelindu-și tatăl în cearșafuri și luându-l în brațe.

– Dar nu e furtună, domnule Curtis, răspunse Marcela surprinsă.

– Haide, fugi, zise el și începu să coboare cu tatăl său treptele, apoi îl așeză pe o canapea de lângă mașina de spălat.

Marcela se așeză alături de bătrânul Curtis și îl luă de mână, gândindu-se că astfel nu va fi atât de speriat. Bătrânului îi curgea saliva și avea privirea absorbită. Curând, un zgomot strident străbătu

strada, de parcă un tren gigantic ar fi trecut pe lângă casă, rupând șinele.

Stătură în tăcere vreo două ore; până și bătrânul Curtis, din abisul bolii sale, părea că descifrase semnificația acelui sunet asurzitor, care trecuse pe lângă casă. Domnul Curtis găsi un mic radio cu căști în una dintre cutiile lui cu scule și ascultă cu atenție știrile pe canalul de urgențe.

– Putem să ieșim, a trecut, îi spuse, în sfârșit, Marcelei.

Domnul Curtis și Marcela Sánchez urcară cu grijă treptele și respirară ușurați când văzură casa întreagă. Totuși, pe ferestre se putea contempla un peisaj înspăimântător cu acoperișuri, mașini ciocnite, bușteni și copaci rupți în două. Domnul Curtis coborî din nou la subsol, ca să-și ducă tatăl la loc în dormitor, iar Marcela deschise ușa de la stradă, ca să scruteze cu uimire priveliștea cu case dărâmate. Când ieși, lovi fără să vrea un obiect care rămăsese prins în partea de jos a tocului ușii, îl privi fix și descoperi cu groază că era un cap uman smuls din rădăcini, că vicisitudinile tornadei îl aduseseră acolo. Nu era, însă, orice cap: era, nici mai mult, nici mai puțin, capul tâmpit al parohului, pe care, ca o ofrandă macabră, vântul religiei transparente care guvernează sufletul adevărat al lucrurilor părea să i-o pună la picioare.

14. DESPĂRȚIRI

Se simțea sufocată și o speria senzația prevestitoare a unei posibile migrene. Într-un ochi observa sclipirile vagi de lumină care anunțau semnalele neîndoielnice ale oboselii. Avea gura uscată, după șapte ore la volan, mestecând amintiri amare. Locul în care se ducea încă se recupera după ravagiile unei tornade, unde mătușa Claire murise din cauza unui absurd pas greșit. Căminul mătușii ei era intact, dar cu două străzi mai în spate, dispăruseră cincisprezece case. „E ca o tristă loterie", îi spuse angajatul de la pompe funebre, „ți-o smulg din rădăcină, de parcă n-ar fi nimic." Biata mătușa Claire, alarmele trebuie s-o fi speriat și a rămas pentru totdeauna cu ochii plini de infinit, lângă ultima treaptă de la subsol. Camera cu mașina de spălat a devenit deodată un abis neașteptat și bătrâna s-a precipitat pe porțiunea de trepte din lemn despicat, care a cedat din pricina umezelii. A fost o lovitură bruscă și zdrobitoare, din care femeia de nouăzeci de ani nu s-a mai trezit niciodată.

De cât timp nu mai venise pe aici? gândea Irene în timp ce mesteca nesățioasă și aproape fără salivă o gumă cu nicotină. Încercă să-și relaxeze spatele, mișcându-și puțin umerii. Fu tentată de mai multe ori să oprească și să cumpere tutun în vreo benzinărie și să lase încercarea de a termina cu prostul obicei de a fuma pentru când va soluționa problema cu mătușa ei. Pufnea cu angoasă, nu-i făcea deloc plăcere să se întoarcă și ura camioanele gigantice care o depășeau în mare viteză prin partea stângă. Autostrăzi imense, culturi de soia, grâu și porumb, și amintirile legate de mătușa ei i se învârteau în cap. Nici unul dintre veri nu vrusese să se ocupe, dar ea se simțise responsabilă, cu toate că trecuseră mai bine de cincisprezece ani de când se văzuseră ultima oară, când mătușa Claire se prezentase la slujba de înmormântare a vărului Stephen ca să spună prostii.

„Ce cotoroanță", zisese vărul Arthur, „să se ocupe oamenii de acolo și să putrezească în cimitirul din parohia aia de rahat, unde suntem toți condamnați."

Arthur era fratele geamăn al lui Stephen și avea tot dreptul să fie încă furios pe ea. Mătușa Claire sosise la slujba de înmormântare a nepotului său spunând că băiatul fusese pedepsit pentru că era un păcătos sodomit, dar că ea va încerca să intervină la Dumnezeu, încât osânda în infern să-i fie mai ușor de suportat. Dacă ar fi ascultat-o, insista privindu-i pe toți cu superioritate, cu un bun tratament într-

un centru religios pentru reeducarea invertiților, Stephen ar fi redevenit zdravăn la cap și i-ar fi plăcut femeile, iar acum n-ar fi mort, înjunghiat și făcut zob, din cauză că îi provocase pe bărbați. Și o tot repeta cu o ironie nesănătoasă lângă soră-sa, care abia o asculta, contemplând distrusă sicriul în care se odihnea trupul mutilat al fiului ei.

Arthur, care o auzise limpede, n-avea să-i ierte niciodată mătușii Claire comentariile acelea, iar acum, cu maică-sa cufundată într-o profundă demență senilă, nu-i păsa câtuși de puțin ce soartă vor avea rămășițele ei. La fel gândea vărul Andrew, mezinul, care plecase pe alt continent și nu avea de gând să revină prea curând. Irene, care ezita între a coborî să-și cumpere țigări și a continua cu guma de nicotină, nu-i ierta nici ea mătușii Claire comportamentul acela. Slujba de înmormântare a vărului Stephen fusese unul dintre episoadele familiale cele mai dureroase. Drama unui băiat de douăzeci și cinci de ani, înjunghiat de un grup de homofobi, care n-au fost niciodată identificați. O crimă nerezolvată, care a fost clasată. Asasinii vărului ei umblau liberi și probabil se lăudau pe undeva cu isprava lor sângeroasă. Ceva de felul acesta nu înceta în veci să doară și firește că Dumnezeul mătușii Claire, dacă era deopotrivă în spatele acelor lucruri, era un indezirabil.

După slujba de înmormântare a lui Stephen, nu s-au mai întâlnit niciodată cu ea, care a revenit în colțul ei cu câmpii și plantații de porumb, iar nepoții au hotărât s-o exileze din memoria familiei pentru totdeauna. Toți în afară de Irene, care simțise o milă stranie și încă o suna o dată pe an, ca să vadă ce mai face și să se încredințeze că încă mai respiră reaua-voință înveninată a unei bătrâneți care o făcuse și mai evlavioasă, și mai răuvoitoare. Totuși, acest comportament atât de nepotrivit și de ciudat cu familia sa directă contrasta cu părerea vecinilor care credeau că bătrânica aceea era un model de virtuți, pe care rudele avuseseră nerușinarea de a o lăsa în voia sorții. Irene încă medita la telefonul acela: „Se pare că dumneavoastră sunteți singura rudă cu care mențineа o oarecare relație". Într-adevăr, ea era singura care se mai afla în contact cu mătușa. Poate pentru că maică-sa a murit când era o copilă și Irene, la un moment dat, a sperat ca mătușa ei să ocupe o parte din spațiul afectiv pe care îl lăsase mama ei. Dar, mai degrabă decât o mamă, mătușa Claire s-a dovedit cea mai rea mamă vitregă. De aceea, Irene s-a bucurat că au petrecut împreună doar primii ei trei ani de orfană și nu i-a păsat că, ajunsă la adolescență, au trimis-o într-un internat

în celălalt capăt al țării, chiar dacă avea niște profesori care o luau la palme, obsedați de Dumnezeu și de păcat. Pedepsele și represiunea erau, pasămite, pentru binele ei, se străduiau cu toții ca ea nu cumva să semene cu maică-sa. Irene era nelegitimă și mătușa Claire avea grijă să n-o lase să uite. „Pata asta a mamei tale nemăritate o porți tu, să-ți fie clar", obișnuia să-i amintească cu fiecare ocazie.

Lui Irene nu-i plăcea deloc să rememoreze toate acestea, și cu atât mai puțin în călătoria aceea solitară, înconjurată de camioane gigantice, încărcate cu mărfuri, care tot stăteau la pândă, să o depășească vertiginos. Moartea mătușii trezise o serie de imagini și fantasme, care o făceau să-și dorească mai mult ca oricând o țigară, sau chiar un pachet întreg. Se imagina savurându-le ore în șir, ca și cum ar fi emanat adevăratul aer care ne face să ne simțim vii. Fumul unei țigări transformat în odihnă, în gând vag, sau într-un simplu căscat leneș și picant. Tutunul, oricât de dăunător ar fi fost pentru gât și pentru plămâni, nu i se părea la fel de nociv ca răposata ei mătușă. Merita oare osteneala de a se duce acolo, să se ocupe de rămășițele bătrânei? Irene se simți puțin vinovată. Nu o durea că mătușa ei murise, pentru că nu îi lăsase nici o amintire frumoasă. Totuși, nu înceta să întoarcă pe toate fețele anii pe care îi trăise cu ea. Voia să creadă într-o posibilă senzație luminoasă, în căldura casei cu pitici în grădină, când se juca singură cu păpușile. Poate asta era ceea ce căuta Irene să recupereze prin călătoria aceasta. Nu o interesau banii pe care i-ar fi lăsat. Își închipuia că mătușa donase totul parohiei și îi era totuna. Pe ea o atrăgea doar posibilitatea de a reveni în locul acela să scotocească și să încerce să se împace cu anii sordizi ai copilăriei. Va intra în casă și va putea să se plimbe prin colțuri într-o tăcere absolută, fără a trebui să suporte comentariile disprețuitoare ale mătușii. Poate va descoperi vreunul dintre secretele sale. Dar ce secrete putea să aibă o bătrână bisericoasă care își petrecuse o jumătate din viață trimițându-și în infern toată familia?

Oamenii răi au nevoie de motive ca să acționeze în felul în care o fac? Cel mai rău era că mătușa ei nu părea să fie conștientă de suferința pe care o provocase familiei. Cât a sâcâit-o, de exemplu, pe biata mătușa Rhoda, mama gemenilor, care a avut ghinionul să se căsătorească cu un bețiv. Rhoda era puțin mai tânără decât soră-sa, Claire, și a avut parte de multe necazuri. Nu doar că a pierdut un copil, dar a și fost maltratată de un soț care se întorcea beat acasă aproape în fiecare seară și o bătea îngrozitor. Bine că a murit de o

ciroză hepatică și a lăsat-o în pace, dar din nefericire rămăsese sora-sa, Claire, ca s-o cicălească criticând-o mereu și supunând-o la complicate episoade de șantaj emoțional. Mătușa Claire credea că are autoritatea suficientă ca să analizeze la milimetru evenimentele din viața surorilor, în ansamblu și pe fiecare în parte, iar prin extensiune, pe cele din viața nepoților. În această ecuație ieșea cu mult în evidență mama lui Irene, care, cu cuvintele mătușii, era de cea mai joasă speță, pentru că, printre altele, rămăsese însărcinată fără să fie măritată, iar ea, Irene, exista din mila lui Dumnezeu, fiindcă mama denaturată pe care o avea încercase să avorteze, făcând prostii.

Mătușa Claire obișnuia să spună că probabil Irene nu fusese singura sarcină a nerușinatei, însă Dumnezeu, cine știe de ce, hotărâse s-o protejeze tocmai pe ea. Lui Irene i se punea un nod în gât când își amintea scenele acestea, cu ecoul cuvintelor mătușii, în care se amesteca mila cea mai josnică cu un elaborat dispreț. Acei primi ani în care a fost orfană s-au dovedit un infern, era clar că faptul că își ascultase mătușa murmurând grozăvii despre ceilalți îi lăsase o urmă de anxietate existențială, care încă o făcea să plângă. De aceea, sinistrul internat fusese o pedeapsă mai suportabilă decât conviețuirea cu mătușa ei. Stătea în frig și o obligau să se roage în permanență pentru sufletul tuturor muritorilor, dar unii profesori, în ciuda ambianței represive, aveau în adâncul sufletului o vagă compasiune, de negândit în al mătușii ei. Femeia aceea credea într-un univers în care nici un membru al familiei sale nu putea să se mântuiască și simțea că are obsesiva obligație de a i-o aminti oricând avea ocazia. Irene era deja condamnată pentru păcatele mamei sale, toți laolaltă și fiecare din verii ei, care erau fiii unui bețiv depravat și ai unei proaste. Avea dreptate Arthur, nu trebuia să fi plecat în călătorie, îi făcea rău să străbată ruta de imagini de ură pe care mătușa Claire le plăsmuise de-a lungul timpului. Opri într-o zonă de odihnă și ieși din vehicul ca să ia puțin aer. Nu era nici o mașină, iar băile erau destul de murdare. Ar fi trebuit să se oprească la ultima benzinărie prin care trecuse cu o jumătate de oră înainte. Se uită la orizont. Lumina roșiatică a peisajului din Vestul Mijlociu, cu semănăturile lui și cu cerul imens punea stăpânire pe asfințit. Nu mai avea mult până să ajungă și trebuia să facă un efort ca să-și păstreze seninătatea. Să se închipuie străină de ranchiuna care-i dăinuia în suflet și să fie capabilă să se întâlnească cu rămășițele mătușii ei.

*

Cadavrul lui Claire se odihnește într-o atitudine senină într-un sicriu capitonat de la firma de pompe funebre a domnului Johnson.

– Am avut o săptămână foarte dureroasă, îi spune angajatul lui Irene. Tornada a adus nenumărate nenorociri. Imaginați-vă, pastorul a murit decapitat. Tornada a smuls biserica din temelii, cu preotul înăuntru și a apărut numai capul. Oamenii sunt demoralizați, iar ceea ce s-a întâmplat cu mătușa dumneavoastră a fost un mare ghinion. Era o femeie extraordinară, regretăm foarte mult.

Irene se simte agitată. Nu știe prea bine cum să se comporte în încăperea plină de scaune cu cadavrul solitar al mătușii sale într-un sicriu înconjurat de flori.

Angajatul continuă să vorbească:

– Am anunțat oamenii, pentru ca vecinii să-și poată lua rămas-bun de la ea. Nu vă deranjează, nu-i așa?

Irene îi răspunde cu bunătate:

– Deloc, să vină toți cei care doresc.

Oftează și își contemplă cu curiozitate mătușa în sicriul deschis: arată mai în vârstă, pare liniștită, trebuie să aibă vreo optzeci și ceva de ani. Au trecut cincisprezece ani de când s-au văzut pentru ultima oară. Un timp straniu, de bănuieli, care încetul cu încetul se va evapora.

– I-am făcut părul permanent și am fardat-o puțin, cu toate că ea nu se prea aranja, zice angajatul.

– Îi stă foarte bine fardul de obraz, răspunde Irene.

– Adevărul e că pe decedați îi avantajează retușurile și e important ca rudele să poată păstra o amintire frumoasă.

– Desigur. Irene zâmbește. Eu voi păstra o amintire minunată.

În ușă se ivea capul Marcelei Sánchez. Contempla scena cu respect tăcut, fără a îndrăzni să se apropie ca să salute. Mersese pe jos câțiva kilometri ca să-și ia rămas-bun de la doamna Claire, acum, când Dumnezeu o luase lângă el. Își imagină că răposata umblă dând instrucțiuni îngerilor din cer, ca s-o așeze cât se poate de departe de locul unde se afla Maggie Curtis, vechea sa vecină, cu care nu se prea înțelegea. O întristă să și le imagineze pe cele două femei bosumflate în lumea de apoi, căci luaseră cu ele în mormânt antipatia pe care o simțeau una pentru cealaltă. Ce fel de bagaj ducem când murim?

Pe Marcela o bucura să știe că ea se va întâlni cu ai ei. Pe cei care au murit când ea locuia deja la prea mare distanță, pe câmpiile acestea din Vestul Mijlociu, și n-a putut să-i însoțească în momentul

când s-au dus. De aceea îi numea când se ruga și continua să le vadă chipurile zâmbitoare în imaginile amintirilor plăcute. Dar o întristau, pentru că spuneau că Panchito a murit de sete în deșertul Arizona și ai lui încă îl mai așteaptă acasă. Ofta cu amărăciune, din cauză că Emiliano sângerase până murise din vina Bestiei, fiindcă a căzut cum nu trebuia de pe acoperișul acelui tren de marfă care trece granița, și-a pierdut ambele picioare și nu l-a ajutat nimeni. L-au dat înapoi într-un sac, tăiat în trei bucăți, nici nu s-au deranjat să coasă extremitățile cadavrului. Nu erau mai în vârstă decât ea și erau morți. Aidoma Camilei, care s-a înecat cu fetița ei de trei ani în Río Bravo. Față de nici unul n-a putut să-și arate respectul, să se apropie de sicriele lor, să le pună coroane de flori, să-i țină de mâini și să-și ia rămas-bun de la trupurile lor inerte. N-a putut să le spună adio, dar continuau să-i vorbească cu vocea memoriei: „O să vin să te văd, Marcela", îi spusese Panchito în vreo convorbire la telefon. „Când o să trec eu, primul lucru pe care o să-l fac o să fie să vin să te văd pe tine".

Dracul era în spatele acelor morți. Îi omora din plăcere, chiar dacă după aceea nu putea să-i târască până în infern, pentru că erau oameni cumsecade. Îi ucidea ca să necăjească, pentru că erau săraci și în sărăcia disperată își ascuțea el unghiile și dinții. Ea văzuse dracul de multe ori făcând rău, intrând în corpurile oamenilor, ca să facă fapte rele și apoi să-i nimicească.

Marcela îi văzu ieșind din salonul unde avea loc priveghiul pe Irene cu angajatul, îi salută din ochi și profită de faptul că nu mai erau acolo ca să se apropie de sicriul doamnei Claire, să-și poată arăta respectul față de moartă. Se gândi că machiajul îi conferea o înfățișare stranie. Părea mai tânără, ca o păpușă veche de porțelan. Încercă să fie amabilă:

– Sunteți frumoasă, v-am adus flori.

Marcela făcuse o coroniță de garoafe roz și păpădii și i-o puse în jurul mâinilor.

– O să am grijă de grădina dumneavoastră, nu vă faceți griji.

Nu știu ce să-i mai spună bătrânei, dar îi era jenă s-o lase singură. Ceea ce o speria cel mai mult pe Marcela din moarte era singurătatea trupurilor neînsuflețite. De aceea o durea atât de mult că niciodată nu apăruse al lui Panchito, că nu-i fusese vegheat cum merita. Urma i se pierduse aproape de graniță, în deșertul Arizona și, după atâta timp, pesemne că îi mai rămăseseră doar bietele oase împrăștiate pe pământul uscat și tare.

15. URMA IERTĂRII

Irene putu să simtă dezolarea tornadei dând ocol casei mătușii Claire. Cartierul era grav afectat, dar casa dăinuia întreagă, cu aceeași înfățișare plină de bunătate, pe care și-o amintea din anii copilăriei. Întrucât, chiar dacă mătușa ei fusese o răutăcioasă în toată puterea cuvântului, casa aceea n-a avut nici o vină și a fost martora tăcută a delirurilor proprietarei. Moartea mătușii o lăsase orfană și pe ea, iar Irene nu putea rezista tentației de a cotrobăi prin toate cotloanele care îi fuseseră interzise când era copilă. Piticii din grădină erau bătrâni și își pierduseră culoarea vie care îi plăcea atât de mult. Pe lângă ei, ieșeau în evidență doi chiriași noi, care i se părură ciudați: un dragon înaripat din piatră și o broască din fier ruginită.

Grădina părea mult mai mică, aidoma casei. Ochii copilăriei ei crezuseră că văd un palat unde în realitate era doar o modestă locuință. Mică era intrarea care dădea într-o sală unde se afla o canapea de piele împodobită cu șervețele croșetate. Mică era bucătăria unde mătușa ei acumula nenumărate recipiente cu condimente și ierburi aromatice. Mici erau cele două camere de la etaj, despărțite printr-o baie minusculă, decorată cu dale roz și cu două tablouașe cu modele florale. Pereții dormitorului mătușii erau tapetați, ca odinioară, cu delicate forme geometrice și pe capul de lemn al patului se afla sobrul crucifix din metal auriu. Nimic nu se schimbase în căsuță. Irene se simțea acum o uriașă străbătând-o cu curiozitate și neliniște.

Viața mătușii se concentra în pereții aceia și totul era copleșitor de simplu. Mobile simple și uzate de folosirea îndelungată. Biblia, singura carte de pe noptieră. Aceeași cuvertură din lână groasă de diferite culori acoperea patul. Misterioasa cameră a mătușii părea să nu ascundă nici un secret. Obiectul cel mai metafizic era Biblia, deteriorată de infinitele lecturi. Semnul de carte era roșu și destrămat la capăt. Irene deschise textul sacru, căutându-l pe cel care ar fi putut fi ultimul pasaj pe care îl citise mătușa ei și nu fu surprinsă să descopere că pagina marcată vorbea despre mânia răzbunătoare a lui Dumnezeu. O citi cu interes, era profeția despre Ninive, în care Dumnezeu era gelos și răzbunător. Paragraful în care DOMNUL, cu majuscule, se răzbună pe adversarii săi și poartă pică dușmanilor.

„Un Dumnezeu lent pentru mânie, dar cu multă putere, care nu l-ar lăsa nepedepsit pe vinovat, fiindcă în vârtej și în furtună îi era

drumul și norii erau praful de pe picioarele sale."

Probabil, în logica defunctei sale mătuși, acest paragraf ar confirma că efectul tornadei asupra satului era rezultatul mâniei lui Dumnezeu, care spulbera casele păcătoșilor. Ar fi fost interesant să-i cunoaștem părerea cu privire la propria și nefericita-i moarte. Cum și-ar explica ea, expertă în viața celorlalți, propriul destin. Ea, care analiza totul prin prisma Domnului, nu mai conta în acel prezent. Mânia lui Dumnezeu, care seca mările și fluviile, ofilea florile, era acum simplul gest curios al lui Irene citind paginile acelea. Acesta era imaginarul mătușii ei, se gândi cu tristețe. Dumnezeul mâniei care îi vorbea din acea Biblie a Americilor, care descria distrugerea totală a orașului Ninive. Și unde dracului era orașul asupra căruia se abătea toată mânia Dumnezeului mătușii ei?

Irene nu avea habar că locul acela fusese capitala Imperiului Asirian, unde a trăit regele Senaherib. Implacabilul rege Senaherib, care a pedepsit nemilos Babilonia, a cucerit Cilicia și a obligat regii de origine greacă să se plece în fața puterii asiriene. Regele care a făcut ca Ninive să fie capitala marelui său imperiu. Doisprezece ani le-au trebuit celor zece mii de prizonieri să ridice platforma pe care s-au înălțat maiestuoasele edificii ale orașului său. În plus, a poruncit să se construiască apeductul de la Jerwan, ca să aducă apă proaspătă de la o distanță de patruzeci și opt de kilometri. Apă cu care să ude grădinile imensului său palat, plin de camere luxoase, saloane și curți. Orașul Ninive creștea, în vreme ce Babilonia, asediată de armata sa, era jefuită, distrusă, incendiată și inundată de apele râului Eufrat. Regele Senaherib se simțea puternic în îndepărtata Ninive, lângă râul Tigru, situat chiar în fața modernului Mosul. Se simțea superior distrugând alte orașe, strivind armate, trasând noua hartă a imperiului său. Se simțea magnific în frumosul său oraș, dar asupra acestuia cădea profeția distrugerii.

În cuvintele tipărite din Biblia mătușii Claire clocotea efervescența lumii vechi, iar Irene reușea să-și imagineze doar gestul mătușii anunțând mânia lui Dumnezeu când auzise alarmele de tornadă, căutând refugiu la subsol, unde avea să-și găsească moartea. În afară de Biblia de pe noptieră, nu era nimic altceva care să arate cum fusese universul ei în casa aceea. Irene voia să povestească viața mătușii căutând vestigiile laturii sale binevoitoare. Voia s-o evoce din cotloanele sale cotidiene, ca un act de compasiune, ca s-o elibereze de abominabilele amintiri. Mătușa Claire era toxică, se simțea o ființă superioară și își condamnase toată familia, cu care nu

mai vorbea, la infern. Lăsase o urmă neplăcută în memoria emoțională a surorilor și nepoților. Era o cotoroanță în toată regula. O femeie rea, dar Irene voia să creadă că, atunci când mătușa ei era singură în casa aceea, poate gândurile îi cuprindeau și lucruri bune. Dușmănoasa superioritate morală cu care își judeca apropiații nu putea fi singurul ingredient pe care îl nutrea inima ei. Irene străbătea dormitorul, inspectând dulapurile și nu găsea decât haine și cearșafuri impregnate de mirosul rânced al bumbacului care se îngălbenește în spațiile închise. Nu erau sertare cu scrisori vechi, nici secrete care să arate cealaltă față a mătușii Claire. Nu erau scrisori de la nici un soldat și nici cărți poștale de la prieteni îndepărtați, nu era nimic. Mătușa ei dusese viața cea mai anodină din lume în încăperea aceea.

Cealaltă cameră de la etaj, pe care Irene o ocupase vreme de trei ani nesfârșiți după ce i-a murit mama, era aproape la fel ca atunci. Micul pat cuib și biroul cu lampa argintie, exact cum și-l amintea. Acum, în plus, era o mașină de cusut din cele de odinioară și un fotoliu confortabil, cu o veioză cu lupă pentru brodat. După cum părea, mătușa ei se apucase de cusut, de brodat și de tricotat în ultimele decenii din viață. Pe Irene o amuză să descopere că dulapul unde își păstrase hainele cu mult timp în urmă mirosea bine, a lavandă proaspătă, era plin de lână de diferite culori și adăpostea două fețe de masă brodate delicat, cu seturi de șase șervețele.

În sfârșit, îi găsea o virtute insuportabilei sale mătuși. Când locuise cu ea, n-o văzuse niciodată cosând, brodând, tricotând sau croșetând. Camera care fusese a ei de copilă dezvăluia o fațetă a mătușii ei care îi plăcu. Pe de altă parte, în ultimii ani Irene făcuse o pasiune pentru tricotat și pentru croșetat. Avea obiceiul de a se întâlni cu două vecine, ca să-și împărtășească modelele și să stea de vorbă când tricotau. Casa lui Claire avea o latură interesantă, unde ghemele de lână colorată, ordonate în sertarele dulapului, aveau aerul că doresc să dea o versiune veselă a lucrurilor. Irene căută două cutii și duse toate lucrurile acelea în mașină. Ghemele de lână, veioza în formă de lupă, trusa de cusut, andrelele și croșetele. Ba luă până și mașina de cusut, care era foarte grea, fiind atât de veche și trebui să dea mai în față bancheta din spate ca să încapă o asemenea mobilă.

Apoi urcă în dormitorul mătușii, ca să arunce o ultimă privire. Puse mâna din nou pe Biblie, scoase semnul de carte din pânză roșie și căută un nou pasaj, deschizând-o de la început: povestea cerului și a pământului. Și se gândi la pământul care a fost singurătate haotică,

unde abisul era acoperit de tenebre. Și înțelese că spiritul lui Dumnezeu bătea din aripi deasupra apelor și cu vocea sa se făcea lumina. Imaginația lui Dumnezeu desena peisajul cu cuvintele sale și a creat un firmament care despărțea unele ape de altele. A făcut să apară uscatul, pe care l-a numit pământ și, cu toată apa, a inventat mările. Și când a făcut să răsară din pământ vegetația cu toți pomii fructiferi, Irene se gândi că era momentul să plece și să lase ca și în casa aceea să răsară semințele celor mai bune dorințe și să rămână la gestul lui Dumnezeu care a inventat lumea, înainte ca stelele să ilumineze noaptea, cu mult înainte ca omenirea să populeze planeta.

Se gândi la mările imense și la copacii de pe pământ, la păduri și la mama ei ducând-o de mână să culeagă mere într-o toamnă. O fetiță într-o pădure, cu un coș de răchită și trei mere mici. Și își văzu mama moartă în urmă cu atâția ani cu o claritate care o uimi și rosti „mamă“, imitându-l pe Dumnezeu creator, numind-o cu o dragoste infinită și imensă, încât preț de câteva clipe casa aceea se umplu de lumină și semănă cu paradisul.

16. FOC ȘI APĂ

Ceea ce nu putuse să facă o tornadă făcu un incendiu. Flăcările mistuiră clubul de animatoare în mai puțin de trei ore. Fu un foc atât de puternic și de agresiv, că pompierii și poliția lucrară cu sârguință mecanică, dorind în primul rând să-l stăpânească, întrucât erau conștienți că înăuntru nu se mai putea salva nimic. Împrejmuiră zona, ca să nu se apropie prea mult curioșii somnoroși, pe care îi treziseră sirenele și să evite astfel accidentele, căci focul atrage privirile. Localul arse avid de fum toxic și obligă pompierii să-și pună măștile de oxigen ca să poată respira și să se ducă cu furtunurile să umezească bine în jur. Măriră de două ori cercul de siguranță, în timp ce asistau neputincioși la trosnetul rugului furios cu flăcări albastre. Alfredo contempla stupefiat spectacolul combustiei de pe colina spre care dădea partea din spate a localului cu dansatoare exotice în care lucrase aproape douăzeci de ani. Acolo i se ceruse să stea și de acolo contempla coregrafia pompierilor.

Cu câteva ore mai înainte văzuse dansul fetelor captivând bețivii pe estrada aurie, trupurile decorate cu purpurină și elasticitatea lor, când se jucau cu cilindrica bară metalică și se roteau în aer. Trupurile perfecte ale femeilor acelora pe jumătate dezbrăcate, aidoma trupurilor deopotrivă perfecte ale bărbaților îmbrăcați în jachete parka mari, portocalii, care încercau să împiedice propagarea focului.

Fu straniu, se întâmplă când Alfredo termina de strâns și dădea cu măturoiul pe sub mese. Plecaseră toate fetele cu ultimii clienți; atunci se ivi fumul, cu limba lui de foc. Sala era doar tăcere ursuză de picături grele de bere și el îndepărta cu un cuțit guma de mestecat uscată, lipită pe sub mese și sub tejgheaua barului, gândindu-se ce porci deveneau clienții, fiindcă aproape în fiecare lună trebuia să răzuiască în același fel guma de mestecat lipită de suprafețele ascunse. Cu fetele clarificase problema gumelor și măcar nu mai trebuia să le curețe de pe partea de jos a mesei cu oglinzi din cabine, dar clienții nu aveau educație și continuau să se descotorosească de guma de mestecat lipind-o în orice loc ascuns. Simți că îl ustură ochii și i se păru că miroase a ars, iar în momentul acela văzu fumul ieșind de după perdele.

„La dracu'", gândi și dădu fuga să ia stingătorul care se afla după ușa de la bucătărie. Scoase știftul de siguranță și căută baza focului,

ca să-l îndrepte spre ea cu micul furtun, dar perdelele și fumul nu-i permiteau să vadă originea exactă a flăcărilor, care se extindeau vertiginos prin diverse zone. Încercă să le stingă strângând cu putere maneta și lăsând zăpada carbonică să inunde scena. Anhidrida carbonică încropea fulgi albi și dădea sălii un aspect nins, însă stingătorul acela era insuficient, căci tot localul părea făcut din materie inflamabilă. Estrada din lemn tapițat pe alocuri cu catifea roșie, mocheta mițoasă pe treptele care duceau la cabine, pereții tapetați cu desene aurii pe fond grena, grinzile din trunchiuri îmbătrânite, totul părea să se abandoneze cu resemnare impetuozității flăcărilor, care se aprindeau precum capul unui chibrit gigantic.

„La dracu', la dracu', la dracu'", repeta nervos Alfredo umplându-și buzunarele cu banii de la casă, și nu era în stare să-și găsească mobilul. Unde îl pusese? Era dezorientat din pricina stresului, trebuia să iasă de acolo cât mai repede. Fumul, fumul acela dens, putea să-l ucidă, era cu sufletul la gură și avea senzația de irealitate pe care o ai în accidentele de automobil, când pierzi controlul volanului și ceva te scoate de pe șosea și vezi cum mașina te antrenează lovindu-se de tot ce o înconjoară. În urmă cu câteva luni, Alfredo ieșise de pe șosea din cauza unei mici spărturi în asfalt, care îi distrusese o roată. Nenorocitele de spărturi care se produc mereu, provocate de schimbările extreme de temperatură. Crăpăturile, orificiile, semnele inconfundabile pe care le lasă zilele înghețate, când termometrul se precipită spre abisul frigului tăios care îți biciuiește pielea.

Alfredo avusese noroc că nu se ciocnise cu mașina care venea din față prin stânga lui; pur și simplu ieșise de pe partea carosabilă, o luase pe câmp și frânase brusc, după ce se răsturnase la 360 de grade. Auzise primul cauciuc explodând sec și apoi simțise mașina târându-se pe rambleu și o serie de lovituri. Secundele cât a durat coregrafia accidentului erau un amestec de respirație înăbușită și perplexitate, care după aceea s-a transformat în sperietură. Mașina, o veche Oldsmobile Cutlas din 1985 albastru metalizat și fără airbaguri, rămăsese oprită pe arătură. Alfredo crezuse că moare când simțise rostogolirea și forța centurii de siguranță înfigându-i-se în coapsă și în piept. Când coborâse din mașină în lumina caldă care se filtra printre nori, respirase seva plantelor rupte și strivite, văzuse deformările și roțile plesnite de lovituri și se gândise ușurat la noroc ca la o energie invizibilă și salvatoare.

Aceeași ușurare o simțise Rita, care se întorcea de la supermarket cu proviziile pe o săptămână și se deplasa în mașina ei pe banda opusă. Observase îngrozită cum se petrecea accidentul în fața ochilor ei și crezuse că mașina albastră avea să invadeze banda ei și o va lua cu ea. Își umpluse rezervorul și pe deasupra cumpărase două canistre de rezervă, pline de benzină, pentru utilajele de la fermă. O ciocnire între cele două vehicule ar fi fost o adevărată catastrofă explozivă. Rita încercase să reducă viteza și să se îndepărteze. Șansa vrusese ca mașina lui Alfredo să nu vină direct spre locul unde se afla ea, ci să țâșnească aidoma unei rachete prin dreapta, unde căzuse pe micul rambleu care ducea la semănături. Rita contemplase cum mașina Oldsmobile Cutlas albastră din 1985 se precipita și urca, pentru ca apoi să se lovească cu botul, să frâneze subit și să se răstoarne spectaculos la 360 de grade. Se apropiase cu mașina, apoi alergase să dea primul ajutor pasagerilor. Din mașină ieșise Alfredo plin de cioburi.

– Ești bine? întrebase Rita.

Alfredo, buimăcit, dădea târcoale mașinii împotmolite între lăstarii de porumb. Nu-i venea să creadă ceea ce tocmai trăise. Senzația de irealitate îl făcea s-o privească pe femeie cu uimire.

– Am fost cât pe ce să mă omor, îi spusese Ritei cu voce abia auzită, ca și cum gâtlejul i s-ar fi uscat dintr-odată.

De pe șosea se vedeau urmele de roți încropind o nouă cărare printre plante.

– Mi-a scăpat mașina. A explodat o roată.

Toate erau distruse, deopotrivă cu axul care le susținea. Bietul vehicul suferise daune considerabile. Orificiul de aerisire de pe bot era plin de frunze și tulpini și părea o gură spartă.

Rita îl scruta pe Alfredo și încerca să afle dacă avea vreo rană sau contuzie gravă.

– Ai grijă cu cioburile. Vino cu mine la mașină, am apă distilată, trebuie să te speli pe față și pe mâini.

– Mă doare puțin în piept.

Alfredo se descheiase la cămașă și îi arătase Ritei dâra roșie pe care i-o lăsase centura de siguranță.

– Asta e frecarea cu centura, ai oprit cu multă forță, zisese ea în timp ce scotea din partea de jos a banchetei din spate o sticlă de trei litri cu apă distilată.

Rita îi explicase că o folosea ca s-o amestece cu sare și să-și facă spălături nazale, pentru că suferea de polipi.

– Apa distilată nu e potabilă, ți-e sete?

– Aș bea o bere de la gheață.

Alfredo murea după o băutură.

– Îmi pare rău, n-am bere, dar am suc de rodie, care e foarte bun și conține mulți antioxidanți. Rita scosese o sticlă de formă rotunjită, în care era un lichid roșu-închis. O să vezi că te ajută să te simți mai bine.

Alfredo băuse sucul de rodie pe care i-l oferise Rita. Avea un gust amar, care îi amintise vag de vin, și se simțise mai senin.

– Unde vrei să te duc? îl întrebase femeia.

– Lasă-mă să-mi iau portofelul, telefonul și actele mașinii.

Alfredo se îndreptase spre mașina sa și se simțise surprinzător de departe de bărbatul care cu câteva minute înainte avusese spectaculosul accident.

Pompierii udă ruinele localului. Alfredo încă simte amintirea apei distilate umezindu-i chipul și mâinile. Ce bine i-ar prinde acum o înghițitură zdravănă de suc de rodie. Zorii miroseau a lemn ars, a vopsea pe bază de ulei vărsată, a incendiu otrăvitor, a spaimă. Atâtea sperieturi în atât de puțin timp. Alfredo considera că avusese noroc încă o dată la ceea ce părea să fie ruleta vieții sale. Nu ceruse să joace, dar mai câștigase la joc încă o zi, acum își simțea gura uscată, savurând resturile combustiei. Ar fi putut să se producă o tragedie, dar din fericire el fusese ultimul care părăsise spelunca. Se gândi la fluviul Mississippi, la cazinoul plutitor în care Emily reușise să iasă la liman, devenită crupier, poate ea îl va ajuta să-și găsească de lucru. Vapoarele acelea au nevoie de îngrijiri, funcționează douăzeci și patru de ore, sunt tejghele și oameni care beau, scrumiere de curățat, gume de mestecat de dezlipit, el era un tip dispus să muncească, se adapta bine la tot felul de munci; în plus, de copil îl fascina fluviul acela imens, artera uriașă de apă care străbătea pământurile din Vestul Mijlociu.

17. FEMINISM

Diana P. se privi în oglinda de la baie. Avea albul ochilor decorat cu abundente și extrem de fine linii roșietice. Păreau două luni roșii în toiul unei eclipse cerești. Se afla de o săptămână la ferma mamei sale, rumegându-și amărăciunea concedierii, dar în momentul acela, privindu-se fix în ochii înroșiți, își dădu seama că ajunsese la limită. Se grăbi să se întoarcă în pat și își acoperi capul cu cearșafurile. Să ajungă la limită întinsă în patul cuib din copilărie i se părea mai suportabil decât să se vadă în oglindă trasă la față și plânsă.

Cert e că o luase pe nepregătite concedierea. Se gândise că, întrucât noua echipă de conducere era alcătuită din femei, ea, una dintre puținele colege care colaborau din timpuri imemoriale la ziar, avea să rămână. Dar fu prima care căzu, părul ei alb prost vopsit și miopia nu se potriveau în echipa aceea nouă de feministe de al cincilea val, care tocmai sosise.

În mai puțin de o lună, au lăsat-o pe drumuri. Se simți precum ogarii infirmi pe care mama ei îi aduna de pe drumuri. Câinii aceia care-și lăsau pielea la curse, care își distrugeau picioarele alergând după un iepure fals, pentru ca dependenții patologici de jocuri să-și ruineze familiile. Viața mizerabilă a ogarilor de curse era ca a ei. O făcuseră să alerge până își rupsese picioarele, iar acum era acasă la maică-sa, să-și lingă rănile. În doar douăzeci și șapte de zile hotărâseră să se lipsească de serviciile ei.

Ea, care intrase pe vremea colaborărilor intermitente și a acordurilor verbale, n-a putut să se agațe de nimic. A rămas singură, cu demnitatea ei de femeie pionieră în era patriarhatului. Ce ironic, acum când venea era feminismului, feminitatea ei era de prisos. Ea, care era ziarista cea mai flexibilă și conștiincioasă, care a fost un timp regina reportajelor pe care nimeni nu voia să le realizeze, care înghițea suplinirile din zilele de sărbătoare și care a fost capabilă până și să inventeze vreme de trei luni paragrafele prostești ale horoscopului. Da, ea, care trecuse drept oracolul din *Prairie Sun*, nu anticipase niciodată oribila concediere.

Acesta era oare triumful femeilor? Să le ardă de vii pe Ioanele d'Arc, pe puținele care începuseră singure și își făcuseră datoria cum se cuvine în lumea bărbaților? Diana P. se gândise cu naivitate că, odată cu sosirea noii echipe, munca ei avea să fie, în sfârșit, recunoscută, iar rubrica ei de lunea putea să se lărgească, printr-o nouă

contribuție la cincisprezece zile, în suplimentul duminical, unde scriau veteranii. Când o auzise pe șefă, pe robotul telefonic, că vrea să vorbească cu ea, se gândise că o cheamă ca s-o includă în noul proiect al ziarului. Dar se dovedise că nu. Pur și simplu, dorea s-o informeze că de luna viitoare aveau să se lipsească de ea, deoarece căutau voci noi și intenționau să transforme rubricile de opinie. Era o minciună, evident, întrucât cu ceilalți patru colaboratori, toți bărbați, nu îndrăzniseră, deși îșI aveau și ei propriile rubrici.

Diana P. trebui să înghită găluşca de a vedea cum pun o prietenă de-a directoarei, relativ mediocră, în locul ei. După cum se vedea, noul feminism consta în a face femeile interșanjabile. Nu contau meritele, eticheta de femeie era suficientă. Cartea de identitate pe care să figureze sexul feminin și prietenia cu directoarea erau de ajuns. Ce autoritate nemaipomenită avea noua ei șefă. Ce curajos acest feminism de prietene uşuratice: cu câtă mândrie pronunțau cuvântul *femeie*. Noul feminism era la fel de sectar ca politica de partide, iar acum Diana P. era șomeră și era femeie, la fel de femeie ca șefa ei, și cu un curriculum mult mai strălucit.

– Fetițo, nu poți să stai toată ziua în pat, îi zise maică-sa cu dulceață din uşa camerei. Te mai torturezi mult cu ce ți-au făcut nenorocitele alea?

Diana P. închise ochii și oftă:

– Sunt cinice. Nu au nici un drept, mamă, abuzează de sistem, și-au însuşit lupta tuturor femeilor ca să-și facă interesul. Invocă un fals feminism, care va sfârși prin a-l distruge pe cel adevărat.

– Și dacă stai în pat o să înfrunți mai bine falsul feminism? Draga mea, femei rele sunt de când lumea și pământul, la rândul meu m-am zbătut ca să te cresc singură și nu tocmai femeile m-au ajutat. Dacă ți-aș povesti ce piedici mi-au pus unele! Viața mea a fost mult mai zbuciumată decât concedierea pusă la cale de niște vipere. Vremea mea a fost groaznică. Pe sărmanul de taică-tău l-au omorât într-un război la care nu voia să se ducă, a fost carne de tun, eram atât de tineri. Bine că pe atunci nu ne obligau pe noi să ne ducem.

Mama Dianei P. înghiți cu noduri și crezu că vede în ochii fiicei privirea soțului decedat; trecuseră mai bine de patruzeci și șase de ani, dar tot nu trecea nici o zi fără să se gândească la el.

Se apropie de patul fiicei și încercă s-o convingă.

– Hai, Diana, scoală-te, fii din nou cea dinainte și uită de rahatul ăla. Te-ai simți mai bine dacă te-ar fi dat afară un bărbat?

– Mamă, nu înțelegi. Ele vindeau ideea de a reînnoi ziarul și de a lupta pentru egalitate, pentru paritate. Dar era paritatea prietenelor lor. Paritatea găștii lor de femei! adăugă Diana P. cu emfază și cu furie.

– De ce credeai că, dacă sunt femei, sunt oameni mai buni?

Mama Dianei P. se așeză pe marginea patului și își scrută fiica cu duioșie; avea privirea tatălui ei, dar restul îl moștenise de la ea. De la fizic până la voce și la modul de a se exprima. Uneori i se părea că vorbește cu o versiune a ei mai tânără cu douăzeci de ani.

– Au promis cititorilor că vor apăra femeile, iar colaborările mele erau impecabile, răspunse în cele din urmă Diana P., cu privirea pierdută.

– Fetițo, haide, dă-te jos din pat, o rugă maică-sa. De o săptămână te tot gândești la asta. Lupta împotriva falsului feminism, sau cum vrei să-l numești, nu se poate face lamentându-te sub cearșafuri. Ai spus-o chiar tu, ai un curriculum impecabil, iar cu toată experiența ta, nu încape îndoială că există alte ziare care vor fi încântate să se poată baza pe tine.

– Nu știu, mamă. Eu nu m-am ocupat să-mi fac prieteni, nu am contacte. Și mă simt o ratată. Cum explic lumii că noua echipă de femei care a venit să revigoreze *Prairie Sun* a hotărât să se lipsească de mine, care sunt la fel de femeie ca ele, și au făcut-o într-un mod arbitrar?

– Păi explică așa când te întreabă. Ca în rubricile pe care le scrii. Ceea ce ți s-a întâmplat e un bun exemplu de practici sinistre ale falsului feminism.

Diana P. își privi mama și se gândi că se simțea călcată în picioare din vina acelui feminism impostor, care dobândește putere politică și utilizează discursul egalității ca să ocupe posturi datorită parității, nu datoriră meritelor. Își imagină rubrica pe care o sugera mama ei, pe care o considera de un milion de ori mai inteligentă și mai curajoasă decât pe șefa ei și toată noua sa echipă, și încercă să redea ideea în cuvinte:

– E adevărat, mamă, cu acest fals feminism se stabilește un nou tip de corupție, a fi feministă nu mai e garanție de egalitate, acum, când au dobândit putere, au început să se pervertească și să devină sectare.

– Draga mea, aici e un articol. Lasă să se dospească tot ce ți s-a întâmplat, caută mai multe cazuri ca al tău și scrie-l.

– E prea personal și mă doare. Mie îmi place să scriu cu mintea deschisă, să mă gândesc la ce se petrece în lume și să povestesc cititorilor mei în mod pozitiv. Scriu despre actualitate și despre preocupările pe care le avem cu toții.

– Păi aceste practici dăunătoare pot fi o temă de actualitate care să intereseze și să fie de folos pentru ca feminismul să-și facă autocritica și să se îmbunătățească.

– Mamă, nu sunt obiectivă, m-au dat afară. Cățele alea m-au dat afară, repetă Diana P. cu amărăciune.

– Desigur, falsul feminism al cățelor te-a lăsat pe drumuri. De aceea trebuie să te scoli și să nu te mai ascunzi în camera asta.

Diana P. se ridică în capul oaselor și se dădu jos din pat, făcu doi pași și se opri să se uite pe fereastră. Pe banca lipită de zid erau trei pisici care contemplau scena cu atenție. Lovi ușor cu unghia în geam și una dintre pisici mieună, răspunzând salutului său. La orizont se vedea un tractor verde cu o remorcă în partea din spate. Îl urma alt tractor, care aspira grânele și le expulza printr-un tub deasupra remorcii celui dintâi. Strângeau recolta și Diana P. zăbovea de o săptămână regretându-și umilitoarea concediere. Abia dacă se ridicase din pat, făcuse duș și se pieptănase. Devenise o femeie neîngrijită și plângăcioasă. Își aminti de vara în care unul dintre primii ei iubiți o lăsase cu ochii în soare și ea se vârâse în pat și ieșise doar când nu mai avusese încotro. Stătuse închisă în aceeași cameră până când se înecase cu plânsul și îi venise să vomite, iar mirosul propriei transpirații îi dădea o senzație de rânced. Fusese părăsită și mirosea a înfrângere.

Acum, concedierea o împinsese spre un regres care o ducea înapoi în infernul adolescenței. Și atunci existase un grup de fete care îi amărâseră viața. În ecuația primei iubiri neîmpărtășite se adăugase comportamentul răutăcios al câtorva colege care o torturau în timpul pauzei. Cel mai mult o irita faptul că nu se apărase nici înainte, nici acum. Nu-și trimisese șefa la dracu' și nu-i spusese că a o concedia făcea parte din noul discurs feminist, că ar fi trebuit să intre în pământ de rușine, căci la urma urmelor era la fel de imorală ca bărbații pe care îi critica. Pentru că înnoirea feministă cu astfel de femei, care reproduceau rahatul bărbaților, nu valora o ceapă degerată, era doar o poză care făcea nedemnă adevărata luptă pentru femei, care apropo, se dădea pe alte câmpuri de bătălie. Cine le apăra pe bunicile negre din cartierele de la periferie, înconjurate de nepoți, pentru că fiii lor erau în cimitir, ciuruiți de gloanțe? Acelea chiar că

erau ca vai de ele și meritau o revoluție. Sau fetițele prostituate în zonele turistice ale țărilor asiatice. Lista de femei pentru care merita osteneala să lupți era interminabilă, cauzele se desenau pe o hartă a lumii imaginară, cu țări unde abuzurile împotriva femeilor sunt sistematice. Toate acestea o umpleau de mânie. Jurnalistica era marea ei vocație, credea în transformările sociale, credea în cititorii ei ca în niște suflete angajate, care îi înțelegeau și îi împărtășeau preocupările. Și totuși, noii echipe de femei vocea ei i se păruse atât de nesemnificativă, că o concediaseră. Ce paradox, vocea ei feminină, mica torță aprinsă lângă litri de testosteron ani în șir, fusese redusă la tăcere de umiditatea vâscoasă a estrogenului pe care îl emana falsul feminism.

Mama Dianei P. era mărunțică, energică și entuziastă. Își privea fata și i se făcea milă de îmbufnarea ei. Căruntă, cu riduri și cu aer debil, era, totuși, o femeie de fier, care simțea o empatie profundă pentru suferință. Poate de aceea aduna animale abandonate și se îngrijea de oamenii cei mai vulnerabili. Văduvia îi marcase tinerețea și trebuise să-și nască și să-și crească fata singură. Nu sunt cuvinte să-i exprime chinul când fusese informată, fiind însărcinată cu Diana P., că soțul îi murise torturat de inamic. Ani de zile după aceea se deșteptase în toiul nopții plângând și strigându-și bărbatul în vise. Dar la fermă, pe care o moștenise întâmplător de la un unchi îndepărtat al soțului, putuse să-și găsească liniștea. Se făcuse fermieră și învățase să se împace cu semănăturile și cu orizontul de nori care acopereau cerul. Fata ei, pisicile și ogarii, într-o viață simplă, ascultând radioul și împletind coșuri de răchită, deveniseră ingredientele fericirii sale cotidiene. Sora ei locuia în alt stat, la aproape o mie de kilometri distanță, încât trebuise să se mulțumească să-și primească nepoții în vizită o dată pe an. Ei i-ar fi plăcut să-i aibă aproape. După moartea părinților, simțise că sora era cordonul ombilical care o mai lega de copilărie.

Războiul îi fusese sfârșitul înainte de început. Războiul bărbaților, abisul de ură în care îi trimiteau să moară pe tinerii soldați. Mama Dianei P. încă plângea cu furie necontenită îngrozitoarea moarte a soțului. Războiul îi furase viața, iar când i se născuse fiica se gândise ușurată că, fiind fată, nu va trebui să plece pe câmpul de bătălie. Apoi istoria s-a schimbat și nu mai era obligatoriu să te înrolezi. Atât bărbații, cât și femeile puteau să fie soldați și să se înroleze în armată ca profesioniști. Ce mai rahat feminismul, își zisese atunci mama Dianei P., egalitatea acum consta în a merge împreună în tranșee ca

să ucizi și să te lași ucis, să fii soldat profesionist era acum o opțiune de viață egalitară, dar în realitate era o tristă opțiune pentru săraci. Pentru că, în cele din urmă, săracii erau cei care se duceau la toate războaiele. Patria soldaților săraci. Dacă ea ar fi putut să schimbe cursul istoriei, ar fi interzis războaiele. În asta consta forma ei de a înțelege feminismul, în care bărbații ar fi rămas deopotrivă în casă, alături de femei.

Acum fiica ei nu avea de lucru și pe biata de ea concedierea o durea de două ori mai mult, întrucât crezuse că feminismul șefei sale și al echipei de femei care o însoțea era o garanție de calitate. Însă nu-și dăduse seama că, la nivelul acesta, în societatea în care trăiau, calitatea umană nu avea sex și nici gen.

– Diana, mă duc să iau un ogar pe care voiau să-l sacrifice, vino cu mine, haide.

Diana P. ieși din îngândurarea ei.

– Nu înțeleg de ce mai e încă deschis cinodromul ăla.

– Câtă vreme va exista cine să parieze, vor continua să exploateze câinii, răspunse mama ei cu o expresie gravă.

Mama și fata se îndreptară spre mașină. Diana P. își contemplă înfățișarea de învinsă în reflexul din geam și mama ei încercă s-o consoleze, conferind perspectivă supărării ei:

– Sunt ființe care au o viață și mai tristă decât a ta.

– Știu, mamă, tot ce ni se întâmplă e relativ, dar micile nedreptăți, minusculele gesturi răutăcioase te cufundă în infern.

– Acum crezi în Dumnezeu?

– Bine-ar fi, mamă, bine-ar fi să cred în Dumnezeu sau în forțe binevoitoare supranaturale care împart dreptate în fiecare zi. Însă deocamdată cred doar în infern. Tot ceea ce se întâmplă e impregnat cu gesturi răuvoitoare și egoiste.

– Noi suntem o forță supranaturală, care se duce să aducă încă un câine acasă. Vom fi zeițele amărâtului pe care vor să-l omoare pentru că a rămas șchiop. Nimeni nu vrea un câine șchiop. Însă noi, da.

– Privind lucrurile în felul ăsta, mă faci să mă simt mai bine.

Diana P. o asculta cu o enormă simpatie. Mama ei era o zeiță în mijlocul semănăturilor și a cerurilor imense. Pisicile și câinii o adorau, deopotrivă cu imigranții și familiile acestora, pe care îi ajuta și le dădea un loc de muncă legal și bine retribuit când avea de semănat sau de strâns recoltele. Femeia aceea înfăptuise mici miracole cu niște pământuri fertile, pe care porumbul, soia și orzul creșteau abundent și, în mod ciudat, întotdeauna scăpau de plăgi.

Ajunseră la benzinăria unde fusese lăsată cușca cu tristul ogar șchiop. Ogarii sunt animale extrem de sensibile, iar făptura aceea tremura plângând, conștientă de propria-i singurătate. Mama Dianei P. se apropie de cușcă cu o curea și o zgardă în mână. Animalul putu să-i miroasă bunătatea, chiar dacă nu o cunoștea, intui că femeia aceea mărunțică era salvatoarea lui și se ridică cu timiditate, în timp ce ea deschidea cușca și îl mângâia pe cap.

– Sărmanul de tine, ce frumos ești, îi spuse pe un ton duios.

Ogarul era uriaș și avea un aspect murdar și neîngrijit, asemănător cu al fiicei sale, care observa scena de la câțiva metri.

– Ești superb, zise mama, și o să-ți spun Feminism.

– Mamă, fii serioasă, că e un câine; în plus, e mascul.

– Te asigur că adevăratului feminism nu-i pasă de asta. Important e să ne gândim la el cu dragoste sinceră.

– La câine sau la feminism?

– La amândoi.

Diana P. și mama ei se întoarseră acasă cu Feminism, iar pisicile și ceilalți doi ogari trebuiră să se obișnuiască cu prezența lui. Feminism era un ogar enigmatic și bun, pe care pisicile îl priveau mereu cu neîncredere. Era cel mai mare dintre toți, însă era infirm de un picior din față, la care avusese o rană deschisă, supurantă și pe care în cele din urmă trebuiseră să i-l amputeze. Deși avea o prestanță impresionantă, îi era greu să se miște și nu putea să alerge. Îi plăcea să se tolănească în portic și să-i țină companie mamei Dianei P., care își petrecea timpul împletind coșuri de răchită. Animalul avu o bătrânețe fericită la ferma aceea, în ciuda tinereții zbuciumate, presărate cu curse și încheiate cu amputarea piciorului. Iar Diana P., cum anticipase mama ei, își găsi de lucru la ziarul concurenței și continuă să scrie articole și rubrici. Nu îndrăzni să scrie niciodată articolul despre falsul feminism, chiar dacă, din când în când, mama ei îi aducea aminte:

– Fetițo, nu uita să-i dai în vileag pe cei care profită de feminism și îl corup. Povestește ce ți s-a întâmplat.

– Ce face Feminism? se grăbea Diana P. să întrebe.

– Bine. E foarte drăgăstos, îi răspundea mama ei.

18. VREMEA SEMINȚELOR

În dimineața aceea, Diana P. își dădu seama că maică-sa nu avea s-o vadă niciodată îmbătrânind. Îi trecu prin cap ideea aceasta tulburătoare când se spăla pe dinți și scuipa apa cu care își clătea gura. Mama ei înainta în vârstă și Diana P. refuza să înțeleagă acest proces. Totuși, când se uită în oglindă în ziua aceea, atât de devreme, se văzu aproape identică cu imaginea în prezent continuu pe care o avea despre mama ei. Se simți reflexul ei viu, îi lipsi doar să exclame „mamă", iar oglinda să-i răspundă cu vocea duioasă a mamei sale. Același nas, aceleași trăsături, aceleași riduri în jurul ochilor și pe frunte. Cu toate că ea îi spunea mereu că avea privirea tatălui, Diana P. se transformase într-un soi de clonă a mamei sale. A imaginii aceleia limpezi pe care o avea despre ea de când era adolescentă. Probabil faptul că nu-și mai vopsea părul contribuia la asemănare. Poate faptul că lucra cu Eloy, un fotograf mai tânăr decât ea cu mai bine de douăzeci de ani și căruia trebuia să-i amintească reguli de bază ca punctualitatea sau să nu fumeze în mașină, o făcea să semene și mai mult cu ea. În ce moment încetăm să mai fim fiii cuiva și devenim adulți responsabili?

Un reportaj despre conservarea semințelor și despre fragilitatea albinelor o scosese din îngândurarea ei dependentă de ecrane, care o făcea să citească necontenit la birou știrile care soseau de la agențiile de informații. Să se întoarcă pe câmp, să descifreze apocalipsa pe care o anunțau ecologiștii. Să verifice direct stresul albinelor și bolile rare care afectau insectele polenizatoare. Să învețe despre toate punctele de vedere și polemicile dintre partizanii produselor organice și ai celor agro-chimice, și să i se explice cu lux de amănunte, pentru ca ea să poată traduce toate acestea cititorilor în mod clar. În noaptea anterioară, Diana P. fusese gata s-o sune pe maică-sa, ca să-i dea câteva idei legate de experiența sa cu ferma, dar se gândise că va fi mai ușor s-o consulte după interviuri, când va scrie reportajul și o vor invada îndoieli concrete.

Eloy alerga spre esplanada parcării conștient că ajunge foarte târziu. Cu Diana P. cel mai bine era să marcheze cum se cuvine distanțele; dacă pe ea o deranja lipsa de maturitate a tânărului fotograf, lui i se părea o pedeapsă să trebuiască să lucreze cu doamna aceea care îi aducea aminte de maică-sa. Devii independent, te umpli de tatuaje, cercei și piercinguri, îți găsești un loc de muncă unde să

faci ce îți place, pentru ca în cele din urmă să fii obligat să petreci zile întregi cu o versiune înăcrită a propriei mame. Ar fi putut să-l trimită să lucreze cu Cathy sau cu Richard, care erau mai tineri și mai amuzanți, dar nu, avea datoria să lucreze cu doamna în vârstă, pe care în secret o numeau Doña. Sosise ultima, însă își dădea aere, întrucât, după cum spunea, o recomandau ani îndelungați de muncă asiduă la ziarul concurenței. Mama lui măcar își vopsea părul și avea grijă să se aranjeze. Diana P. avea un caracter asemănător cu al mamei sale, dar inconfundabila înfățișare a bunicii Renata. Deși bunica lui era mult mai elegantă și își strângea părul alb într-o frumoasă coadă împletită și o lega cu fundă, în vreme ce Diana P. obișnuia să și-l poarte în vânt și nepieptănat, ceea ce îi conferea un aspect de bătrână nebună, care îl dojenea pentru că fuma, sau pentru că dădea muzica prea tare, conducea peste limita de viteză, sau intenționa să depășească brusc.

„Eloy, pentru Dumnezeu, nu ne grăbim atât de mult."

„Suntem la raliu și eu n-am aflat?"

„Tâmpitul din față ne-a demonstrat că e un imprudent, nici să nu-ți treacă prin cap să-l urmezi, Eloy, că te cunosc."

Reportajele de o zi erau suportabile, dar la acesta aveau să stea patru, iar lui îi revenea sarcina de a fi șofer, pentru că Diana P. detesta să conducă pe autostradă și îi provoca migrenă. Îi impunea lui să conducă, dându-i instrucțiuni, sfaturi și ordine:

„Harta zice că trebuie să urcăm pe un drum forestier, care se ivește la dreapta".

Eloy se străduia să vadă ieșirea pe care i-o indica Diana P. și reduse viteza. În seara trecută băuse și se culcase târziu, încât se simțea ca un vampir agonic, ascuns dincolo de niște ochelari groși de soare. Lui nu-i plăcea deloc să se trezească devreme, în timp ce pe Diana P. o revigora. Ea ura nopțile, să se trezească înfierbântată în toiul unui vis la două și să nu mai închidă ochii până dimineața. Eloy, în schimb, dormea ca un prunc când se întorcea de la chefurile lui, de la barurile care se închideau și de la învins pe toată lumea la aruncat săgeți la ținta din perete. Știa că avea un reportaj de câteva zile cu Diana P. și că trebuiau să se scoale devreme, dar râsetele prietenilor la tejgheaua barului îl făcuseră să ajungă târziu la întâlnire și să aibă prima înfruntare: „Ți se pare normal să mă faci să te aștept patruzeci și cinci de minute?" Acesta fusese salutul Dianei P., în timp ce Eloy murmura o scuză și își înăbușea dorința de a fuma o țigară care să-l ajute să suporte mahmureala. Nu îndrăzni să-i ceară să conducă ea.

Speră că la opt dimineața nu vor fi controale de poliție. Dormise puține ore și pesemne că îi rămăseseră destule urme de la cheful noctambul în vene. „Sunt zece kilometri pe șoseaua asta. Ai grijă, că drumurile de nisip pot să fie înșelătoare."

Nici măcar nu avuseseră timp să bea o cafea, Diana P. se înțelesese cu primul intervievat pentru amiază și îi era jenă să întârzie. „Oamenii au programul lor, Eloy, de aceea punctualitatea e importantă. Întârzierea unuia le provoacă celorlalți o spirală de timp pierdut."

Eloy se gândi la timpul minunat al cearșafurilor și al pernei, la ce bine era să dormi toată dimineața, până când corpul îți spunea că e de ajuns. Diana P. se gândea la o scuză pentru întârziere. Reportajul ei avea să aprofundeze polaritatea opțiunilor agricole, cultivarea ecologică și eforturile pentru a păstra diversitatea genetică a semințelor originale față de utilizarea pe scară largă a celor cu pesticide și a semințelor modificate genetic din agroindustrie. David împotriva lui Goliat, într-o luptă tăcută, în care insectele polenizatoare începeau să dispară. Diana P. învățase cu anii că gesturile salvatoare le făceau oamenii. Rita, mama ei, era marele exemplu, viața ei era un prelungit gest de bunătate, de aceea pe ea o durea să se imagineze pe ea însăși bătrână fără s-o aibă pe maică-sa alături, să contemple bătrânețea din golul absenței pe care într-o zi avea s-o lase ființa pe care o iubea cel mai mult pe lume.

„Diana, am ajuns", vocea lui Eloy îi întrerupse gândurile. Sosiseră la centrul de conservare a semințelor, la capătul lungului drum de pământ. Era pe o esplanadă înconjurată de mici grădini. Era alcătuit din două ferme și o hală gigantică, fără ferestre și recent construită. Un câmp împrejmuia o bună parte a instalațiilor, iar în spate, urcând puțin pe colină, se ivea începutul unei păduri dese. Îi întâmpină un cuplu de imigranți din America Centrală, cu pălării de pai, mănuși și pieptare de lucru, care curățau una dintre grădini: „Lewis e sus, cu albinele, se întoarce repede".

Eloy pregăti camera și începu să facă fotografii. În realitate, ar fi vrut să se întindă să doarmă pe câmpul acela, lângă primul copac solitar care anunța desișul fraților săi. Lewis apăru cu costumul său de apicultor atârnându-i pe braț. Era un bărbat de vreo șaizeci de ani, cu ceva burtă și cu o abundentă barbă albă. Diana P. se gândi cu umor că miticul David, cel care înfrunta speculația și exploatarea exagerată și sălbatică a pământului, avea înfățișarea lui Moș Crăciun. Lewis le arătă instalațiile și angajamentul proiectului său față de albine și față

de semințe. Locul acela păstra o colecție de mai bine de douăzeci de mii de semințe de excelentă calitate. Pentru Lewis, timpul semințelor era acum. Dacă nu se acționa acum cu hotărâre și era vorba de a proteja numărul maxim de mostre în mod global, n-aveau să mai existe semințe de calitate în viitor. Impactul agriculturii modificate genetic compromitea serios culturile organice. Exista riscul de contaminare, pentru că insectele polenizatoare nu distingeau tipul de flori. Depozitul lui Lewis avea vocație post-apocaliptică, o parte din construcție era un buncăr imens, săpat în pământ, unde se păstrau semințele. Lewis aspira ca proiectul său să fie un soi de arca lui Noe cu toate semințele din lume.

Diana P. petrecu câteva ore străbătând toate cotloanele clădirilor și semănăturile, în vreme ce lua notițe și înregistra o parte din conversații. Eloy făcu fotografiile de rigoare și rătăci după bunul plac prin gospodărie. După-amiază își continuară drumul spre nord, iar pentru ziua următoare plănuiseră o vizită la o fermă familială de culturi, asemănătoare cu a mamei ei, deși mult mai mare, și o serie de interviuri luate unor medici rurali care lucrau prin zonă. Jurnalismul de investigație e prieten cu motelurile de pe drum, iar când se lăsă seara, cu căscatul ei portocaliu, aleseră un Inn de două etaje, cu pereți roz și ferestre imense. Dianei P. îi reveni camera 8 și lui Eloy, cea alăturată. Diana P. intră căscând în a ei, cu chef să bea un ceai de mușețel din pliculețele pe care le avea mereu în poșetă și să facă un duș lung. Eloy se simțea răcorit și lucid. Își alungase oboseala de dimineață cu o siestă îndelungată pe pajiște, lângă copacul solitar, în vreme ce Diana P. zăbovea în interminabilul buncăr, stând de vorbă despre importanța semințelor și a albinelor. Ziua nu fusese chiar atât de rea, le dăduseră să mănânce tocană de legume cu pui de la fermă, iar tipii care lucrau cu ecologistul acela mesianic erau din Honduras, ca tatăl lui. Erau mulțumiți de patron, plantau tot felul de flori sălbatice și ajutau la clasificarea semințelor. Nu părea un loc nepotrivit pentru a te retrage să aștepți sfârșitul lumii.

Eloy ieși din camera lui și aprinse o țigară de foi, cu un gust care i se păru divin. Diana P., cu nevrozele ei în privința mediului înconjurător, îi ceruse să nu fumeze în ferma semințelor, iar Eloy își înfrânase pofta ca să evite o ceartă absurdă, ca cele pe care le avea cu maică-sa din cauza tutunului. Profită ca să fumeze o a doua țigară și să contemple apusul soarelui. „E momentul vampirilor", gândi răutăcios, o să facă duș și o să iasă să dea o raită. La vreo cinci sute de metri se afla un soi de bar rulotă, care arăta bine. Deodată, simți un

coș dureros pe cuta din spatele urechii. Părea să aibă ceva ciudat lipit de piele. Avu un presentiment rău și bătu la ușa camerei ocupate de colega sa. Diana P., care făcuse duș recent, era îmbrăcată într-o pijama de bumbac cu flori; cu înfățișarea aceea, era cu adevărat versiunea americană a bunicii Renata.

– Ce s-a întâmplat? îl întrebă Diana P.

– Am ceva care mă doare după ureche, zise băiatul agitat.

– Lasă-mă să văd, îi răspunse ea, își căută ochelarii de apropiere și îl conduse la baie.

Lumina oglinzii era împodobită cu becuri rotunde, în stilul unei cabine de actriță, care iluminau spațiul cu intensitate.

– Eloy, nu te mișca, ai o căpușă.

– Ce scârbos! strigă băiatul cu dezgust.

Diana P. scoase o pensetă din trusă, vată, alcool și căută unul din flacoanele ermetice pe care le ținea ca să-și pună cerceii.

– O să ți-o scot, e destul de mare.

– La dracu', Diana, la dracu'. M-am tolănit ca să-mi fac siesta pe pajiște, în timp ce tu erai în buncăr cu interviurile. Crezi că am luat-o de acolo?

– Da, dragule, nu trebuie să părăsești niciodată drumul, pajiștile sunt zona de trecere a cerbilor și a căpușelor. Va trebui să te examinez în profunzime.

Eloy se sperie, simțea înțepături în axile; ideea de a avea mai mulți paraziți uriași sugându-i sângele i se păru dezgustătoare.

– Transmit boli, nu-i așa? întrebă speriat.

– Nu-ți face griji, o să ți le scot pe toate, le ducem mâine la medicii de la dispensar și o să-ți dea antibiotice, dacă socotesc necesar. Ți-ai dat seama foarte repede, o să vezi că nu ți se întâmplă nimic. Boala Lyme are nevoie de mult mai multe ore ca să se instaleze, vei fi bine.

Eloy se bucură nespus că se afla în călătorie cu Diana P. În total, îi găsi cinci căpușe: cea de la ureche, una vârâtă în ombilic, lângă inelul piercingului, două la capătul coapsei și ultima, în subsuoara dreaptă. Diana P. fu conștiincioasă și foarte delicată, îi aduse aminte de maică-sa și de bunică-sa Renata căutându-l de păduchi când era copil și se întorcea acasă scărpinându-se în cap cu amândouă mâinile. Diana P. îl controlă pe Eloy cu meticulozitatea cu care o ajuta pe mama ei să depisteze căpușe la animalele pe care aceasta le adopta. Corpul acelui băiat plin de tatuaje părea harta ascunsă a unei lumi paralele. Era locuită de dragoni și ființe mitologice, de litere stranii și de chipuri întunecate. O întreagă demonstrație de forță și putere,

care acum se supunea tremurătoare minuțioaselor mâini ale Dianei P., pensetei sale și ochelarilor pentru ochi obosiți.

Să simtă respirația femeii străbătându-i pielea era o ușurare și îl proteja pe Eloy de teamă și de repulsie. Băiatul își aminti niște fotografii din *National Geographic*, care însoțeau un reportaj despre legătura dintre acești acarieni și dinozaurii cu pene. În urmă cu o sută de milioane de ani, căpușele sugeau deja sângele strămoșilor păsărilor. Resturile bieților dinozauri cu pene erau oase vechi în muzeele de științe naturale, iar nedoriții paraziți cu opt picioare păreau, totuși, fosilizați în ornamentul interior din chihlimbar birman al unei frumoase bijuterii.

19. SENSUL LUCRURILOR

Samuel nu-și găsea locul în lume, dar se străduia. Cu toate că era pe punctul de a împlini treizeci de ani, continua să aibă aerul de adolescent dizgrațios. Își potrivise turele de la supermarket astfel încât să poată ajuta câteva zile la ferma Ritei. Acolo se simțea întotdeauna bine cu ogarii. Numeroasele pisici pe care le adăpostea Rita nu-i plăceau prea mult, dar după câini era nebun. Favoritul său era Feminism, ultimul adoptat și cel mai neputincios dintre cei trei, pentru că își pierduse un picior din față, îi trebuiau îngrijiri speciale și îi puseseră o structură cu roți, care-i conferea o relativă independență. Apoi erau Lloyd și Keaton, niște ogari mai agitați și cu mobilitate mult mai bună, în ciuda faptului că șchiopătau de picioarele din spate. Lui Samuel îi plăcea să-i perie, să le dea de mâncare și să-i scoată puțin la plimbare. Ogarii se bucurau atât de mult când îl vedeau, încât pe el îl invada o veselie stranie. Câinii aceia infirmi erau cel mai bun anxiolitic, îl scoteau din angoasă și din gândurile obsesive.

Cu cele paisprezece pisici era mai rece și incapabil să le distingă. Și asta, cu toate că felinele îi arătau multă afecțiune și i se frecau în grup de picioare când le punea kilograme de biscuiți uscați în troacele din lemn pe care le fabricase Rita.

– Nu știu cum poți să știi care e una și care e cealaltă, mie toate mi se par la fel, îi spunea femeii.

– Sunt foarte diferite. Uite, Samuel, îi răspundea Rita arătându-i o pisică vărgată, cu gât alungit și cu picioare fine, asta e Isis, am luat-o murdară și bătută, biata de ea era pe șosea, plină de căpușe și gestantă cu patru pisoiași. Rita oftă. Parcă a fost ieri și au trecut șapte ani. Nu-i vezi alura de zeiță egipteană? Nu-i simți energia?

– Hmmm. Samuel nu știa prea bine dacă să-i dea dreptate cu convingere, sau doar să aprobe din cap și să continue cu sunetele lui guturale: Hmmm.

– Și a trebuit să-i păstrez toți puii, fiindcă, deși erau descendenții unei zeițe, pe aici nimeni nu mai vrea pisici. Deodată, celor șapte pe care îi aveam din diferite bătălii, li s-a adăugat familia aceasta în întregime.

– E adevărat, familia trebuie să rămână unită, răspundea Samuel cu o oarecare ironie.

– Pe aici vine fiica ei, Cleo, diminutiv de la frumoasa Cleopatra, iar aceia trei de acolo, din spate – Rita indica trei pisici vărgate, cenușii, care îi priveau de la distanță –, sunt frații ei, Keops, Kefren și Mikerinos, toți, demni faraoni dintr-o cultură ancestrală. Iar acesta care te salută e Groucho, i-ai văzut petele negre de pe față? Parcă ar avea mustață și sprâncene mari.

Groucho se freca bucuros de picioarele lui Samuel.

– Sigur, ca Groucho Marx.

– E cel mai bătrân din grup, a sosit într-o zi în casa asta, în urmă cu mai bine de cincisprezece ani. Uneori, pisicile te aleg pe tine. Știai asta, nu?

– Adevărul e că eu, Rita, nu sunt mare amator de pisici.

– Te caută, te răsfață... Pisicile fac parte dintr-o altă realitate, își au propria energie, de aceea faraonii egipteni le îmbălsămau și le adorau.

Samuel se uita cu curiozitate, încercând să-și aducă aminte care e una și care e cealaltă. Groucho era dintre puținele pe care și le putea aminti cu precizie.

– Pe partea asta vin Harpo, Zeppo și Chico.

– Harpo e blondul ăsta păros, nu?

– Ai ghicit. Cred că îi seamănă.

– Da, e leit, mama mă ducea să văd filmele fraților Marx când eram mic.

– Nu-mi spune că tu ai cunoscut vechiul cinema!

– Firește.

– Am crezut că generația ta nu l-a mai prins, îmi aduc aminte că am dus-o pe fata mea, dar ea e mult mai în vârstă decât tine. Ce înșelător poate fi timpul, să ordonezi toate amintirile în mod cronologic e cel mai greu.

Rita rămânea gânditoare și se uita spre orizont cu un aer absent și enigmatic, iar Samuel nu prea știa cum s-o scoată din absențele acelea stranii. Femeia îi povestea ceva și deodată cădea pe gânduri la frazele care păreau să facă aluzie la viața ei.

– Îți plac comediile alb-negru? întreba Samuel ca să rupă vraja, în timp ce se apleca să pună biscuiții uscați în troacă, iar Groucho și Chico i se urcau pe spate și mieunau veseli.

– Mă întrebi din cauza elogiilor pe care li le-am adus?

– Da, se observă că îți place cinematograful dinainte.

– Mai e și Marilyn, care e cea mai recentă și jucăușă.

În momentul acela apăru o pisică cu coada ridicată, blondă cu ochi mari, căprui și cu elegante pete albe pe picioare, în chip de mănuși. Samuel o mângâie, Groucho și Marilyn erau cei mai drăgăstoși cu el și singurii pe care putea să-i recunoască fără să șovăie. Și Marilyn era încă o pisicuță care nu împlinise un an și se încurca în propriile picioare, jucându-se tot timpul. Fusese pisica numărul paisprezece; cu sosirea ei se depășise fatidicul număr treisprezece.

– Lipsesc fetele, trebuie să fie în casă. Rita se referea la Meg, Jo, Beth și Amy, patru pisici de diferite culori și proveniențe, care erau bătrâne și preferau să rămână în casă și să doarmă.

Ele nu se mai grăbeau să mănânce și, în orice caz, se trezeau dimineața devreme, când Rita împărțea farfurii cu mâncare umedă din niște cutii de conserve *gourmet*, cu care completa mâncarea uscată.

– O să plec în călătorie zece zile, Samuel, și voi avea nevoie să te ocupi de ăștia.

Când Rita îi povesti că are de gând să-și ia o vacanță, tot efectivul de pisici și de câini era în porticul din lemn, scrutând cu atenție reacția lui Samuel.

– Crezi că vei putea să rămâi să dormi la fermă, în timp ce eu sunt plecată? întrebă femeia.

Pe Rita o îngrijora ca animalele să rămână singure prea mult timp. Semănăturile aveau alt ritm, iar muncitorii puteau să se descurce bine pe cont propriu, dar pisicile și câinii aveau nevoie de ea, trăiau din dragostea și din siguranța pe care ea li le dădea. Deși poate că în realitate ea avea nevoie de animale.

– Nu va trebui să împletești răchită în portic, ca mine, pur și simplu îți aduci câteva cărți și stai în casă.

– Mi-ar prinde bine să învăț să fac coșuri de răchită, îi zise Samuel zâmbind. Mamei mele îi plac mult coșurile tale.

– Cu ani în urmă le vindeam, dar acum nu sunt prea perseverentă, fac cu mult mai puține și mă dor articulațiile. Rita își privi mâinile și căzu pe gânduri, contemplând textura fină a ridurilor: Îmi place să mă legăn și să mă odihnesc.

– Voi putea să mă așez în balansoarul tău când vei fi plecată? zise Samuel pe un ton ghiduș.

– Desigur, asta e ideea, să nu-mi observe absența, pentru că tu vei supraveghea totul de aici.

– Va trebui să mă pun de acord cu cei de la supermarket.

– Ți-aș fi recunoscătoare, răspunse Rita, ușurată să afle că Samuel ar putea să rămână să aibă grijă de animalele ei.

– Unde ai de gând să te duci? întrebă el cu curiozitate.

– Nu știu încă, dar vreau să pun lucrurile în ordine. Să fac o călătorie care să mă ajute să-mi înțeleg viața.

Samuel o ascultă amuzat, Rita era mai în vârstă decât mama lui, dar avea un mod de a fi care o făcea să pară mai tânără. Îl miră că dorea să facă o călătorie ca să-și înțeleagă viața. Se întrebă ce o fi însemnând să-și pună viața în ordine cu o călătorie pentru cineva ca ea.

– Când pleci? o întrebă.

– Peste două săptămâni. Vei putea să aranjezi totul și să vii să stai aici?

– Fii liniștită, că rezolv.

Samuel se gândi că, în plus, va profita ca să facă să coincidă cu propriul său concediu, să-și ia câteva zile și să se odihnească înconjurat de ogari și de pisici. Luă una dintre mingile de tenis vechi și mușcate de pe jos și i-o aruncă lui Lloyd, care o prinse din zbor.

– E straniu că ogarii tăi nu fugăresc pisicile, îi zise Ritei.

– Știu că trebuie să conviețuiască cu ele.

– Dar impulsul ogarilor e să alerge după tot ce se mișcă.

– Ogarii mei nu au un astfel de impuls, e ca și cum ar ști că pisicile fac parte din locul acesta. Nu le-au fugărit niciodată.

Rita îi scoase lui Feminism structura de roți și puse animalul pe o pătură, lângă scaun.

– De acesta trebuie să ai grijă cum se cuvine și să fii atent când vrea să se odihnească tolănit.

– Nu-ți face griji, Rita, toți se vor simți minunat. Îmi place să vin aici să te ajut, îmi place să am ocazia de a petrece mai mult timp cu ei, poți să pleci liniștită.

În noaptea aceea, Rita se gândi la călătoria care putea să-i fie de folos ca să-și înțeleagă viața. Îi trântise fraza lui Samuel în mod aproape inconștient și acum trebuia să fie consecventă cu impulsul acela. Ogarii ei nu alergau după pisici, dar ea formulase năzuința de a alerga, de a face o călătorie. Distractiv era că nu avea nici una plănuită, pur și simplu îi trecuse prin cap să-i spună asta lui Samuel, pentru că în fond voia să se oblige să iasă din fermă și să-și ia o pauză. Să se vadă din afară, să-și privească viața de pe marginile rutinei.

Uneori îi soseau cărți poștale de la fina ei, Heather, care devenea o călătoare pasionată, iar Rita se gândea la călătoriile pe care nu avea să le facă niciodată, pentru că toate acestea o prinseseră prea bătrână. Heather era o tânără agitată și hotărâtă. Tocmai își terminase primul an la Center for Cartoon Studies, în Vermont. Voia să obțină un atestat de doi ani la școala aceea originală, care îi forma pe noii creatori de benzi desenate. Condusă de un prestigios autor de romane grafice, era situată pe White River Junction, un sat de aproape două mii cinci sute de locuitori, care fusese decisiv în dezvoltarea feroviară din secolul al XIX-lea, dar care își pierduse forța la mijlocul secolului XX din vina mașinilor și autostrăzilor. Școala, înființată în 2004, era un spațiu stimulant pentru tinerii promițători care voiau să trăiască din crearea benzilor desenate alternative și a romanelor grafice.

Pe mama lui Heather, prietenă cu Rita de treizeci de ani, o îngrijorase destul de mult că fata ei, imediat ce terminase liceul, voia să folosească banii destinați pentru absolvirea unei facultăți, pe care i-i lăsaseră bunicii pe un libret de economii, ca să se ducă la școala aceea stranie, cu oameni ciudați care creau benzi desenate. Rita își sprijinise fina și o liniștise pe mamă:

– Fie ca răzvrătirea cea mai gravă a fetei tale să fie dorința de a face benzi desenate. Las-o să-și obțină atestatul acela și să fie fericită. Pentru ea, totul are sens când desenează.

– La cât de deșteaptă e și ce bună e la istorie și la literatură, se plângea mama lui Heather. Nu-i înțeleg încăpățânarea cu domeniul ăla.

– Sunt alte timpuri.

Rita încerca să justifice pasiunea finei sale pentru desenele animate și zâmbea gândindu-se ce diferită de ea era prietena ei, mult mai tânără și mai sperioasă în privința tuturor lucrurilor care ieșeau din convențional.

– Vrem să meargă la facultate, studiile acelea tehnice nu sunt ceva clar. E o chestie prea nouă, înainte trebuie să se ducă la o universitate ca lumea, să absolve o facultate normală, apoi să facă un master sau să-și ia un atestat în ciudățenii.

– Dacă ea crede că să plece la Vermont și să stea cu oamenii din mediul benzilor desenate o s-o ajute, mai bine s-o facă acum. Să o obligi să facă ceva ce nu vrea nu va produce decât conflicte, cursurile de la universitate cer învățare și angajament academic, iar ea nu-și

dorește asta. Eu sunt dispusă să-i dau o mână de ajutor, dacă nu vrei să folosească fondurile bunicilor ei pentru această aventură.

– Nu e vorba despre asta, dar nu înțeleg de unde îi vine mania asta cu caricaturile și desenele.

Heather explica lumea desenând viniete, povestea viața prin intermediul desenelor, limbajul ei erau caietele pline de schițe și notițe ilustrate. După primul său an la școala aceea originală din Vermont, se dusese în Spania să se documenteze pentru un proiect de desen animat didactic autobiografic, cu care voia să-și încununeze atestatul pentru al doilea an. Heather descoperise că Peninsula Iberică era plină de enclave arheologice și îi venise ideea să traseze o rută contemporană a romanizării. Periplul acela prin Spania era începutul unui proiect vital, în care călătoriile, dialogând cu istoria locurilor, aveau să dea sens romanelor sale grafice. În plus, Spania era o țară sigură pentru o fată din Statele Unite cu rucsac și dorință de a o străbate.

Heather simțea o recunoștință enormă pentru nașa ei, Rita, datorită sprijinului ei necondiționat, și îi trimitea cărți poștale artizanale, pe care le elabora ea însăși, desenând pe carton gros și alb detalii ale incredibilelor monumente văzute și îi relata scurte anecdote despre feluritele obiceiuri spaniole.

Pe Rita o atrăgea Spania, își promisese s-o viziteze de când o găzduise la ferma ei pe Aurora, o femeie spaniolă care se afla pe șosea când se iscase una dintre tornadele care devastau din când în când regiunea. Fusese o experiență îngrozitoare, din care ieșiseră tefere, iar de atunci le lega o frumoasă prietenie. Totuși, Rita nu avea chef să urce într-un avion, nu voia să traverseze nici un ocean, nici să facă un efort excesiv. Avea chef să vadă alte peisaje, să se lase dusă, să iasă din rutina de la fermă; poate că era prea bătrână pentru marile călătorii și trebuia pur și simplu să caute una pe măsura ei. Să-și viziteze fata, pe Diana P., putea fi o opțiune, să se îndepărteze puțin și să stea într-un motel cu piscină, să reflecteze, putea fi alta. Nimic prea complicat, dar o ambianță de tihnă și de meditație într-un loc îndepărtat, ca să gândească altfel. Trebuia doar să schițeze o mică rută, cu vreun muzeu sau loc pitoresc, să se lase dusă. Deodată, se entuziasmă cu ideea călătoriei și adormi. La picioare avea o armată de pisici încolăcite în propriile vise. Cei trei câini se odihneau pe covoarele aflate într-o parte și în alta a patului. Toți dormeau îmbrățișând senzația deplină a fericirii pe care o conține odihna.

În seara aceea, Samuel se duse acasă bucuros. Ideea de a rămâne singur, având grijă de ferma Ritei, îl însufleți. De o viață întreagă făcea lucruri din inerție, trăia simpla rutină de la supermarket, deschizând cutii, așezând produse, observând oamenii cum cumpără lucruri. Putea să descrie viața fiecărui client prin prisma obiceiurilor alimentare. Aproape toți mâncau foarte prost, el nu era excepția, căci se mulțumea cu semipreparatele de la raionul de mâncare congelată.

Nici nu-și mai aducea aminte de câți ani lucra la supermarketul acela cu lumină gălbuie și cu difuzorul care intona de zeci de ani aceeași melodie. Era ca și cum locul acela ar fi fost timpul repetat la infinit. Rita îi spusese că voia să călătorească pentru a-și pune viața în ordine. El o avea pe a lui atât de simplificată, că singura sa preocupare era să-și amintească numele celor paisprezece pisici și să le recunoască atunci când treceau să-l salute sau îi cereau de mâncare. El nu avea nevoie să-și înțeleagă viața, a trăi era a trăi, pe faptul acesta fundamental se baza rutina muncii sale și conformismul cu ceea ce îi fusese menit. Acum trebuia să se străduiască puțin să distingă toate pisicile acelea, trebuia să le recunoască. Începu să le enumere și, ca întotdeauna, își amintea doar de Marilyn și de Groucho, știa deopotrivă cine era Harpo, ca mutulețul creț cu corn muzical. Pisicile în vârstă, care dormeau aproape toată ziua pe canapeaua din casă, erau fetele, dar nu avea chef să citească romanul din care luase Rita numele cu care le botezase.

Poate că, dacă el le punea propriile nume celor patru, ar fi putut măcar să le deosebească. Problema era s-o vadă pe fiecare în propria esență, dar nu avea în minte prea multe nume feminine cu care să le poată asocia. Firește că Rita îl numise pe unul dintre ogari Feminism, și era un mascul, iar prin urmare simți că și el putea să-și ia o licență secretă ca să boteze fetele cum îi venea pe chelie. La urma urmelor, gândirea lui lua toate hotărârile și i-ar fi plăcut ca ele să fie patru din Răzbunătorii originali pe care i-au creat Stan Lee și Jack Kirby în 1963.

Membrii echipelor de supereroi de Marvel puteau fi toate pisicile. De copil fusese fan înfocat al celor Patru Fantastici și încă era, însă asocia personajul lui Sue cu domnișoara Valeria, o învățătoare de școală primară, de care se îndrăgostise platonic cu mulți ani în urmă, și nu voia să atingă imaginea aceea. Dacă pisicile Ritei se prefăceau în supereroi din echipa Răzbunătorilor, era capabil să și le amintească pe toate, fără nici o problemă. Mai mult decât atât, aveau să-și ascundă personalitatea secretă de supereroi sub identitatea pe care

Rita li le-o dăduse, astfel puteau conviețui ambele nume, iar el avea să fie singurul care cunoștea adevărata identitate de justițiari care luptă împotriva dușmanilor. Totul avea sens în capul său și își dorea deja să revină la fermă, ca să scruteze pe îndelete fiecare pisică, pentru a discerne ce personaje se ascundeau sub petele vărgate. Samuel avea un talent special pentru a se bucura de viață, pentru a conferi noi posibilități gândirii sale și, cu ideea aceea, cu mica provocare de a descoperi și trasa povestea care locuia în pisicile Ritei, adormi și, încă o noapte, se odihni liniștit.

20. DESCOTOROSIRI

Pe un carton alb, Aurora Altano scrise cu majuscule cele două cuvinte magice care rezumau încheierea definitivă a capitolului american: MOVING SALE. Nu-i mai rămânea decât să se descotorosească de ce era în casă, să se descotorosească de obiectele care dăduseră sens aventurii sale în Vestul Mijlociu și pe care nu putea să le ia cu ea la întoarcerea în Spania. Vesela din ceramică neagră cu modele pretins japoneze, prăjitorul de pâine argintiu, ceainicul, mașina de cafea care le imita pe cele din cafenele și îi permitea chiar să facă spumă de lapte, ca să-și prepare deliciosul *latte macchiato*. Prosoapele de bumbac albastre, cearșafurile crem din bumbac extrafin egiptean, tacâmurile și cești pentru micul dejun cu diferite desene și inscripții. Vindea deopotrivă toate mobilele: dormitorul cu minunata saltea, capul patului și măsuțele din lemn de pin asortate, masa rotundă din sticlă din sufragerie cu patru scaune metalice, un birou vechi, pe care ea însăși îl achiziționase la alt *moving sale*, pentru că viața ei acolo se construise cu lucruri de care alții se descotorosiseră. Uneori nici măcar nu exista scuza unei mutări pentru a organiza o vânzare privată. Se putea întâmpla ca obiectele din trecut să ocupe prea mult spațiu în casă și era bine să se aerisească și să iasă în stradă, ca să facă parte din alte vieți. Aceste mici exerciții de curățenie se anunțau cu niște afișe care spuneau YARD sau GARAGE SALE.

Aurorei Altano îi plăcea să se plimbe prin cartier când vecinii ei se descotoroseau de materialitatea haotică a vieților lor anterioare. Le scoteau în cutii de carton care miroseau de obicei a umezeală, din cauza odihnei indefinite a lucrurilor în beciuri. Discuri de vinil, jocuri de masă, vaze cilindrice din sticlă, medalii și cupe care reflectau victoria la tot felul de turnee, haine demodate, figurine de ceramică ciobite, care fuseseră rațiunea de a fi a vreunei vitrine, manuale școlare, jucării din plastic vechi și benzi desenate, multe benzi desenate cu supereroi, care constituiseră comoara vreunui fiu adolescent care absolvise deja facultatea și nu le ducea dorul. De parcă maturitatea ar fi implicat uitarea superputerilor pe care le evocau paginile acelea pline de viniete.

Semnificația a tot ceea ce se vindea era un adio definitiv de la lucrurile care cândva au avut sens. Pentru Aurora Altano, evoluția existenței umane nu putea târî după ea tot bagajul de obiecte care

ne-au însoțit, de aceea trebuia să ne descotorosim de ele. Și trebuia s-o facem într-un mod demn, dându-le posibilitatea de a continua să fie utile în viața cotidiană a noilor proprietari. Ce ar fi făcut Aurora Altano fără acele chioșcuri improvizate pe esplanadele de acces la garajele caselor? În Spania, lumea nu-și vindea vechiturile în felul acela. Cine voia lucruri ieftine, se ducea la târguri, la chioșcurile de pe stradă sau la magazinele de mâna a doua. Nu-și vedea vecinii etalând fără pudoare ceea ce odinioară au fost comorile lor, sau ale vreunei rude apropiate, care nu se întorsese după ele. În vânzarea aceea en détail era deopotrivă o urmă de uitare, de transformări familiale în care unii membri au încetat să fie protagoniști în propriile case.

Figurinele de ceramică aminteau de bunicile decedate, care nu putuseră să le ia cu ele în mormânt. Aurorei îi plăcea să dea de figurine, mai ales din cele care repetau modele de dansatoare și de clovni. Multe din ele erau de Lladró, o firmă de porțelan spaniolă de succes, care în anii șaptezeci și-a făcut loc în magazinele americane de decorațiuni. Fuseseră foarte populare la vremea lor, dar acum așteptau lipsite de strălucire și cam murdare să le dea cineva o a doua șansă. Aurorei i se făcu milă de ele și, în cei cinci ani cât locui în Vestul Mijlociu, le colecționă. Unele erau plesnite și altele erau imitații îndoielnice care, totuși, aveau suficientă entitate pentru ca Aurora să le adauge colecției. Acum era rândul ei să se descotorosească de asortimentul ei particular. Se gândi să ia cu ea una ca amintire, cea a fetiței cu puiul de cerb, care era aproape intactă și fusese prima pe care o achiziționase când se instalase în căsuța ei închiriată cu un etaj și devenise asiduă la ceea ce numea „descotorosirile celorlalți". Dar ce sens avea să-și pună porțelanul acela în valiză? Chiar dorea să evoce aventura americană cu figurina aceea? În realitate, făcuse o pasiune pentru bibelourile Lladró pentru că îi aminteau de mătușile ei, Rocío și Camila. Nostalgia, simplul dor îi inspirase dorința de a colecționa figurinele. Să se întoarcă însemna că nu mai trebuia să-și evoce ființele dragi cu obiecte stranii. Aurora se gândi la micile altare pe care le așezau în casele lor vecinii ei mexicani de Ziua Morților. Lumânările și fotografiile de familie ale celor care nu mai erau, craniile din zahăr și hârtia de mătase colorată pe o față de masă brodată.

Pe Aurora ideea morții rudelor ei în vârstă o îngrozea, colecția de figurine de Lladró era un omagiu existenței vii a adoratelor sale mătuși, cam în vârstă. În cei cinci ani petrecuți de Aurora în mica

Americă din Vestul Mijlociu, încercând să dea sens carierei sale profesionale, s-a bucurat de lealitatea nezdruncinată a celor două mătuși în formă de epistole. Cele două femei și-au făcut obiceiul de a-i scrie săptămânal cu mâna lor scrisori în care o informau punctual de rutinele lor, evenimente de familie și ceea ce considerau știrile cele mai relevante din Spania. Abdicarea regelui Juan Carlos și noua monarhie a lui Felipe al VI-lea le dăduseră ocazia să relateze îndelung. Scrisorile lor se amestecau cu utile rețete de bucătărie. Mătușilor le plăcea să adauge tăieturilor din ziar cu știri din actualitatea politică rețetele unui univers de feluri de mâncare variate, la îndemâna oricui: *torrijas*, *flan de huevo*, orez cu lapte sau gogoși. Deserturile erau în general vedetele rețetelor în corespondența aceea la care Aurora contribuise atât de puțin. De multe ori se gândise să-și imite mătușile și să le trimită cu aceeași afecțiune lungi scrisori manuscrise, relatându-și aventurile. Însă o făcuse doar în prima lună, când se acomoda și nu știa prea bine cum să-și suporte noua viață. Le scrisese două scrisori lungi, povestindu-le peripețiile ei. Ca zbuciumata ei sosire în 2012, când simțise pe propria piele efectul devastator al tornadelor. Se mutase ca să devină supervizoare șefă la o firmă în expansiune de turbine eoliene, ca să fie regina parcurilor eolice cu morile lor de mai bine de 67 de metri, și o întâmpinase unul dintre vârtejurile acelea gigantice care se formează cu forța brutală a vântului.

Tot răul spre bine, își amintea Aurora, fiindcă îi oferise găzduire Rita, o femeie minunată, care locuia la o fermă, înconjurată de pisicile pe care le adunase și de ogarii infirmi pe care îi adopta. Anii trecuseră, dar menținea legătura cu ea, salvatoarea ei, pe care o considera un fel de a treia mătușă, mătușa americană, pe care încerca să o viziteze de două ori pe an, deși locuia cam departe. La un moment dat, în timp ce mângâia ogarii aceia, Aurora îi descrise Ritei nemaipomenita cruzime care se comitea încă în anumite zone din Spania cu ogarii și cu câinii Warren. Pe Aurora o deranja să vorbească urât despre țara ei, însă considerase că Rita, mântuitoarea ogarilor, trebuia să știe adevărul despre ce se întâmpla cu ei în Spania. Se creau legi pentru a proteja animalele, dar existau niște comportamente sociale demne de dispreț, foarte greu de eradicat. Rita a rămas perplexă când a descoperit că înșiși vânătorii care îi foloseau pentru sezonul de vânătoare îi spânzurau apoi, sau în cel mai bun caz îi abandonau în voia sorții. Supliciile la care erau supuși câinii de vânătoare erau unul dintre lucrurile care o scoteau din

sărite pe Aurora Altano. Cum era posibil ca vânătorii spanioli să se descotorosească de lealii lor câini cu atâta sadism? La originea omenirii era vânătoarea, iar în trecutul acela îndepărtat, cu triburi nomade care practicau vânătoarea și culesul fructelor se înfiripase prietenia dintre oameni și câini. Aurora se gândea la oamenii primitivi din caverne și și-i imagina mai generoși și mai empatici decât vânătorii din prezent. Supraviețuirea depindea de coeziunea tribului, iar domesticirea animalelor trebuie să fi fost un factor foarte important. Se pierduse sensul de grup, respectul față de ființele vii care fac parte din familie, chiar dacă nu sunt omenești. Aurora știa că vara Spania se umplea de câini și pisici abandonați, pentru că nu doar vânătorii erau implicați în ritualul acela atât de trist al maltratării animalelor. Gloata aceea din prezent n-ar fi supraviețuit în alte epoci, întrucât cel care-și abandonează animalele e capabil să facă același lucru cu părinții; câte povești necugetate cu copii nerecunoscători îi spuseseră mătușile ei.

Noroc că esența binelui strălucea mai puternic. Tocmai, tatăl ei vitreg, care era un om cordial și cumsecade, adoptase un câine abandonat pe șosea în urmă cu câteva luni.

– Făptura era dezorientată și amărâtă, mi s-a făcut milă, îi povestise Aurorei în una din convorbirile lor telefonice. Nu înțeleg oamenii care își abandonează câinii. Ce individ își lasă animalul de companie pe șosea? continua să spună tatăl ei vitreg. Veterinarul i-a căutat microcipul ăla și nici nu-l avea. I-a făcut vaccinurile și deparazitarea, pesemne că stătea singur de ceva timp, deoarece era plin de căpușe. Era jalnic, sărăcuțul.

– I-ai pus nume? îl întrebase atunci Aurora.

– Da, o să-i spun Cañete, zisese tatăl ei vitreg.

– Cañete? răspunsese surprinsă.

– În onoarea lui Santi Cañizares dragonul, unul dintre cei mai buni portari pe care i-a dat istoria Spaniei.

Cum tatăl ei vitreg era amator de fotbal, Aurorei i se păruse amuzantă aluzia aceea personală la un portar.

– Lumea nu-i apreciază suficient de mult pe portari, este jucătorul care suportă cea mai mare presiune. Dacă ai vedea ce atent și inteligent e animalul, ai înțelege, adăugase bărbatul.

– Nu mă îndoiesc, răspunsese Aurora râzând.

– Cañete s-a retras. Știi că s-a făcut pilot de raliuri?

– Habar n-aveam, replicase Aurora.

– Păi da, și a concurat în Sierra Morena cu Suzuki. Îmi plac oamenii care se reinventează, aidoma acestui câine. Cine știe ce greutăți a îndurat.

– Bine că ai apărut în viața lui.

– O să vezi ce simpatic e când o să-l cunoști.

Aurora nu-și făcuse niciodată curaj să-și ia un animal de companie. Poate acum, când se întorcea în Spania definitiv, era un bun moment. Avea să adopte și ea un câine abandonat, cum făcuseră Rita și tatăl ei vitreg. Își închipui că se plimbă cu un câine pe străzile din Madrid. Apoi se gândi că, înainte de a lua o hotărâre atât de importantă, trebuia să se obișnuiască cu orașul și cu revenirea. Și ea fusese un fel de portar al firmei de turbine eolice la care lucra, oprind tot felul de goluri, spetindu-se mereu, fără să fie apreciată suficient. Era epuizată, venise momentul să se reinventeze și să se facă pilot de raliuri, ca portarul care îi plăcea atât de mult tatălui ei vitreg. Să-și cumpere un teren la munte, să restaureze o căsuță și să se ducă să stea într-o *pedanía*, cum făcuse o veche prietenă din școală. Să se întoarcă la țară, să se întoarcă la sate, să se integreze în peisajul naturii, să caute paradisul pierdut în viața mai simplă. Pentru că Aurora nu avea nevoie de prea multe lucruri ca să fie fericită. Ea ar fi fost o nomadă perfectă străbătând oazele deșertului Sahara. Ce ușor era să idealizezi alte vieți și alte epoci, să evadezi din toate în gând! Asta reprezenta partea bună a faptului că era singură și fără obligații, se putea imagina pe ea însăși începând multe vieți diferite.

Pe Aurora o bucura să știe că acum tatăl ei vitreg îl avea pe Cañete, așa cum Rita avea o legiune de pisici și de ogari. În animalele acelea se condensa un antidot împotriva singurătății. În mica Americă din Vestul Mijlociu învățase multe despre singurătate. Era păcat că simțea asta ca pe un soi de deșert invizibil și nu avea energia vânturilor prielnice, care puneau în mișcare turbinele și se transformau în electricitate. Se gândi la noile mori fără brațe care se creau, care nu aveau să mai facă rău păsărilor, la progresele tehnologice preocupate să facă lumea mai bună. Se gândi la contrastul dintre întregul planetar și propria-i nimicnicie senină ordonându-și casa ca s-o expună la sfârșitul săptămânii. Să se descotorosească de obiecte și de mobile avea să fie exercițiul ei de despărțire. Să dea altă existență lucrurilor, altă șansă ca să dăinuie.

Moving sale începu într-o sâmbătă dimineața. Căsuța fu copleșită de vecini și curioși care sfârșiră prin a lua totul, la prețuri reduse. Până și figurinele de Lladró cu fisurile, cu petele și cu cojiturile lor își

avură publicul. Aurora se simțea din ce în ce mai eliberată văzând că lucrurile ei își găseau găzduire în alte mâini. Duminică dimineața sosiră doi tineri cu o furgonetă de mutări închiriată; în după-amiaza anterioară rezervaseră multe dintre mobile. Încărcară cu bucurie patul cu salteaua lui și noptierele, canapeaua din sufragerie cu măsuța auxiliară și biroul cu scaunul lui ergonomic. Perechea de proaspăt căsătoriți era fericită cu prețul pe care îl ceruse Aurora ca să ia loturile acelea, lucrurile erau aproape făcute cadou. Aurora voia să rămână casa goală, ca s-o dea înapoi exact cum o găsise. Anticipând că totul avea să se vândă, cumpărase o saltea gonflabilă ca să petreacă ultima noapte. Îi veni ideea de a se caza într-un hotel de lângă aeroport, dar vru să-și ia rămas-bun de la casă în felul ei. Să doarmă în ea până la sfârșit era felul ei de a-i spune adio. Femeia care se întinse pe salteaua de plajă se simțea ca o fetiță plutind în derivă. Poate acesta era efectul pe care îl căuta în ceremonia aceea de plecare. Să se simtă ca o ființă plutitoare, ca o ființă ușoară care inhalează răsuflarea încrezătoare a vieții noi care o aștepta la întoarcere. În respirația ei adormită se condensa o lume de posibilități. Universul deplin al visurilor dulci, al vieții mature care oferă o a doua șansă.

În acea ultimă noapte, golul casei se umplu de o fericire inestimabilă, iar Aurora Altano se trezi în zori atât de veselă, că zâmbetul îi dură toată călătoria transatlantică. Fericirea plină de speranță făcea parte din natura umană și ea trebuise să locuiască foarte departe ca s-o înțeleagă.

21. PÂNTECELE BALENEI

Trei zile și trei nopți petrecu James zbătându-se între viață și moarte în ceea ce crezu că era pântecele unei balene. Se înverșunase să fie soldat, ca tatăl și bunicul său. Dacă maică-sa ar fi trăit, poate l-ar fi convins să-și aleagă o profesie mai puțin dură. Să învețe o meserie fără atâtea riscuri și care să-i ofere mai multe satisfacții. Fiindcă a fi soldat înseamnă să faci parte dintr-o masă densă, care se prăpădește din vremuri imemoriale. Dar James nu înțelegea abstracția dureroasă și mortală a acestei meserii atât de vechi. Vru să fie soldat, să imite gestul exaltat al strămoșilor săi și să plece să lupte pe pământuri îndepărtate, ca să apere patria. Visa să crească pe câmpul de bătălie, să călătorească departe, să cunoască alte locuri, să învețe să respire praful uscat al lucrurilor neliniștitoare, să se hrănească cu adrenalina celor care trăiesc fiecare clipă de parcă ar fi ultima.

Copilăria îi fusese marcată de imensul gol pe care îl lăsase violenta dispariție a mamei sale, iar absența ei era o rană încă sângerândă. Vinovatul de traumatizanta pierdere, un concitadin care vindea asigurări, nu binevoise niciodată să mărturisească unde ascunsese trupul neînsuflețit. Nimeni nu putuse să-l convingă să spună, iar cu anii devenise un iluminat care se credea fiul lui Dumnezeu în închisoare. Gândul acesta în legătură cu mama lui și urma ei de chinuitoare și silită absență constituia bagajul amar care ocupa mintea lui James.

Alegi să fii soldat cu frivolitatea furioasă a adolescenței, pentru că vrei să împărtășești sentimentul deplin al bărbaților curajoși. Pentru că vrei să crezi că viața ta trebuie să se topească în forja Istoriei cu majusculă. Pentru că există un neam de luptători care vine din negura vremurilor și harta Pământului s-a fabricat cu sângele soldaților necunoscuți care, la fel ca el, erau gata să moară pentru patrie. James făcea parte din cei care aleseseră să trăiască cu senzația că trec pe lângă moarte, cei care mergeau pe marginea prăpastiei simțind brazda invizibilă a gloanțelor atingându-i la fiecare incursiune. Nimeni n-a putut să-i scoată epopeea aceea din cap. Bunicul lui fusese în războiul din Vietnam, iar tatăl era alt mare luptător din războiul din Irak, deși acum devenise alcoolic. James nu judeca prăbușirea tatălui său, îl văzuse căzând de când avea șapte ani, prefăcându-se într-un băutor depresiv când își pierduse soția. I-o

smulseseră din propria casă și el nu se aflase acolo ca s-o apere. Neputința aceea introvertită deschisese un abis în sufletul său.

Golul imens al lipsei de apărare, al vulnerabilității absolute îi marcase familia. Și în călătoria aceea, James văzuse sute de familii însemnate cu același gol. El era soldat, iar satele în ruină prin care trecea erau pline de familii îngrozite care îi aduceau aminte de angoasa bunicii când evoca pierderea mamei sale:

– Demnitatea de a ne da înapoi trupul ei neînsuflețit, chiar dacă e ciopârțit. Biata mea fată merită asta, o auzise pe bunică-sa spunându-le unor prietene venite în vizită, ca să-i consoleze.

James era încă un copil și asculta neliniștit lamentările de pe coridor:

– De ce neagă, dacă toate probele demonstrează că a ținut-o închisă în portbagaj?

– Taci, că te aud copiii, îi spunea în șoaptă una dintre prietene.

El și fratele lui erau copiii care nu puteau să audă lucrurile acelea. Ceva îngrozitor se întâmplase în portbagaj. Un om rău o luase pe mama lor și ei nu trebuiau să audă ce spuneau adulții.

Ce însemna să fii ciopârțit? Îi era greu să înțeleagă vocabularul bunicii lui care plângea întruna. James pe atunci avea multe întrebări pe care nu îndrăznea să le formuleze. Mami nu mai era acasă și în atitudinea adulților care îi însoțeau nu era decât tristețe. Gravitate și amărăciune exprima chipul tatălui său, disperare și angoasă al bunicii, furie, multă furie era în năbădăile fratelui său mai mic care izbucnea mereu în plâns. Toți ochii aceia impregnați de profundă tristețe, plini de o disperare asemănătoare cu a chipurilor noi, pe care le întâlnea acum pe drumurile de nisip. În expresia chipurilor femeilor era privirea bunicii lui, cu gura încleștată, buzele strânse, înghițindu-și amărăciunea.

James nu știa cum să-și explice trăirile sale de soldat. Era un tânăr în continuă alertă, îmbrăcat în camuflaj, cu coif și armură, ducând cu el o pușcă și niște ochelari speciali care îl ajutau să vadă prin ceața nisipoasă a deșertului. Nu exista un câmp de bătălie concret, pentru că totul era zonă de război. Îl impresiona distrugerea satelor și docilitatea disperată a supraviețuitorilor, care îi aduceau aminte de timpurile cele mai dureroase ale copilăriei sale, când descifra semnificația morții violente a mamei sale și enigma care învăluia imposibilitatea de a-i recupera cadavrul.

Trei zile și trei nopți petrecu James asudând în agonia rănilor, convins că se află înăuntrul unei balene care îl izola de zgomotul

infernal al războiului. Știa că e pe moarte, dar nu-i era frică, se consola cu imaginile din zilele de permisie la Cádiz, străbătând străduțele orașului. Îi apărea imaginea catedralei Sfintei Cruci de lângă mare. Citise în planul-ghid că era un amestec de stiluri: baroc, rococo și neoclasic, de asemenea, că fusese nevoie de o sută șaisprezece ani ca să se termine construcția. În momentul acela se gândi la anii pe care îi mai avea de trăit și contemplă albeața altarului principal, încadrat de coloanele și cei doi îngeri ai lui, care țin în mâini cădelnițele argintii. Evocă mirosul acelui templu luminos, plin de flori și lumânări aprinse. Rătăcise până pe plajă și zăbovise așezat pe mal, uitându-se la edificiu.

Marea îl ajuta să suporte angoasa rănilor și senzația de sufocare pe care o simțea înăuntrul monstrului marin. Era foarte aproape de ruinele mormântului profetului Iona, distrus de militanții jihadiști din ISIS cu câțiva ani în urmă, dar James nu știa lucrul acesta, impactul exploziei îl dezorientase. Călătorea cu trupele irakiene pentru a sprijini recucerirea Mosulului, pentru a recupera orașul și a expulza combatanții Statului Islamic. James avea abia douăzeci de ani și se afla deja în epicentrul hărții istoriei. Ciudatele scene din jocurile video de război din adolescență se amestecau cu imaginile reale ale ultimului atac.

Nimeni nu venea să-l salveze din lenta agonie, în care marea, catedrala din Cádiz și îngerii albi îl făceau să creadă că tovarășii lui vor sosi în cele din urmă să-l scape. Dar soldații mor de cele mai multe ori singuri. Războiul este marea singurătate care îi numește pe oameni și ne face pe toți egali. Nu există un moment de armistițiu; istoria, religia, realitatea sunt un război continuu, care simbolizează însăși descompunerea tuturor corpurilor care locuiesc în fiecare prezent. James acum se simțea precum pasagerul clandestin din istoria patriei sale, se dusese la război convins că jocurile video erau anticamera unei trepidante aventuri. Totuși, deocamdată nu se întrevedeau cuvintele *game over* și nici nu avea capacitatea de a opri scena. Se întrebă dacă GPS-ul său mai emitea semnale în pântecele singurătății imense pe care o simțea. Începu să atingă pereții ciudatei firide umede și pământii și își imagină moartea ca în desenele medievale ale scheletului cu coasa. Mii de războaie și moartea se evocau necontenit în praful alb al oaselor. Scheletul său n-avea să fie foarte diferit de al colegilor săi de expediție irakieni sau de al dușmanilor din Statul Islamic. Peisajul cu nisip și ruine era o mare intermediară între viață și moarte. Pântecele balenei era purgatoriul

și putea aștepta doar lumina la capătul tunelului și infinitul, plin de căldura mamei sale moarte așteptându-l pe celălalt tărâm. James nu se temea de moarte, pentru că vorbea limbajul lumilor paralele și suprapuse. Același idiom înflăcărat al adversarilor săi. Deșertul era presărat cu cadavre de soldați tineri care urcau în respectivele lor paradisuri. Era un murmur de îngeri care își împărțeau sufletele aruncându-și în văzduh capetele, brațele, trunchiurile și picioarele făcute bucăți. Totul era confuzie, unde se presupunea că în sfârșit trebuia să fie pace și armonie.

Poate dezordinea aceea de religii și de suflete îngrămădite în abisul istoriei făcu ca moartea să evite corpul lui James și să ia doar un picior complet și jumătate din celălalt. Probabil că profetul Iona îl protejă de pe ruinele mormântului său, ori zâna albastră care îi acordă lui Pinochio norocul de a se preface în ființă din carne și oase, căci James se trezi viu pe patul unui spital de campanie. Era mutilat și grav rănit, și era singurul supraviețuitor al unei sângeroase ambuscade.

Îl salvă pântecele pământului umed unde îi căzu trupul. Ajunse în golul unei bombe anterioare care căscase un tunel sub pământ și care ducea tocmai la mormântul dărâmat al profetului Iona.

Când James se întoarse acasă, bunică-sa îl primi emoționată. Nepotul ei nu se va mai duce la nici un război și îi rămăseseră brațele întregi, ca să se agațe de viitor.

22. DRAGOSTE ADEVĂRATĂ

Dragostea fusese răspunsul. Pulsiunea aceea a organismului care ne înșfacă cu forța ei de atracție invizibilă. Atât de simplu, o cascadă de dragoste debordantă schimbase cursul vieții Valeriei. Ceva asemănător cu o aversă care a luat cu ea tot ce fusese înainte. Valeria văzu în noua îndrăgostire ocazia de a scăpa de realitatea ei și de a-și inventa alta. Când îți schimbi țara și limba, totul are alt sens. În luna de miere descoperise că se căsătorise cu bărbatul nepotrivit și că, prin urmare, voia să-l părăsească, să șteargă vestigiile nunții și planurile de viitor pe care le făuriseră luni întregi.

Când își aducea aminte de zilele rupturii, simțea încă angoasa contagioasă provocată de lipsa dragostei, cu spaima pe care i-o lăsase în urmă. Cum să scapi de o relație în mijlocul unei țări a cărei limbă abia o cunoști? Valeria nu știa dacă își iubea soțul și, după o serie de certuri înflăcărate în mașina închiriată, nu-i trecuse prin cap nimic mai bun decât să urce într-un autocar și să dispară într-un moment în care soțul ei s-a dus la baie. Fuga ei impulsivă fu germenul unei îndrăgostiri definitive, care-i dădu curaj să-i spună adio lui Paul. Valeria obișnuia să se complice în materie de dragoste; înainte de nunta eșuată, trăise o idilă pasională cu Tom, un bărbat mult mai în vârstă decât ea, iar când să se mărite, asta o făcuse să ezite foarte mult. Însă Paul și ea aveau aceeași vârstă și predau amândoi la școală. Datorită tinereții se entuziasmaseră la ideea căsătoriei, ca proba irevocabilă, care dădea sens viitorului pe care îl visau. Totuși, conviețuirea de câteva zile în luna de miere prin Spania scosese la iveală aspecte ale personalității lui Paul care Valeriei i s-au părut insuportabile, iar imaginea idealizată a căsătoriei pe care doar ce o inauguraseră se spulberase imediat. De aceea se urcase într-un autocar cu destinație necunoscută într-o stație de serviciu, când Paul o lăsase singură câteva minute. Nu o invadase impulsul de a o șterge cu mașina închiriată, lăsându-l în pom, care ar fi fost altă posibilitate, ci dorise să se descotorosească de orice urmă a conviețuirii maritale, să-l abandoneze cu totul și să dispară. Să urce în autocar fusese marele ei gest eroic, să se lase câteva ore în voia balansării absorbite a șoselei, care o condusese în portul Algeciras.

Cu toate că nu știu unde se află până când nu-i explicară jandarmii care o văzură rătăcind cu lacrimi în ochi prin parcare. Lui Manuel, un tânăr jandarm din Cádiz, orele de engleză pe care le frecventa după-

amiaza la o școală de limbi străine îi prinseră foarte bine ca să-i dea o mână de ajutor americancei dezorientate. Cu radianții săi treizeci și trei de ani și titlul de First Certificate, avu grijă să faciliteze și să coordoneze reîntâlnirea Valeriei cu soțul ei, care o dăduse deja dispărută, crezând că fusese sechestrată. Când Paul ajunse în portul Algeciras, jandarmul și Valeria se remarcaseră unul pe celălalt și simțeau o atracție incredibilă. În ce constă această surprinzătoare îndrăgostire? Nici unul dintre ei nu știa s-o explice cu precizie, dar amândoi înțeleseră că nu puteau trăi unul fără celălalt. Că lumea nu mai avea sens dacă ea pleca înapoi cu soțul ei. Nimic din toate acestea nu-și spuseră, însă compatibilitatea invizibilă pe care o respirară în timpul petrecut împreună la punctul de trecere a frontierei zămisli propria-i magie. Amândurora li se accelerară bătăile inimii, se priveau și zâmbeau cu o expresie ridicolă, le transpirau mâinile și se simțeau atrași într-un mod vertiginos. Manuel își dădu seama că e înduioșat și fascinat de Valeria când i se confirmă prin stația de radioemisie că un american care nu vorbește spaniola își caută disperat soția pe șosea. Valeria era atunci liniștită și așezată pe un scaun, absorbită de gândurile ei, uitându-se pe fereastra parcării. Se gândea ce frumos e jandarmul îmbrăcat în verde, care o privea cu coada ochiului și îi zâmbea, la ce albastră e marea și la ce bine se simțea în biroul din tablă prefabricată cu băiatul cu buze cărnoase care se străduia să-i vorbească în engleza britanică. Manuel fu tentat să le spună colegilor săi că pe acolo nu trecuse nici o americancă, să caute în altă parte, că în ziua aceea tranzitul fusese ca de obicei, fără prea multe întâmplări neprevăzute.

Paul avu o profundă și tulburătoare senzație de vină în cursul orelor nefaste pe care le petrecu căutându-și soția, în ziua aceea absurdă și atât de caldă. Își dădu seama că n-o iubea și nu voia să îmbătrânească alături de ea. Dar să dorească aceasta cu Valeria dispărută i se părea sinistru. Dorise să n-o mai vadă niciodată în vreme ce termina de urinat și se privea în oglindă. Își blestemase precipitata nuntă, anunțată dinainte ca o catastrofă de către maică-sa, care îl sfătuise să nu se însoare cu fata aceea, că erau încă foarte tineri și pe deasupra presimțea că era o inconștientă.

– Nu mă asculți niciodată, Paul, iar noi, mamele, presimțim totul, îi spusese de câteva ori cea care îi dăduse viață pe un ton melodramatic, ca și cum am fi clarvăzătoare, ca și cum am putea anticipa viitorul fiilor noștri.

Mama lui își dădea ochii peste cap și pufnea cu vocea întretăiată și se prefăcea că e gata să izbucnească în plâns:

– Când o să înțelegi că eu am trăit multe vieți îndrăgostite și am greșit? Dar am învățat, de aceea trebuie să ții seama de ce îți spun. În adâncul sufletului simt că trebuie să-ți spun toate acestea. N-o să rezistați mult, nici nu-ți închipui cât mă doare această certitudine.

– Mamă, te rog, nu vreau să te aud. Nu începe iarăși.

– Ce păcat, ce păcat îngrozitor, murmura femeia, de parcă ar fi vorbit despre o nenorocire.

– O să vezi că totul iese bine, spunea Paul încercând s-o consoleze.

– Bine-ar fi să ai tu dreptate, iar eu să mă înșel, adăuga ea, dar după câteva minute revenea la teoriile ei vizionare despre căsătorie, comentând unirile care dăduseră greș ale copiilor prietenelor ei: Russell, băiatul lui Judy, n-a rezistat nici cinci ani cu fata aia atât de hotărâtă. Gândește-te că erau împreună de mai mult timp decât tine cu prietena ta, dar odată căsătoriți, n-au fost capabili să se suporte, căci, scumpule, dragostea nu e ușoară.

Îndrăgostirea băiatului trecu pe deasupra avertizărilor îndureratei femei care-l adusese pe lume. Oricât de multă experiență ar fi avut maică-sa, el trebuise să trăiască la persoana întâi magnitudinea discordiei absolute cu Valeria. În zece zile infernale, căldura andaluză topise toată consistența amoroasă care conferea sens perechii. Evident, nici maică-sa nu fusese în stare să intuiască asta. Ea le acorda cinci ani de viață conjugală, sau poate șapte, care este numărul pe care obișnuiesc să-l dea sociologii care evaluează lipsa dragostei și divorțurile în revistele de sănătate și frumusețe pentru femei. Șapte ani echivala unui ciclu de trăiri, iar asta mama lui Paul o știa mai bine decât oricine.

Paul se gândi mai întâi că Valeria se dusese de asemenea la baie. După ce așteptă mai mult de o jumătate de oră ca ea să iasă, presimți că ceva ciudat se întâmpla. Începu s-o caute și se sperie. Nu văzuse nimeni nimic, iar proprietarii cafenelei hotărâră să anunțe poliția, ca să-l ajute pe tânărul american derutat, care dădea târcoale pe la instalații cerând ajutor.

Când o localizară în portul Algeciras, fu simplu să urmeze ruta pe care i-o marcaseră agenții pe hartă. În orele pe care Paul le petrecu singur, conducând în direcția portului, încercă să-și imagineze pașii a ceea ce avea să fie ruptura definitivă. Să se imagineze din nou în mașină cu ea i se părea asfixiant, dar era clar că va trebui să stea de vorbă. Acum, când înțelegea că furia îi era indiferență, poate reușeau

să se scutească de noi și absurde certuri. Își spuseseră lucruri îngrozitoare și simțea o enormă repulsie față de soția sa. Cum putea o călătorie să aibă un efect atât de dăunător? Atâtea ore alături de Valeria pe șosele îl bulversaseră. Piatra turnurilor și zidurilor, clopotnițele, absidele, altarele, sculpturile însângerate reprezentându-l pe Hristos, micile piețe, farfurioarele cu măsline, sosul *salmorejo*, orele siestei, murmurul oamenilor pe străzi, căldura ziua și noaptea, căldura aceea densă și înăbușitoare..., suma tuturor senzațiilor și imaginilor ca o melodie lipsită de rezonanță, macerată în respirația asudată a istovirii.

Când ajunse pe chei și o văzu alături de jandarm, avu o revelație. Silueta corpurilor lor încordate lângă ușa biroului prefabricat, amestecată cu particulele de nisip din aerul uscat care venea din Sahara, schița o realitate paralelă propriei relații, care lui Paul i se păru eliberatoare. Văzu în ei posibilitatea dragostei, iar în el însuși, ieșirea demnă pe care o oferă gesturile cele mai simple. Astfel că se hotărî s-o părăsească, ceea ce în fond era cel mai bine pentru amândoi. Să-și ia rămas-bun de la ea în mod rapid și elegant, ca să rămână cu bărbatul în uniformă care-l privea cu curiozitate și tristețe.

Valeria nu voia să se întoarcă cu Paul, o îngrozea ideea de a urca din nou în mașina închiriată cu soțul ei, iar când văzu că nici măcar n-o privește, că îi scoate lucrurile din portbagaj și îi înapoiază verigheta, oftă ușurată. Fuga ei fusese mesajul tăcut pe care Paul avea nevoie să-l înțeleagă. Totul se terminase între ei și nu era acela momentul explicațiilor și analizelor. Adevărul e că niciodată n-a fost necesar să se exprime în cuvinte sentimentele de la sfârșit.

Divorțul, peste câteva luni, fu o formalitate simplă, pentru că nu aveau proprietăți și nici copii în comun. Valeria nici nu se prezentă la tribunal, nu fu nevoie, iar Paul reveni la rutina lui de profesor, ușurat că se despărțise atât de repede. Își refăcu viața fără să dea prea multe explicații nimănui, nici măcar mamei sale, iar peste zece ani se căsători cu o femeie cu numele de Megan, pe care o cunoscuse într-un bar. Se duseră în luna de miere prin Alaska, evitând astfel căldura, și nu existară certuri absurde, nici furioase. Deveniră părinții a trei copii, care aveau să le dea multe bucurii și șase nepoți. Lui Paul îi fu mereu clar că Valeria nu era femeia vieții lui și că despărțirea fusese cea mai bună decizie. Nici nu fu vreodată curios să afle ce a făcut ea. Când decola de pe aeroportul din Madrid ca să se întoarcă în Statele

Unite, își luă adio pentru totdeauna de la țara aceea și de la Valeria. Ea rămânea pe teritoriul acela fierbinte și el se întorcea în lumea lui.

Valeria se instală în peisajul de la frontiera marină și luminoasă. Orizontul de lumină intensă, de spumă și apă sărată se prefăcu în căminul definitiv al sufletului ei neliniștit. Își găsise adăpost pe coasta unei mări calde și cu aspect supus, unde în zilele transparente putea vedea conturul Africii. Noua ei viață se încropea între Algeciras și Tarifa și fu fericită. Timp de mulți ani își găsi seninătatea în colțul acela de lume, paradisul surferilor, al Peter Panilor care caută cărarea valurilor și le călăresc precum echilibriștii de la un mare circ de spumă și de alge; al celor care trăiesc beatitudinea pe valuri de câțiva metri, cu îmbrățișare alungită și jucăușă. Valeria nu putu să-și imagineze alt loc în care să locuiască în afară de coastele acelea. Rămase cu Manuel și din prima noapte dormiră îmbrățișați, mulțumiți că se întâlniseră într-o lume în care dragostea adevărată e supusă vicisitudinilor și aproape imposibilă. Trupurile lor goale simțiră gâdilătura plăcerii ca imensitatea universului. În ei se afla impulsul primitiv al ființelor vii, dar și bucuria umană a dragostei, ținându-și respirația chiar în clipa desfătării împărtășite.

În primii ani, Valeria a fost profesoară de engleză la școala unde fusese elev Manuel. Apoi au apărut puhoaiele de imigranți și s-a integrat în echipa de la Crucea Roșie care îi ajuta pe cei care soseau. De atunci a cunoscut mii de persoane disperate, le-a notat numele și locul de origine pe fișe, a coordonat grupurile și urgențele. A ascultat lamentările și poveștile înspăimântătoare din călătorii infernale. Ea, care avusese norocul de a-l întâlni pe Manuel, se întreabă de multe ori dacă toate sufletele acelea disperate își vor găsi locul pe Pământ.

– Ce trebuie să facem pentru ca cei de aici să înțeleagă prin ce trec oamenii aceștia și să nu le fie frică de ei? îl întreabă Valeria pe Manuel.

– Bine-ar fi să știu, răspunde jandarmul.

Manuel e conștient că în fond sunt foarte puțini cei capabili să se pună în pielea celor care vin pe plaje; până ce nu le trăiești sosirea, nu-i ai aproape și nu-i observi respirând sleiți, nu intuiești magnitudinea a ceea ce li se întâmplă. În ei, în suferința lor, este conținută povestea tuturor migrațiilor, relatarea civilizațiilor și dezechilibrele lor, lupta pentru existență, pentru subzistența pe care a schițat-o harta secolelor.

Valeria îi visează uneori pe înecații depozitați de valuri pe țărm, iar numerelor pe care li le atribuie le pune nume secrete și își

imaginează viețile lor frumoase, în locuri exotice, unde au fost concepuți cu dragoste. În zilele cele mai triste, când sunt copleșiți de furie și de mâhnire, Valeria trasează cu privirea un pod imens, de cincisprezece kilometri, care unește cele două continente. În fiecare zi se roagă să nu se înece nimeni în marea aceea superbă și i se plânge lui Manuel de lipsa mijloacelor, de durerea care străbate coasta, de golul care sălășluiește în disperarea tuturor naufragiaților din pricina sărăciei și a războiului.

– Azi-dimineață am adus la mal optsprezece în viață, dar am pierdut douăzeci. Chipul Valeriei schițează o grimasă de durere stăpânită și ea spune mai departe: Au recuperat trupurile neînsuflețite. Erau două femei însărcinate, trei copii, iar ceilalți erau bărbați tineri, nu cred să fi avut nici unul mai mult de treizeci și cinci de ani.

Pe Manuel îl preocupă modul cum își controlează Valeria sentimentele provocate de abisul acelor cadavre, se gândește că duce pe umeri toată povara amărăciunii fantasmatice a trupurilor inerte. Știe că nu le va uita și că se va duce la muncă prefăcându-se senină, pentru că e mai utilă în lumea supraviețuitorilor care o privesc plini de speranță, cărora le înmânează, cu dragoste adevărată, o sticlă cu apă și o pătură.

ÎN CHIP DE EPILOG: ÎMBRĂȚIȘĂRILE

– Domnișoară Valeria. Vocea unui băiat o scoate pe Valeria din gândurile ei, la coadă la supermarket. Domnișoară Valeria, dumneavoastră sunteți, nu-i așa?

Valeria îl privește pe tânărul roșcat care îi pune întrebarea vorbindu-i în engleză. De câți ani nu-și mai aude numele cu accentul acesta și cu „domnișoară" în față?

– Da, sunt eu, răspunde surprinsă.

Vocea băiatului e gata să se frângă:

– Sunteți neschimbată, nu-mi vine să cred, sunteți identică.

Valeria îi zâmbește băiatului cu curiozitate, dialogul în engleză a făcut-o să se întoarcă în trecut, dar nu-și recunoaște interlocutorul.

– Sunt Adam, domnișoară Valeria, fiul lui Lilian și Marcus.

Din pricina emoției, fostei învățătoare i se pune un nod în gât.

Nu e nevoie să ceară voie, se contopesc amândoi într-o îmbrățișare puternică. Au trecut cincisprezece ani de la ultima lor îmbrățișare. Trei cincinale și multă suferință. Tânărul care o recunoscuse își amintea de ea cu enigmatica memorie a copilului de la grădiniță care venea la atelierele ei de artă.

Adam, spre deosebire de fratele său, n-a vrut să fie soldat. Era un copil sârguincios la învățătură și dotat pentru științe, care a obținut o bursă la Universitatea din Chicago. Acum făcea un semestru de schimb universitar la Universidad de Cádiz și profitase ca să viziteze coasta din Algeciras. Părea să fie bine. Îi explică Valeriei că fratele lui s-a înrolat în armată și că în urmă cu doi ani și-a pierdut ambele picioare în război, dar e un veteran cu dragoste de viață, cu dorință de a merge mai departe, își ajută bunica și tatăl la restaurant. Tatăl lui nu mai bea, avusese multe probleme cu alcoolul, însă când s-a întors James acasă grav rănit, a hotărât să lase băutura și să-i ofere tot sprijinul fiului său în recuperare. Și-a dat seama că era necesar să devină un om nou ca să-i transmită speranță fiului său infirm.

– Niște tăietori de lemne au găsit-o pe mama în pădure în urmă cu zece luni.

Și Adam îi povestește Valeriei că era îngropată lângă un copac uriaș. O furtună puternică l-a smuls din rădăcini, iar Lilian a apărut în golul rădăcinilor, învelită într-o pungă de plastic datorită căreia se păstrase aproape intactă.

– Au împușcat-o cu cinci gloanțe, însă chipul ei părea liniștit. Am înmormântat-o lângă locul de veci al tatălui ei.

Valeria îl îmbrățișează din nou pe Adam.

Băiatului îi dau lacrimile, îmbrățișările Valeriei îi inspiră pace, îi transmit o energie luminoasă care domolește toată durerea acumulată.

– Domnișoară Valeria, nu știți cât de mult mă bucur să vă văd aici.

Hazardul îl adusese pe Adam alături de educatoarea lui de la grădiniță. Ciudata cale a vieții îi așeza într-un punct surprinzător al hărții timpului și al spațiului. În reîntâlnirea aceea, în îmbrățișările acelea, în explicațiile acelea, în amintirile pe care le evocau privindu-se era un sediment de bunătate și de afecțiune sinceră.

Oamenii buni au un har de a iradia duioșie, de a produce câmpuri de forță unde să-i poată adăposti pe ceilalți, iar în parte, grație acestor persoane și statorniciei gesturilor lor amabile, omenirea nu s-a stins încă.

MULȚUMIRI

Lui Manuel, care mă umple de bucurie.

Am crescut cu o bibliotecă în casă, înconjurată de dragostea unei familii care promovează literatura în toate formele și stilurile sale. Lor, tatălui meu și mamei mele, surorii mele, María, cumnatului meu, Paco, bunicilor mei, unchilor mei, verișoarelor și nepoților... Vacanțelor de vară în León, încărcate de mituri și legende, le datorez fermentul imaginației creatoare.

Le mulțumesc deopotrivă prietenilor mei din lumea benzilor desenate, care m-au ajutat în această aventură americană. Prietenelor mele, celor minunate și leale din toate perioadele vieții, care știu că le ador. Prietenilor librari și librăriilor lor. Lui Txell și Mónicăi, agenții mei, care au crezut cu fermitate în acest roman. Oamenilor buni, celor care ne fac celorlalți viața agreabilă și ne însoțesc cu gestul acela amabil.